



**Οι Πανελλαδικές Εξετάσεις την τελευταία  
εικοσαετία στα ΓΕ.Λ. και ΕΠΑ.Λ.  
(νομικό πλαίσιο και αλλαγές)**

---

**Εθνικός Οργανισμός Εξετάσεων (Ε.Ο.Ε.)**

**Ανεξάρτητη Αρχή**

**Μαρούσι, Φεβρουάριος 2021**





© Ε.Ο.Ε., 2021



Το έργο αυτό διατίθεται με άδεια Creative Commons

Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή 4.0 Διεθνές (CC BY-NC-SA 4.0).

Προκειμένου να δείτε αντίγραφο της άδειας επισκεφθείτε: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.el>

Η μελέτη είναι διαθέσιμη ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του Ε.Ο.Ε.: [coe.minedu.gov.gr](http://coe.minedu.gov.gr)

Εθνικός Οργανισμός Εξετάσεων  
Α. Παπανδρέου 37, Μαρούσι, 15180  
W: [coe.minedu.gov.gr](http://coe.minedu.gov.gr)  
E: [coe@minedu.gov.gr](mailto:coe@minedu.gov.gr)  
T: 2103443871, 3841, 2770

**ISBN:978-618-82861-5-3**



**Εθνικός Οργανισμός Εξετάσεων (Ε.Ο.Ε.)  
- Ανεξάρτητη Αρχή**

Ανδρέα Παπανδρέου 37, 151 80 Μαρούσι  
Τηλέφωνο: +30 210 344 3841  
Email: eoe@minedu.gov.gr  
Ιστοσελίδα: eoe.minedu.gov.gr

**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ Ε.Ο.Ε.**

**Πρόεδρος**

Δάσιος Γεώργιος, Ομότιμος Καθηγητής Παν. Πατρών

**Αντιπρόεδρος**

Σύρκου Αγγελική, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Παν. Πατρών

**Μέλη**

Εμμανουήλ Ιωάννης, Καθηγητής ΕΚΠΑ

Χατζαράκης Γεώργιος, Καθηγητής ΑΣΠΑΙΤΕ (Πρόεδρος)

Μπαλωμένου Αθανασία, Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου Μαθηματικών

Μακρή Δήμητρα, Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου Οικονομίας

Αποστολόπουλος Κωνσταντίνος, Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου Φυσικών Επιστημών

Ζωγόπουλος Ευστάθιος, Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου Τεχνολογικών Επιστημών

Μαρούγκα Καλομοίρα, Προϊσταμένη της Γενικής Διεύθυνσης Ψηφιακών Συστημάτων, Υποδομών και Εξετάσεων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων



## **Οι Πανελλαδικές Εξετάσεις την τελευταία εικοσαετία στα ΓΕ.Λ. και ΕΠΑ.Λ. (νομικό πλαίσιο και αλλαγές)**

Η παρούσα έκθεση είναι αποτέλεσμα επεξεργασίας και σύνθεσης των κυριότερων μεταρρυθμίσεων για το διάστημα 2000 – 2020 για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση τόσο των αποφοίτων ΓΕ.Λ., όσο και των αποφοίτων ΕΠΑ.Λ.. Αφορμή για τη δημοσίευση της παρούσας αποτέλεσε η συγκέντρωση, ταξινόμηση ανά τύπο σχολείου και η έκδοση στην ιστοσελίδα του Ε.Ο.Ε (eoe.minedu.gov.gr) του «Αρχείου Θεμάτων» με τα θέματα των πανελλαδικώς εξεταζόμενων μαθημάτων των ΓΕ.Λ. και των ΕΠΑ.Λ.

Επεξεργασία υλικού και γενική επιμέλεια  
της έκδοσης έγινε από το  
Τμήμα Επιστημονικής Υποστήριξης Ε.Ο.Ε.

Κωνσταντίνος Παπαμεντζελόπουλος (Προϊστάμενος)

Μαρία Παπαγεωργίου

Κωνσταντία Σατραζέμη

Αναστασία Φραγκούλια

Μαρούσι, Φεβρουάριος 2021



## Περιεχόμενα

Αντί προλόγου, σ. 6

Σύντομη αναδρομή στα συστήματα πρόσβασης αποφοίτων Γενικού Λυκείου (ΓΕ.Λ.) στην τριτοβάθμια εκπαίδευση το διάστημα 2000 –2020, σ. 8

Πίνακας 1. Πανελλαδικές Εξετάσεις ΓΕ.Λ. 2000–2020, σ. 17

Σύντομη αναδρομή στα συστήματα πρόσβασης αποφοίτων Επαγγελματικού Λυκείου ΕΠΑ.Λ. στην τριτοβάθμια εκπαίδευση το διάστημα 2000 –2020, σ. 20

Πίνακας 2. Πανελλαδικές Εξετάσεις Επαγγελματικών Λυκείων 2000– 2020, σ. 27

Επαναληπτικές Εξετάσεις, σ. 28

Συμπεράσματα, – Προτάσεις, σ. 29

Νομοθεσία που χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα μελέτη, σ. 33

Παράρτημα, σ. 35

Α. Πίνακες με τα συστήματα εξετάσεων για τα ΓΕ.Λ. που εφαρμόστηκαν την περίοδο 2000- 2020, σ. 35

Β. Τα συστήματα εξετάσεων των Τεχνικών και Επαγγελματικών Λυκείων που εφαρμόστηκαν την περίοδο 2000- 2020, σ. 41

Γ. Εξεταστέα ύλη ακαδημαϊκού απολυτηρίου, Β.Δ. 277/ ΦΕΚ 88/1965, σ. 55



## Αντί προλόγου

Η παρούσα μελέτη έρχεται να συμπληρώσει παλαιότερο πόνημα του Εθνικού Οργανισμού Εξετάσεων (Ε.Ο.Ε.) με τίτλο «Συστήματα εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση στην Ελλάδα από το 1964-2016» ISBN: 978-618-82861-1-5, στο οποίο αποτυπώνεται μια ιστορική αναδρομή στα εκπαιδευτικά συστήματα που ψηφίστηκαν και εφαρμόστηκαν από το 1964, έτος καθιέρωσης εθνικών εξετάσεων κεντρικά οργανωμένων για την πρόσβαση των μαθητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, έως το 2016, οπότε και δημοσιεύτηκε αυτή η μελέτη του Τμήματος Επιστημονικής Υποστήριξης του Ε.Ο.Ε. Στόχος της μελέτης τότε, όπως και της παρούσας, είναι η διερεύνηση του τρόπου εισαγωγής των υποψηφίων στην Ανώτατη εκπαίδευση.

Στο προλογικό σημείωμα της από 2016 έκδοσης του Ε.Ο.Ε. είχε εκφραστεί ο εξής προβληματισμός: *«Δυστυχώς δε γίνεται λόγος για το θέμα των πρακτικών, αλλά και των αποτελεσμάτων/συνεπειών της επιλογής των υποψηφίων ... Επικρατεί, επίσης, η εντύπωση ότι σημαντικός αριθμός φοιτητών εισάγεται σε τμήματα που δεν κατείχαν ψηλή θέση στη σειρά των προτιμήσεών τους. Το σίγουρο είναι ότι το παλιό όνειρο της ελληνικής κοινωνίας “μια θέση στο Πανεπιστήμιο για όλους” προκαλεί σήμερα ερωτηματικά».* Σήμερα, έπειτα και από τις τελευταίες μεταρρυθμίσεις (2021) που προωθούνται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων στο σύστημα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, για πρώτη φορά τίθεται το ζήτημα των προτιμήσεων των υποψηφίων με σαφή στόχευση αυτές να μειωθούν, ώστε ο κάθε υποψήφιος να εισάγεται σε μια Σχολή, όχι βάσει της τυχαίας επιλογής, αλλά κυρίως με γνώμονα τις πραγματικές προτιμήσεις του.

Στην παρούσα έκδοση του Ε.Ο.Ε., πέραν του ζητήματος της εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση την τελευταία εικοσαετία 2000 – 2020, εγκαινιάζεται το «Αρχείο Θεμάτων» των πανελλαδικώς εξεταζόμενων μαθημάτων, το οποίο μπορεί κανείς να βρει στην ιστοσελίδα της Αρχής [eoe.minedu.gov.gr](http://eoe.minedu.gov.gr). Σε αυτή την προσπάθεια αρχικά περιλαμβάνονται τα θέματα των πανελλαδικών εξετάσεων των μαθημάτων της Νεοελληνικής Γλώσσας (παλαιότερα Έκφρασης – Έκθεσης) και Νεοελληνικής Λογοτεχνίας της περιόδου 2000 έως 2020, καθώς και των Ειδικών



Μαθημάτων (Αγγλικής, Γαλλικής, Γερμανικής, Ισπανικής και Ιταλικής Γλώσσας) της περιόδου 2010 έως 2020. Το «Αρχείο Θεμάτων» του Ε.Ο.Ε συνεχώς θα εμπλουτίζεται με νέα μαθήματα για την πληρέστερη και εγκυρότερη πληροφόρηση των μαθητών και εκπαιδευτικών. Η προσπάθεια αυτή σκοπό έχει να συμπεριλάβει όλα τα πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα τόσο για τα Γ.Ε.Λ. όσο και για τα Ε.Π.Α.Λ.

Ο Πρόεδρος του Εθνικού Οργανισμού Εξετάσεων

Γεώργιος Δάσιος



## **Σύντομη αναδρομή στα συστήματα πρόσβασης αποφοίτων Γενικού Λυκείου (ΓΕ.Λ.) στην τριτοβάθμια εκπαίδευση το διάστημα 2000 -2020**

Την περίοδο 2000-2015 καθιερώνεται ο θεσμός του Ενιαίου Λυκείου<sup>1</sup> ν.2525/1997, (ΦΕΚ Α' 188) και ν.2909/2001, (ΦΕΚ Α' 90), που μετονομάζεται αργότερα σε Γενικό Λύκειο ν. 3475/2006, (ΦΕΚ Α' 146). Το κύριο χαρακτηριστικό του συστήματος αυτού είναι η διενέργεια πανελλαδικών εξετάσεων σε εθνικό επίπεδο σε μαθήματα που διδάσκονται στις δύο τελευταίες τάξεις του Ενιαίου Λυκείου με σκοπό την απόκτηση απολυτηρίου Ενιαίου Λυκείου για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Επομένως η απόκτηση απολυτηρίου συνδέεται άρρηκτα με τις Πανελλαδικές εξετάσεις. Για το σκοπό αυτό καθιερώνονται από το 2000 Επαναληπτικές εξετάσεις για όσους υποψήφιους δικαιολογημένα δεν προσήλθαν στις κύριες εξετάσεις.

Τα βασικά χαρακτηριστικά του συστήματος πρόσβασης με το Ενιαίο Λύκειο, που έμειναν σταθερά σε όλη τη διάρκεια αυτού του συστήματος πρόσβασης (2000-2015), ήταν τα εξής:

1) Ορίστηκαν τρεις (3) κατευθύνσεις:

- Θεωρητική κατεύθυνση
- Θετική κατεύθυνση
- Τεχνολογική κατεύθυνση,

2) Τα μαθήματα στις δύο τελευταίες τάξεις του Λυκείου διακρίνονταν σε μαθήματα:

- γενικής παιδείας
- κατεύθυνσης
- επιλογής που εξετάζονταν γραπτά και
- μαθήματα που δεν εξετάζονταν γραπτά

3) Οι σχολές και τα τμήματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κατατάχθηκαν σε πέντε (5) επιστημονικά πεδία ανάλογα με το γνωστικό τους αντικείμενο. Τα πέντε αυτά επιστημονικά πεδία ήταν:

---

<sup>1</sup> Το προηγούμενο σύστημα εξετάσεων ήταν αυτό των Γενικών Εξετάσεων (Δέσμες) και ίσχυσε από το 1983- 1999.





I Το επιστημονικό πεδίο: Ανθρωπιστικών , Νομικών και Κοινωνικών Επιστημών

II Το επιστημονικό πεδίο: Θετικών Επιστημών

III Το επιστημονικό πεδίο: Επιστημών Υγείας

IV Το επιστημονικό πεδίο: Τεχνολογικών Επιστημών

V Το επιστημονικό πεδίο: Επιστημών Οικονομίας και Διοίκησης

Το 2005 ωστόσο καταργούνται οι πανελλαδικού χαρακτήρα προαγωγικές εξετάσεις της Β΄ Τάξης και η εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση βασίζεται αποκλειστικά στις πανελλαδικές απολυτήριες εξετάσεις της Γ΄ Τάξης. Επίσης οι απόφοιτοι Εσπερινού Λυκείου μπορούν να εισάγονται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση διεκδικώντας ειδικό ποσοστό επί των συνολικών θέσεων, το οποίο ορίζεται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, μέσω πανελλαδικών εξετάσεων, που μέχρι και το 2011 διενεργούνταν με διαφορετική ύλη και πάνω σε διαφορετικά θέματα από τα Ημερήσια Λύκεια.

Τα εξεταζόμενα μαθήματα της Γ΄ Λυκείου σε πανελλαδικό επίπεδο σταδιακά μειώνονται: από δεκατέσσερα μαθήματα το 2000, γίνονται εννιά (το 2001) και τελικά έξι το 2006, με το ν. 3255/2004 (ΦΕΚ Α΄ 138).

Από το σχολικό έτος 2010-2011 ν.3966/2011, (ΦΕΚ Α΄ 118) οι μαθητές της τελευταίας τάξης των Γενικών Λυκείων μπορούσαν σε επίπεδο σχολικής μονάδας να εξεταστούν σε όλα τα γραπτώς εξεταζόμενα μαθήματα της τελευταίας τάξης του Γενικού Λυκείου και να αποκτήσουν το απολυτήριό τους, χωρίς να απαιτείται η συμμετοχή τους στις πανελλαδικές γραπτές εξετάσεις των μαθημάτων της Γ΄ Τάξης που εξετάζονται σε πανελλαδικό επίπεδο. Έτσι αποδεσμεύτηκε το απολυτήριο του Γενικού Λυκείου από την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Επιπλέον από το σχολικό έτος 2011-2012 οι υποψήφιοι των πανελλαδικών εξετάσεων της Γ΄ Τάξης Ημερησίων και της Δ΄ Τάξης Εσπερινών Γενικών Λυκείων εξεταζόνταν σε κοινά θέματα.

Με τον νόμο 4186/2013, (ΦΕΚ Α΄ 193) ιδρύεται το Νέο Λύκειο. Οι Πανελλαδικές εξετάσεις για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση διεξάγονται



μετά την απόλυση του μαθητή από το Λύκειο σε θέματα από την εξεταστέα ύλη της Γ΄ Τάξης που προκύπτουν κατά ποσοστό 50% με κλήρωση από την τράπεζα θεμάτων διαβαθμισμένης δυσκολίας και κατά ποσοστό 50% από την Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων (Κ.Ε.Ε.). Κάθε μαθητής επιλέγει μία (1) Ομάδα Μαθημάτων Προσανατολισμού και ένα (1) Επιστημονικό Πεδίο Εξειδίκευσης (4 πανελλαδικά εξεταζόμενα μαθήματα ανά πεδίο) υποχρεωτικά που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένα Επιστημονικά Πεδία Σχολών και Τμημάτων Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης, όπου επιθυμούν την εισαγωγή τους.

Ο νόμος αυτός δεν υλοποιήθηκε στην πλήρη εφαρμογή του. Σημειώνεται ότι ο συγκεκριμένος προέβλεπε, μέσω της λειτουργίας της τράπεζας θεμάτων από την Α΄ Τάξη του Λυκείου, την προσμέτρηση των βαθμών και των τριών τάξεων του Λυκείου – ώστε να αποφορτιστούν οι μαθητές από το στρες της τελευταίας τάξης, να εκπαιδευτούν για τρεις χρονιές στο μοντέλο αυτό της εξέτασης και τέλος να βαθμολογηθούν όσο το δυνατόν αντικειμενικότερα. Επιπλέον στον νόμο για το «Νέο Λύκειο» περιοριζόταν ο αριθμός των τμημάτων που θα επέλεγε έκαστος υποψήφιος.

Αναλυτικότερα στην Γ΄ Λυκείου προβλέπονταν 3 ομάδες προσανατολισμού:

- 1.Ομάδα Ανθρωπιστικών Σπουδών,
- 2.Ομάδα Θετικών Σπουδών,
- 3.Ομάδα των Οικονομικών–Πολιτικών–Κοινωνικών και Παιδαγωγικών Σπουδών.

Ανάλογα με τις Ομάδες Προσανατολισμού, ο μαθητής θα μπορούσε να είναι υποψήφιος για ένα (1) μόνο επιστημονικό πεδίο. Τα 5 επιστημονικά πεδία εξειδίκευσης που είχαν οριστεί και τα τέσσερα (4) εξεταζόμενα μαθήματα ανά πεδίο ήταν τα εξής:

- α) Ε.Π.Ε. –Ανθρωπιστικές Σπουδές, Νομικές:
- I. Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία.
  - II. Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία.
  - III. Ιστορία και



#### IV. Λατινικά

β) Ε.Π.Ε. – Θετικές και Τεχνολογικές Επιστήμες:

I. Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία.

II. Μαθηματικά

III. Φυσική και

IV. Χημεία.

γ) Ε.Π.Ε. – Επιστήμες Υγείας:

I. Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία.

II. Φυσική.

III. Χημεία και

IV. Βιολογία.

δ) Ε.Π.Ε. – Επιστήμες Οικονομίας, Κοινωνικές και Πολιτικές Επιστήμες:

I. Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία.

II. Μαθηματικά και Στοιχεία Στατιστικής

III. Αρχές Οικονομικής Επιστήμης και

IV. Στοιχεία Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών.

ε) Ε.Π.Ε. – Παιδαγωγικών Επιστημών:

I. Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία.

II. Μαθηματικά και Στοιχεία Στατιστικής.

III. Ιστορία και

IV. Αρχές Φυσικών Επιστημών.

Το σχολικό έτος 2015-2016 ο νόμος 4327/2015, (ΦΕΚ Α' 50) εισήγαγε το «Νέο σύστημα», που τροποποίησε τον προηγούμενο νόμο του «Νέου Λυκείου», καθιστώντας τη λειτουργία της τράπεζας θεμάτων διαβαθμισμένης δυσκολίας ως προαιρετικό συμβουλευτικό εργαλείο για μαθητές και εκπαιδευτικούς. Επίσης με τον νόμο αυτό ορίστηκε ότι οι εξετάσεις εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση θα διεξάγονταν σε πανελλαδικό επίπεδο με θέματα από την εξεταστέα ύλη της Γ' Τάξης,



που προκύπτουν αποκλειστικά από την Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων (Κ.Ε.Ε.), σε 4 ή 5 μαθήματα (αν οι υποψήφιοι επιθυμούσαν να έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης σε ένα δεύτερο επιστημονικό πεδίο).

Αναλυτικότερα οι μαθητές της τελευταίας τάξης Γενικού Λυκείου με την έναρξη του σχολικού έτους επέλεξαν υποχρεωτικά μία (1) Ομάδα Μαθημάτων Προσανατολισμού από τις 3 προσφερόμενες:

- Ανθρωπιστικών Σπουδών
- Θετικών Σπουδών
- Οικονομίας & Πληροφορικής

Οι Ομάδες Προσανατολισμού επέτρεπαν την πρόσβαση σε συγκεκριμένα Επιστημονικά Πεδία. Οι σχολές και τα τμήματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κατατάσσονταν σε πέντε (5) Επιστημονικά Πεδία, που ορίζονταν ως εξής:

1ο Επιστημονικό πεδίο: Ανθρωπιστικές, Νομικές και Κοινωνικές Επιστήμες

2ο Επιστημονικό πεδίο: Θετικές και Τεχνολογικές Επιστήμες

3ο Επιστημονικό πεδίο: Επιστήμες Υγείας και Ζωής

4ο Επιστημονικό πεδίο: Επιστήμες της Εκπαίδευσης

5ο Επιστημονικό πεδίο: Επιστήμες Οικονομίας και Πληροφορική.

Επιπλέον με τον νόμο 4342/2015, (ΦΕΚ Α' 143) ορίστηκε ότι οι απόφοιτοι Γενικών Λυκείων, Επαγγελματικών Λυκείων ή άλλου τύπου Λυκείου που είχαν δικαίωμα συμμετοχής στις πανελλαδικού τύπου εξετάσεις για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια με το σύστημα που ίσχυσε το σχολικό έτος 2014–2015, μπορούσαν, αν το επιθυμούσαν, να διαγωνισθούν με το ίδιο σύστημα εισαγωγής και κατά το σχολικό έτος 2015–2016. Έτσι στις πανελλαδικές του 2016 διενεργήθηκαν ταυτόχρονα εξετάσεις εισαγωγής υποψηφίων Γενικών Λυκείων και Επαγγελματικών Λυκείων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με το νέο σύστημα εισαγωγής, καθώς και με το καταργούμενο (παλαιό σύστημα) για αποφοίτους Γενικών Λυκείων, Επαγγελματικών Λυκείων ή άλλου τύπου Λυκείου.



Επισημαίνεται ότι με το «Νέο σύστημα» το μάθημα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Κατεύθυνσης διδασκόταν μεν ως μάθημα της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών, αλλά δεν εξεταζόταν πανελλαδικώς.

Με τον ν.4547/2018 η φοίτηση στα ημερήσια και στα εσπερινά λύκεια (ΓΕΛ-ΕΠΑΛ) γίνεται τριετής και περιλαμβάνει τις τάξεις Α΄, Β΄ και Γ΄. Τα πρώτα απολυτήρια του τριετούς εσπερινού λυκείου (ΓΕΛ-ΕΠΑΛ) και τα πρώτα πτυχία του τριετούς εσπερινού ΕΠΑΛ θα δοθούν στη λήξη του σχολικού έτους 2019-2020.

Ως προς την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με το άρθρο 100 του ν.4610/2019 (ΦΕΚ Α΄ 70) οριζόταν ότι οι υποψήφιοι των Ημερήσιων και Εσπερινών Γενικών Λυκείων θα εισάγονται στην τριτοβάθμια «αα) μέσω εισαγωγικών εξετάσεων που διεξάγονται σε πανελλαδικό επίπεδο με θέματα από την εξεταστέα ύλη της Γ΄ τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου, που προκύπτουν αποκλειστικά από Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων (Κ.Ε.Ε.) (εφεξής «πανελλαδικές εξετάσεις») για τα «Τμήματα πρόσβασης με πανελλαδικές εξετάσεις» (ΤΠΠΕ), ββ) με την επιτυχή ολοκλήρωση των απολυτηρίων εξετάσεων της Γ΄ Λυκείου στα «Τμήματα με θέσεις ελεύθερης πρόσβασης» (ΤΕΠ), με την επιφύλαξη της εξέτασης σε τυχόν απαιτούμενο ειδικό μάθημα ή πρακτική δοκιμασία».

Ο νόμος αυτός τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 165 του ν.4635/2019, (ΦΕΚ 167 Α΄), σύμφωνα με το οποίο καταργούνται τα τμήματα ελεύθερης πρόσβασης. Οι απόφοιτοι του Γενικού Λυκείου θα εισάγονταν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση μέσω πανελλαδικών εξετάσεων με θέματα από την εξεταστέα ύλη της Γ΄ τάξης ΓΕ.Λ., που θα προέκυπταν αποκλειστικά από την Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων (Κ.Ε.Ε.). Για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση θα προσμετρούσε σε ποσοστό ενενήντα τοις εκατό (90%) ο μέσος όρος των βαθμών στα τέσσερα (4) πανελλαδικά εξεταζόμενα μαθήματα του οικείου επιστημονικού πεδίου και σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) ο βαθμός του απολυτηρίου της Γ΄ Τάξης ΓΕ.Λ.. Κατ' εξαίρεση, για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση κατά το έτος 2020-2021 υπολογίζεται μόνο ο μέσος όρος των τεσσάρων (4) πανελλαδικά εξεταζόμενων μαθημάτων. Με το άρθρο 166 του ίδιου νόμου ειδικά για το σχολικό έτος 2019-2020



ορίστηκε ότι οι κάτοχοι απολυτηρίου οποιουδήποτε τύπου Λυκείου ή ισότιμου απολυτηρίου άλλου σχολείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι επιθυμούσαν να συμμετάσχουν στις πανελλαδικές εξετάσεις υποψηφίων Γενικού Λυκείου μπορούσαν να επιλέξουν να συμμετάσχουν σε αυτές είτε α) με τους όρους και προϋποθέσεις, που ισχύουν το σχολικό έτος 2019-2020 είτε β) με τους όρους, προϋποθέσεις, εξεταστέα ύλη και διαδικασίες, που ίσχυσαν το σχολικό έτος 2018-2019.

Ως προς τη Λογοτεχνία τροποποιήθηκε η με αρ. πρωτ. 107268/Δ2/03-07-2019 Υ.Α. (ΦΕΚ Β' 2881) και αντικαταστάθηκε ως εξής: *«Στο μάθημα Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Γ' και Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού οι μαθητές και οι μαθήτριες αξιολογούνται σε ενιαία τριώρη εξέταση στην κατανόηση και παραγωγή λόγου».*

Συνοπτικά στις εξετάσεις του 2020 τα βασικά χαρακτηριστικά του νέου συστήματος ήταν η Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία για όλους τους υποψηφίους, η Κοινωνιολογία για τις Ανθρωπιστικές Σπουδές και η επιλογή μόνο ενός επιστημονικού πεδίου. Αντίθετα βασικά χαρακτηριστικά του παλαιού συστήματος ήταν η Νεοελληνική Γλώσσα για όλους τους υποψηφίους, τα Λατινικά για τις Ανθρωπιστικές Σπουδές, η δυνατότητα επιλογής 1 ή 2 πεδίων με 4 ή 5 μαθήματα. Τέλος τα δύο συστήματα (παλαιό/νέο) έχουν διαφορετική εξεταστέα ύλη, διαφορετικό ποσοστό θέσεων για κάθε σύστημα, διαφορετικό τρόπο υπολογισμού μορίων κλπ.

Οι υποψήφιοι της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών θα εξετάζονται και πάλι στο μάθημα των Λατινικών αντί για το μάθημα της Κοινωνιολογίας από το σχολικό έτος 2021-2022 και εφεξής, σύμφωνα με το άρθρο 61 του πολυνομοσχεδίου του υπουργείου Παιδείας που ψηφίστηκε στην Ολομέλεια της Βουλής, κατά πλειοψηφία, στο οποίο αναφέρεται ότι *«Μέχρι και το σχολικό έτος 2020-2021, οι υποψήφιοι για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών εξετάζονται υποχρεωτικά στα μαθήματα της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας, των Αρχαίων Ελληνικών, της Ιστορίας και της Κοινωνιολογίας. Από το σχολικό έτος 2021-2022 εξετάζονται υποχρεωτικά στα*



μαθήματα της υποπερ. βά' της περ. β' του άρθρου 4Α του ν. 4186/2013, όπως η περ. β' του άρθρου 4Α του ν. 4186/2013 αντικαθίσταται με την παρ. 5 του άρθρου 7 του παρόντος».

Με τον νόμο 4692/2020 (ΦΕΚ Α'111) επαναφέρεται η λειτουργία της τράπεζας θεμάτων, η οποία είχε τεθεί ως συμβουλευτικό εργαλείο για μαθητές και εκπαιδευτικούς ως εξής: «για τα γραπτώς εξεταζόμενα μαθήματα στις προαγωγικές εξετάσεις της Α' και Β' τάξης κάθε τύπου Λυκείου και στις απολυτήριες εξετάσεις της Γ' τάξης κάθε τύπου Λυκείου, τα θέματα των εξετάσεων ορίζονται κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) με τυχαία επιλογή από τράπεζα θεμάτων διαβαθμισμένης δυσκολίας (Τ.Θ.Δ.Δ.) και κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) από τον διδάσκοντα ή τους διδάσκοντες το αντίστοιχο μάθημα κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους».

Τέλος με τροποποίηση της υπουργικής απόφασης Φ.251/25089/Α5/20.2.2020 (ΦΕΚ Β' 3821) ορίζεται ότι «για τον προσδιορισμό του συνόλου των μορίων κάθε υποψηφίου για εισαγωγή στις Σχολές, στα Τμήματα και στις Εισαγωγικές Κατευθύνσεις τμημάτων που είναι ενταγμένα σε κάθε ένα από τα Επιστημονικά Πεδία θα υπολογίζονται τα μαθήματα και οι συντελεστές βαρύτητας τα οποία προβλέπονται στην Ομάδα Προσανατολισμού που ανήκει ο υποψήφιος για το συγκεκριμένο Επιστημονικό Πεδίο».

Με το νέο νομοσχέδιο των Υπουργών Παιδείας και Προστασίας του Πολίτη καθιερώνεται για πρώτη φορά όσον αφορά στην εισαγωγή των υποψηφίων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση: α) ελάχιστη βάση εισαγωγής στα πανεπιστημιακά τμήματα ορισμένη από το κάθε τμήμα, που θα ισχύσει από τις Πανελλαδικές εξετάσεις του 2021. Συγκεκριμένα, η βάση εισαγωγής για κάθε τμήμα θα προκύπτει από ένα ποσοστό (80%-120%) του μέσου όρου των μέσων επιδόσεων των υποψηφίων κάθε επιστημονικού πεδίου στα μαθήματα που εξετάστηκαν και β) περιορισμός του αριθμού των επιλογών του μηχανογραφικού και συμπλήρωσή του σε δύο φάσεις. Συγκεκριμένα η συμπλήρωση του μηχανογραφικού δελτίου, θα γίνεται σε δύο φάσεις.



- Στην πρώτη, οι υποψήφιοι θα δηλώνουν περιορισμένο σε σχέση με τις προηγούμενες χρονιές αριθμό σχολών από μόνο ένα επιστημονικό πεδίο.
- Στη δεύτερη φάση, μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των πρώτων επιτυχόντων, οι υποψήφιοι που δεν κατάφεραν να εισαχθούν σε κάποια σχολή των επιλογών τους από το πρώτο μηχανογραφικό δελτίο, θα συμπληρώνουν εκ νέου το μηχανογραφικό με τις σχολές που έμειναν κενές από την πρώτη φάση.





Πίνακας 1. Πανελλαδικές Εξετάσεις Γ.Ε.Λ. 2000–2020

Έτη	Τακτική Περίοδος Ιουνίου		Επαναληπτικές Σεπτεμβρίου
2000	ΔΕΣΜΕΣ		
	ΗΜΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Γ΄	N. 2525/1997 και	ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Γ΄
	ΕΣΠΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Δ΄	N. 2909/2001	ΕΣΠΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Δ΄
	ΗΜΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Β΄		ΗΜΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Β΄
2001	ΗΜΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Γ΄		ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Γ΄ (ΙΟΥΝΙΟΣ)
	ΕΣΠΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Δ΄		ΕΣΠΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Δ΄ (ΙΟΥΛΙΟΣ)
	ΗΜΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Β΄		ΗΜΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Β΄
2002	ΗΜΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Γ΄		ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Γ΄ (ΙΟΥΛΙΟΣ)
	ΕΣΠΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Δ΄		ΕΣΠΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Δ΄ (ΙΟΥΛΙΟΣ)
	ΗΜΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Β΄		ΗΜΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Β΄ (ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ)
2003	ΗΜΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Γ΄		ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Γ΄ (ΙΟΥΛΙΟΣ)
	ΕΣΠΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Δ΄		ΕΣΠΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Δ΄ (ΙΟΥΛΙΟΣ)
	ΗΜΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Β΄		ΗΜΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Β΄ (ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ)
2004	ΗΜΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Γ΄		ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Γ΄ (ΙΟΥΝΙΟΣ)
	ΕΣΠΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Δ΄		ΕΣΠΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Δ΄ (ΙΟΥΝΙΟΣ)
	ΗΜΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Β΄		ΗΜΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Β΄ (ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ)
2005	ΗΜΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Γ΄		ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Γ΄ (ΙΟΥΝΙΟΣ)
	ΕΣΠΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Δ΄		ΕΣΠΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Δ΄ (ΙΟΥΝΙΟΣ)
2006	ΗΜΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Γ΄		ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Γ΄ (ΙΟΥΝΙΟΣ)
	ΕΣΠΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Δ΄		ΕΣΠΕΡ. ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ Δ΄ (ΙΟΥΝΙΟΣ)
2007	ΗΜΕΡ. Γ.Ε.Λ. Γ΄	N. 3475/2006	ΗΜΕΡ. Γ.Ε.Λ. Γ΄ (ΙΟΥΝΙΟΣ)
	ΕΣΠΕΡ. Γ.Ε.Λ. Δ΄		ΕΣΠΕΡ. Γ.Ε.Λ. Δ΄ (ΙΟΥΝΙΟΣ)
2008	ΗΜΕΡ. Γ.Ε.Λ. Γ΄		ΗΜΕΡ. Γ.Ε.Λ. Γ΄



			(ΙΟΥΝΙΟΣ)
	ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄		ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄ (ΙΟΥΝΙΟΣ)
2009	ΗΜΕΡ. ΓΕ.Λ. Γ΄		ΗΜΕΡ. ΓΕ.Λ. Γ΄ (ΙΟΥΛΙΟΣ)
	ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄		ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄ (ΙΟΥΛΙΟΣ)
2010	ΗΜΕΡ. ΓΕ.Λ. Γ΄		ΗΜΕΡ. ΓΕ.Λ. Γ΄ (ΙΟΥΛΙΟΣ)
	ΚΑΙ Γ' ΤΑΞΗ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β')		
	ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄		ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄ (ΙΟΥΛΙΟΣ)
2011	ΗΜΕΡ. ΓΕ.Λ. Γ΄	N.3966/2011	ΗΜΕΡ. ΓΕ.Λ. Γ΄ (ΙΟΥΝΙΟΣ)
	ΚΑΙ Γ' ΤΑΞΗ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β')		
	ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄		ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄ (ΙΟΥΝΙΟΣ)
	ΚΑΙ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β')		
2012	ΗΜΕΡ. ΓΕ.Λ. Γ΄		ΓΕ.Λ. Γ΄ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄ (ΙΟΥΝΙΟΣ)
	ΚΑΙ ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄		
	ΚΑΙ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β')		
2013	ΗΜΕΡ. ΓΕ.Λ. Γ΄	N. 4186/2013	ΓΕ.Λ. Γ΄ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄ (ΙΟΥΝΙΟΣ)
	ΚΑΙ ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄		
	ΚΑΙ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β')		
2014	ΗΜΕΡ. ΓΕ.Λ. Γ΄		ΓΕ.Λ. Γ΄ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄ (ΙΟΥΝΙΟΣ)
	ΚΑΙ ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄		
	ΚΑΙ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β')		
2015	ΗΜΕΡ. ΓΕ.Λ. Γ΄	N. 4327/ 2015	ΓΕ.Λ. Γ΄ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄ (ΙΟΥΝΙΟΣ)
	ΚΑΙ ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄		
	ΚΑΙ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β')		
2016	ΗΜΕΡ. ΓΕ.Λ. Γ΄ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄	N. 4342/2015	ΗΜΕΡ. ΓΕ.Λ. Γ΄
	ΚΑΙ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β') (νέο και παλαιό)		ΚΑΙ ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄ (νέο και παλαιό) (ΙΟΥΝΙΟΣ)
2017	ΗΜΕΡ. ΓΕΝΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ Γ΄		ΗΜΕΡ. ΓΕ.Λ. Γ΄ (ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ)



	ΚΑΙ ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄		ΚΑΙ ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄
2018	ΗΜΕΡ. ΓΕ.Λ. Γ΄		ΗΜΕΡ. ΓΕ.Λ. Γ΄ (ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ)
	ΚΑΙ ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄		ΚΑΙ ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄
2019	ΗΜΕΡ. ΓΕ.Λ. Γ΄		ΗΜΕΡ. ΓΕ.Λ. Γ΄ (ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ)
	ΚΑΙ ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄		ΚΑΙ ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄
2020	ΗΜΕΡ. ΚΑΙ ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. (νέο)	N.4610/2019 και	ΗΜΕΡ. ΚΑΙ ΕΣΠΕΡ. ΓΕ. Λ.(νέο) (ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ)
	ΗΜΕΡ. ΓΕ.Λ. Γ΄ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. Δ΄(παλαιό)	N.4635/2019 και	ΗΜΕΡ. ΚΑΙ ΕΣΠΕΡ. ΓΕ.Λ. (παλαιό)
		N. 4692/2020	
2021		Αριθμ. Φ.251/112720/Α5 τροποποίηση της Φ.251/25089/Α5/ 20.2.2020 (Β΄ 643)	
		νομοσχέδιο Υπουργείων Παιδείας	
		και Προστασίας του Πολίτη	



## **Σύντομη αναδρομή στα συστήματα πρόσβασης αποφοίτων Επαγγελματικού Λυκείου ΕΠΑ.Λ. στην τριτοβάθμια εκπαίδευση το διάστημα 2000 –2020**

Στην επαγγελματική εκπαίδευση τα λειτουργούντα κατά την έναρξη ισχύος του νόμου 2525/1997 (ΦΕΚ Α΄ 188) Τεχνικά – Επαγγελματικά Λύκεια (Τ.Ε.Λ.) μετατρέπονται σε Ενιαία Λύκεια. Τελικά με τον νόμο 2640/1998 (ΦΕΚ Α΄ 206) στη θέση των Τ.Ε.Λ. ιδρύονται τα Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια (Τ.Ε.Ε.).

Σύμφωνα με τον ν.2817/2000 (ΦΕΚ Α' 78) «όσοι απέκτησαν τίτλο απόλυσης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μέχρι και τον Ιούνιο του 1999 ή αποφοίτησαν από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση το σχολικό έτος 1998- 1999 και μέχρι το Φεβρουάριο του 2000 αποκτήσουν τον τίτλο απόλυσης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που τους επιτρέπει την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και όσοι φοιτούν στη Δ΄ τάξη των νυκτερινών Τ.Ε.Λ. το σχολικό έτος 1999-2000 και λάβουν πτυχίο ειδικότητας νυκτερινού Τ.Ε.Λ. μέχρι και τον Ιούνιο του 2000, μπορούν να διεκδικήσουν την εισαγωγή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2001-2002, με το σύστημα των γενικών εξετάσεων που καταργείται». Η μεταρρύθμιση αυτή ήταν ιδιαίτερα σημαντική για την ιστορία της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης, καθώς για πρώτη φορά θα μπορούσαν οι μαθητές των επαγγελματικών λυκείων να εισαχθούν με Πανελλαδικές Εξετάσεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Με τον ν. 2909/2001 (ΦΕΚ Α΄ 90) «στους αποφοίτους του Β΄ κύκλου σπουδών Τ.Ε.Ε. χορηγείται πτυχίο επιπέδου 3 (ν. 2009/1992). Για το έτος 2001-2002 η εισαγωγή κατόχων πτυχίου Β΄ κύκλου σπουδών ημερήσιων Τ.Ε.Ε. και πτυχίου ειδικότητας των πρώην Τ.Ε.Λ. σε αντίστοιχα τμήματα των Τ.Ε.Ι. γίνεται ύστερα από εισιτήριες εξετάσεις σε 3 μαθήματα, από αυτά που διδάσκονται στο Β΄ κύκλο σπουδών Τ.Ε.Ε., από τα οποία τα δύο είναι γενικής παιδείας και το τρίτο μπορεί να είναι γενικής παιδείας ή ειδικότητας. Οι αντίστοιχοι κάτοχοι πτυχίου Β΄ κύκλου σπουδών εσπερινών Τ.Ε.Ε. εξετάζονται σε δύο μαθήματα γενικής παιδείας. Οι εξετάσεις αυτές διενεργούνται με κοινά θέματα σε εθνικό επίπεδο».

Με τον νόμο 3475/2006 (ΦΕΚ Α΄ 146) ιδρύονται τα Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑ.Λ.), Ημερήσια ή Εσπερινά, που αντικαθιστούν τα Τεχνικά Επαγγελματικά



Εκπαιδευτήρια (Τ.Ε.Ε.). Τα απολυτήρια των ΕΠΑ.Λ. είναι ισότιμα με τα απολυτήρια των Γενικών Λυκείων και δίνουν τη δυνατότητα στους αποφοίτους συνέχισης των σπουδών τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

<b>Η ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΠΑ.Λ.</b>		
<b>ΚΥΚΛΟΙ</b>	<b>ΤΟΜΕΙΣ</b>	<b>ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ</b>
<b>Α΄ ΤΑΞΗ</b>	<b>Β΄ ΤΑΞΗ</b>	<b>Γ΄ ΤΑΞΗ</b>
<b>Τ Ε Χ Ν Ο Λ Ο Γ Ι Κ Ο Σ</b>	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ & ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ
		ΨΥΚΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ & ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ
	ΟΧΗΜΑΤΩΝ	ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ
	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ, ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ & ΔΙΚΤΥΩΝ
		ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
	ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	
<b>Υ Π Η Ρ Ε Σ Ι Ω Ν</b>	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ Η/Υ
	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
		ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
	ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΒΟΗΘΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ
		ΒΟΗΘΩΝ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΩΝ
		ΒΟΗΘΩΝ ΙΑΤΡΙΚΩΝ & ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ
	ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ		
ΕΡΓΩΝ ΤΟΠΙΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ		
<b>ΝΑΥΤΙΚΟΣ</b>	ΝΑΥΤΙΚΟΣ ΠΛΟΙΑΡΧΩΝ	ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ
	ΝΑΥΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ



Οι κάτοχοι απολυτηρίου Ημερήσιων ΕΠΑ.Λ. από το σχολικό έτος 2008-2009 με τον ν.3748/2009 (ΦΕΚ Α' 29) μπορούν να εισάγονται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση είτε

α) σε σχολές και τμήματα των Πανεπιστημίων (ΑΕΙ), των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΤΕΙ) και σε Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, ύστερα από συμμετοχή τους σε πανελλαδικές εξετάσεις, διεκδικώντας τις ίδιες θέσεις με τους υποψήφιους των Ημερήσιων ΓΕ.Λ. Στα μαθήματα γενικής παιδείας οι υποψήφιοι εξετάζονται σε κοινά θέματα με τα αντίστοιχα μαθήματα Γενικής Παιδείας και Κατεύθυνσης των υποψηφίων του Γενικού Λυκείου. Οι υποψήφιοι εξετάζονται συνολικά σε έξι (6) μαθήματα από αυτά που διδάσκονται στην τελευταία τάξη, εκ των οποίων τα δύο (2) είναι ειδικότητας και τα τέσσερα (4) γενικής παιδείας (Ομάδα Β'). Ειδικά για την εισαγωγή σε Σχολές και Τμήματα του 5ου επιστημονικού πεδίου οι υποψήφιοι εξετάζονται σε επτά (7) μαθήματα, πέντε (5) γενικής παιδείας και δύο (2) ειδικότητας. Η εξέταση στα μαθήματα γενικής παιδείας είναι κοινή με τους υποψηφίους του ημερήσιου Γενικού Λυκείου,

είτε β) αποκλειστικά και μόνο σε σχολές και τμήματα των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, γνωστικών αντικειμένων αντίστοιχων ή συναφών με τα γνωστικά αντικείμενα των ειδικοτήτων των ΕΠΑ.Λ. και σε Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, ύστερα από συμμετοχή τους σε πανελλαδικές εξετάσεις και σε ποσοστό θέσεων επί του συνολικού αριθμού εισακτέων για τις ανωτέρω σχολές. Οι υποψήφιοι εξετάζονται σε τέσσερα (4) μαθήματα, εκ των οποίων σε δύο (2) μαθήματα γενικής παιδείας και σε δύο (2) μαθήματα ειδικότητας (ΟΜΑΔΑ Α').

Οι κάτοχοι απολυτηρίου Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. από το σχολικό έτος 2008-2009 με τον ν.3748/2009 (ΦΕΚ Α' 29) μπορούν να εισάγονται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση είτε α) σε σχολές και τμήματα των Πανεπιστημίων (ΑΕΙ), των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΤΕΙ) και σε Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, ύστερα από συμμετοχή τους σε πανελλαδικές εξετάσεις, διεκδικώντας τις ίδιες θέσεις με τους υποψήφιους των Ημερήσιων ΓΕ.Λ.. Στα μαθήματα Γενικής Παιδείας οι υποψήφιοι εξετάζονται σε κοινά θέματα με τα αντίστοιχα μαθήματα Γενικής Παιδείας και Κατεύθυνσης των υποψηφίων του



Γενικού Λυκείου. Οι υποψήφιοι εξετάζονται συνολικά σε έξι (6) μαθήματα από αυτά που διδάσκονται στην τελευταία τάξη, εκ των οποίων τα δύο (2) είναι ειδικότητας και τα τέσσερα (4) γενικής παιδείας (Ομάδα Β΄) είτε β) αποκλειστικά και μόνο σε σχολές και τμήματα των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, γνωστικών αντικειμένων αντίστοιχων ή συναφών με τα γνωστικά αντικείμενα των ειδικοτήτων των ΕΠΑ.Λ. και σε Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, ύστερα από συμμετοχή τους σε πανελλαδικές εξετάσεις και σε ποσοστό θέσεων επί του συνολικού αριθμού εισακτέων για τις ανωτέρω σχολές. Οι υποψήφιοι εξετάζονται σε δύο (2) μαθήματα γενικής παιδείας (Ομάδα Α΄).

Με τον νόμο 4186/2013 ορίστηκε οι εξετάσεις για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση να διεξάγονται, μετά την απόλυση του μαθητή από το Επαγγελματικό Λύκειο, σε πανελλαδικό επίπεδο με θέματα από την εξεταστέα ύλη της τάξης αυτής που προκύπτουν: α) κατά ποσοστό 50%, με κλήρωση από τράπεζα θεμάτων διαβαθμισμένης δυσκολίας και β) κατά ποσοστό 50%, από την Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων (Κ.Ε.Ε.).

Ο ν. 4186/2013 δεν εφαρμόστηκε για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (όπως συνέβη και στα ΓΕ.Λ.), αλλά με την τροποποίηση του από τον ν.4327/2015 οι εξετάσεις για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση θα διεξάγονταν, μετά την απόλυση του μαθητή από το Επαγγελματικό Λύκειο, σε πανελλαδικό επίπεδο με θέματα από την εξεταστέα ύλη της τελευταίας τάξης που προκύπτουν αποκλειστικά από την Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων (Κ.Ε.Ε.). «Οι υποψήφιοι εξετάζονταν σε 4 μαθήματα της Γ΄ Τάξης ημερήσιων και Δ΄ Τάξης εσπερινών ΕΠΑ.Λ.», 2 μαθήματα γενικής παιδείας και 2 μαθήματα ειδικότητας.

Το 2017 σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 13 του ν. 4452/2017 (ΦΕΚ Α΄ 17) παύουν να ισχύουν οι δύο ομάδες των Ημερησίων και Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. (Ομάδα Α΄ και Ομάδα Β΄) και έτσι οι υποψήφιοι των Ημερησίων και Εσπερινών ΕΠΑ.Λ., συμμετέχοντας σε πανελλαδικές εξετάσεις τεσσάρων μαθημάτων (δύο μαθήματα γενικής παιδείας και δύο μαθήματα ειδικότητας) σε κοινή ύλη και κοινά θέματα, μπορούν να εισάγονται για πρώτη φορά εκτός από τα ΤΕΙ και στα Πανεπιστήμια. Συγκεκριμένα παραθέτουμε τα αποσπάσματα από το νόμο:



*«Οι κάτοχοι πτυχίου ΕΠΑ.Λ., εφόσον κατέχουν απολυτήριο δευτεροβάθμιου κύκλου σπουδών Επαγγελματικού Λυκείου ή απολυτήριο Γενικού Λυκείου και οι κάτοχοι ισότιμων τίτλων Επαγγελματικού Λυκείου έχουν δικαίωμα συμμετοχής σε ειδικές πανελλαδικές εξετάσεις για εισαγωγή στην ΑΣΠΑΙΤΕ, στις Ανώτερες Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης και σε Σχολές, Τμήματα και Εισαγωγικές Κατευθύνσεις των ΤΕΙ, που είναι αντίστοιχα ή συναφή με τους τομείς από τους οποίους αποφοιτούν. Επίσης, απόφοιτοι όλων των τομέων των ΕΠΑΛ έχουν δικαίωμα εισαγωγής σε κοινή ομάδα που περιλαμβάνει Τμήματα Σχολών ΤΕΙ, Στρατιωτικές Σχολές Υπαξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων, Σχολή Αστυφυλάκων, Σχολή Πυροσβεστικής και Σχολές της Ακαδημίας Εμπορικού Ναυτικού. Η εισαγωγή τους γίνεται σε ειδικό ποσοστό θέσεων του συνολικού αριθμού εισακτέων, που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ή και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Ειδικά, για τις σχολές των ΤΕΙ, της ΑΣΠΑΙΤΕ και των Ανωτέρων Σχολών Τουριστικής Εκπαίδευσης το ειδικό ποσοστό θέσεων είναι κατά προσέγγιση ανάλογο του ποσοστού του αριθμού των υποψηφίων ΕΠΑΛ σε σχέση με το σύνολο των υποψηφίων».*

*«Οι συμμετέχοντες στις ανωτέρω ειδικές εξετάσεις έχουν δικαίωμα να διεκδικήσουν θέσεις και σε τμήματα σχολών των Πανεπιστημίων, σε ειδικό ποσοστό 1% επιπλέον των θέσεων του συνολικού αριθμού εισακτέων σε τμήματα που είναι αντίστοιχα ή συναφή με τους τομείς από τους οποίους αποφοιτούν, καθώς και σε κοινή ομάδα Τμημάτων Σχολών Πανεπιστημίων στην οποία εισάγονται απόφοιτοι όλων των τομέων».*

*«Ειδικά, για τους υποψηφίους των Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. που κατέχουν απολυτήριο Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. και συμμετέχουν στις ανωτέρω ειδικές πανελλαδικές εξετάσεις αποδίδονται επιπλέον θέσεις σε ποσοστό 1% επί του συνολικού αριθμού εισακτέων στην ΑΣΠΑΙΤΕ, στις Ανώτερες Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης, στις Σχολές της Ακαδημίας Εμπορικού Ναυτικού και σε Σχολές, Τμήματα και Εισαγωγικές Κατευθύνσεις των ΤΕΙ. Οι υποψήφιοι από τα εσπερινά ΕΠΑ.Λ. μπορούν κατά την υποβολή της αίτησης δήλωσής τους να επιλέξουν τη συμμετοχή τους στις ειδικές πανελλαδικές εξετάσεις, είτε μαζί με τους υποψηφίους των ΕΠΑ.Λ. όπως περιγράφονται στην υποπαράγραφο Α' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, είτε μόνο με το*





ειδικό ποσοστό που περιγράφεται στην παρούσα υποπαράγραφο του παρόντος άρθρου».

«Στις περιπτώσεις και των δύο ανωτέρω υποπαραγράφων Α' και Β' η εξεταστέα ύλη και τα θέματα των εξετάσεων είναι κοινά για τους υποψηφίους από τα ημερήσια και τα εσπερινά ΕΠΑ.Λ.».

«Το σύνολο των υποψηφίων εξετάζονται σε τέσσερα (4) μαθήματα της Γ' Τάξης Ημερήσιων και Δ' Τάξης-Εσπερινών ΕΠΑ.Λ., από τα οποία δύο (2) μαθήματα γενικής παιδείας με συντελεστή βαρύτητας 1,5 και δύο (2) μαθήματα ειδικότητας με συντελεστή βαρύτητας 3,5 τα οποία καθορίζονται με υπουργική απόφαση που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι εξετάσεις για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση διεξάγονται, σε πανελλαδικό επίπεδο με θέματα από την εξεταστέα ύλη της τάξης αυτής που τίθενται αποκλειστικά από κεντρική επιτροπή εξετάσεων.» Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται από το σχολικό έτος 2016-2017.

Αρχικά λοιπόν τους δόθηκαν πρόσθετες θέσεις σε ποσοστό 1% και από το 2018 το 5% των θέσεων που ήταν διαθέσιμες στους υποψηφίους αποφοίτους ΓΕ.Λ. Το 2019 το ποσοστό των θέσεων που θα διεκδικούσαν οι απόφοιτοι των ΕΠΑ.Λ. στις πανεπιστημιακές σχολές αυξήθηκε από 5% σε 10%, με παράλληλη διατήρηση του 5% των θέσεων στις σχολές και τμήματα: πολυτεχνικές, ιατρικές, οδοντιατρικές, φαρμακευτικές, κτηνιατρικές, φυσικής, βιολογίας και γεωλογίας. Παράλληλα, διατηρήθηκαν τα ποσοστά του 20% των θέσεων σε ΑΣΠΑΙΤΕ και ΑΣΤΕ και 8% για τις στρατιωτικές σχολές, την αστυνομία κ.λπ. Επίσης παρέμεινε το 1% των επιπλέον θέσεων για τα εσπερινά ΕΠΑ.Λ., που διευρύνεται σε όλες τις πανεπιστημιακές σχολές<sup>2</sup>.

Στις εξετάσεις του 2020 οι υποψήφιοι των ΕΠΑ.Λ. διεκδίκησαν το 5% των θέσεων στις πολυτεχνικές και ιατρικές σχολές, το 10% στα υπόλοιπα ΑΕΙ και το

---

<sup>2</sup> ΦΕΚ Β' 1904/2019 και ΦΕΚ Β' 1940/2019



20% στην ΑΣΠΑΙΤΕ<sup>3</sup>. Η αύξηση του ποσοστού των θέσεων για τα πανεπιστημιακά τμήματα των αποφοίτων ΕΠΑ.Λ. ανέβασε κατακόρυφα τον αριθμό των υποψηφίων ΕΠΑ.Λ. που διεκδικούσαν μια θέση στα περιζήτητα τμήματα των ΑΕΙ. Έτσι ενώ το σχ. έτος 2018 -2019 οι υποψήφιοι των ΕΠΑ.Λ. ήταν 12.543, την επόμενη σχολική χρονιά 2019 - 2020 έφθασαν τους 18.000.

Τέλος με τον νόμο 4763/2020 «Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελμάτων (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις» αναμορφώνεται σημαντικά η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στη χώρα. Για πρώτη φορά ιδρύονται Πρότυπα Επαγγελματικά Λύκεια (Π.ΕΠΑ.Λ.).

---

<sup>3</sup> ΦΕΚ 3130 Β'/2020



Πίνακας 2. Πανελλαδικές Εξετάσεις Επαγγελματικών Λυκείων 2000–2020<sup>4</sup>

Έτος	Τακτική Περίοδος Ιουνίου	Νομικό πλαίσιο	Επαναληπτικές Σεπτεμβρίου
2000	ΤΕΛ	N. 2525/1997	
2001	ΤΕΕ Β΄ κύκλου	N. 2640/1998 N. 2909/2001	
	ΤΕΛ		
2002	ΤΕΕ Β΄ κύκλου		
2003	ΤΕΕ Β΄ κύκλου		
2004	ΤΕΕ Β΄ κύκλου		
2005	ΤΕΕ Β΄ κύκλου		
2006	ΤΕΕ Β΄ κύκλου		
2007	ΤΕΕ Β΄ κύκλου		
2008	ΤΕΕ Β΄ κύκλου		
2009	ΕΠΑΛ Α΄ Ημερ	N. 3748/2009	
	ΕΠΑΛ Α΄ Εσπερ		
	ΤΕΕ Β΄ κύκλου		
2010	ΕΠΑΛ Α΄ Ημερ		
	ΕΠΑΛ Α΄ Εσπερ		
2011	ΕΠΑΛ Α΄ Ημερ		
	ΕΠΑΛ Α΄ Εσπερ		
2012	ΕΠΑΛ Α΄ Ημερ		
	ΕΠΑΛ Α΄ Εσπερ		
2013	ΕΠΑΛ Α΄ Ημερ		
	ΕΠΑΛ Α΄ Εσπερ		
2014	ΕΠΑΛ Α΄ Ημερ		
	ΕΠΑΛ Α΄ Εσπερ		
2015	ΕΠΑΛ Α΄ Ημερ		
	ΕΠΑΛ Α΄ Εσπερ		
2016	ΕΠΑΛ Α΄ Ημερ		
	ΕΠΑΛ Α΄ Εσπερ		
	ΕΠΑΛ Ημερ-Εσπερ	N. 4186/2013	
2017	ΕΠΑΛ Ημερ-Εσπερ		ΕΠΑΛ Ημερ-Εσπερ
2018	ΕΠΑΛ Ημερ-Εσπερ		ΕΠΑΛ Ημερ-Εσπερ
2019	ΕΠΑΛ Ημερ-Εσπερ		ΕΠΑΛ Ημερ-Εσπερ
2020	ΕΠΑΛ Ημερ-Εσπερ		ΕΠΑΛ Ημερ-Εσπερ

<sup>4</sup> Τα στοιχεία του Πίνακα 2 μας παραχώρησε η Διεύθυνση Εξετάσεων και Πιστοποιήσεων του ΥΠΑΙΘ.



## Επαναληπτικές Εξετάσεις

Στο «Αρχείο Θεμάτων» του Ε.Ο.Ε. συμπεριλαμβάνονται τα θέματα και των επαναληπτικών εξετάσεων για τα πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα. Οι επαναληπτικές εξετάσεις καθιερώθηκαν από το 2000 για όσους υποψήφιους δικαιολογημένα δεν προσήλθαν στις εξετάσεις. Το σύστημα των επαναληπτικών εξετάσεων θεωρήθηκε αναγκαίο γιατί οι Πανελλήνιες Εξετάσεις ήταν τότε συγχρόνως και απολυτήριες εξετάσεις από το Λύκειο. Μετά από πολλές αλλαγές στο σύστημα των Πανελληνίων Εξετάσεων και έπειτα από την αποδέσμευση αυτών από τις απολυτήριες εξετάσεις, οι Επαναληπτικές Εξετάσεις - μολονότι αφορούν μικρό πια ποσοστό υποψηφίων<sup>5</sup> - παρέμειναν ως μια αναγκαία λύση για όσους δε μπόρεσαν αιτιολογημένα να συμμετάσχουν στις προγραμματισμένες εξετάσεις του Μαΐου – Ιουνίου.

Από το 2017 καθιερώνονται επαναληπτικές εξετάσεις για τους υποψηφίους των ΕΠΑ.Λ. καθώς και για τους διαγωνιζόμενους στα ειδικά μαθήματα. Με τη σχετική Υπουργική Απόφαση 253.2/92419/Α5/2017 (ΦΕΚ Β' 1937) ορίζεται οι επαναληπτικές εξετάσεις των υποψηφίων για εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση να διενεργούνται τον Σεπτέμβριο κάθε σχολικού έτους, στις οποίες μπορούν να συμμετάσχουν εκτός από τους υποψηφίους του Γενικού Λυκείου και οι υποψήφιοι των Επαγγελματικών Λυκείων για πρώτη φορά. Οι υποψήφιοι εξετάζονται υποχρεωτικά στο σύνολο των μαθημάτων στα οποία έχουν ήδη δηλώσει συμμετοχή (Ομάδας Προσανατολισμού, Γενικής Παιδείας, Ειδικά Μαθήματα και Μαθήματα Ειδικότητας, πρακτικές δοκιμασίες) και όχι μόνο σε όποιο απουσίασαν.

---

<sup>5</sup> Η πραγματική προσέλευση των υποψηφίων στις επαναληπτικές εξετάσεις του Σεπτεμβρίου του 2019 βάσει των στοιχείων που μας χορήγησε η Διεύθυνση Εξετάσεων και Πιστοποιήσεων με το Φ.251/155355/Α5/4-10-2019 έγγραφό της ήταν: 1. Στις Εξετάσεις των Γενικών Λυκείων, δήλωσαν συμμετοχή 167 υποψήφιοι, προσήλθαν 118, υπέβαλαν με έγκυρη διαδικασία 75 και τελικά εισήλθαν στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση 69. 2. Τα αντίστοιχα στοιχεία για τα Επαγγελματικά Λύκεια είναι: 36 δηλώσαντες, 21 προσελθόντες, 8 με έγκυρη διαδικασία και εισήλθαν 8. 3. Τέλος, στα Ειδικά Μαθήματα δήλωσαν συμμετοχή 101 μαθητές και προσήλθαν 36.



## Συμπεράσματα - Προτάσεις

1. Οι Πανελλήνιες Εξετάσεις, η μετάβαση από τη δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, αναμφίβολα είναι ο κύριος ρυθμιστής της λειτουργίας όλου του εκπαιδευτικού συστήματος της χώρας.
2. Ανεξάρτητα από τις πολλές αλλαγές στο σύστημα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, στη χώρα μας οι εισιτήριες εξετάσεις παρουσιάζουν μια αξιόπιστη εικόνα. Επί δεκαετίες οι πανελλαδικές εξετάσεις θεωρούνται και είναι αδιάβλητες και αντικειμενικές. Αυτό αποτελεί αιτία και συνάμα αποτέλεσμα της διατήρησης του αυστηρού κεντρικού ελέγχου των εξετάσεων από το Υπουργείο Παιδείας.
3. Οι Πανελλήνιες Εξετάσεις λειτουργούν χωρίς ρητά και θεσμικά διατυπωμένο θεωρητικό πλαίσιο, από το οποίο θα αναδύεται το πλαίσιο των κεντρικών επιλογών του συστήματος, όπως:
  - α) Ποιος είναι ο σκοπός και οι στόχοι των Πανελληνίων εξετάσεων;
  - β) Ποιο πλήθος προσανατολισμών/κατευθύνσεων και επιστημονικών πεδίων διασφαλίζει το σκοπό και τους στόχους;
  - γ) Πόσα και ποια εξεταζόμενα μαθήματα ανά επιστημονικών πεδίο διασφαλίζουν το σκοπό και τους στόχους;
  - δ) Ποιο πρέπει να είναι το εύρος επιλογής τμημάτων/σχολών από τους υποψηφίους ώστε να διασφαλίζονται καλύτερα οι σπουδές τους καθώς και η ποιότητα του επιστημονικού δυναμικού που αναπτύσσει η ελληνική κοινωνία;
  - ε) Κατά πόσο είναι χρήσιμη η δυνατότητα των υποψηφίων να επιλέγουν σχολές από διαφορετικούς προσανατολισμούς;
4. Τα διαθέσιμα στοιχεία δείχνουν:
  - α) τη συνεχή αύξηση της δαπάνης των οικογενειών στον τομέα της φροντιστηριακής εκπαίδευσης των μαθητών των τελευταίων τάξεων του Λυκείου, η οποία πέρα από την οικονομική επιβάρυνση δρα ενισχύοντας την ανισότητα στην ελληνική εκπαίδευση.
  - β) την τάση των υποψηφίων όταν τους δίνεται η δυνατότητα επιλογής, να επιλέγουν μάθημα στο οποίο θα εξασφαλίσουν υψηλότερη βαθμολογία έναντι του μαθήματος



που υποστηρίζει με πληρότητα το γνωστικό υπόβαθρο του τμήματος/ σχολής που επιλέγουν να φοιτήσουν.

*Προκύπτει από δεδομένα της περιόδου 2005-2015 όσον αφορά στα μαθήματα:*

*i) Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων έναντι της Χημείας και ii) Βιολογία γενικής παιδείας έναντι των Φυσική – Ιστορία – Μαθηματικά γενικής παιδείας.*

5. Οι μεταρρυθμίσεις στην επαγγελματική εκπαίδευση του 2017 καθώς και του 2020 (ν. 4763/2020) προωθούν αλλαγές που αναδεικνύουν και στηρίζουν μια σύγχρονη επαγγελματική εκπαίδευση, η οποία ευελπιστεί να μετατραπεί σε σημαντικό μοχλό ανάπτυξης της χώρας, αφού εκτός από το άνοιγμα στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση, συνδέεται άμεσα με τις ανάγκες και τη ζήτηση της αγοράς εργασίας.

6. Η δυνατότητα που δόθηκε στους υποψήφιους φοιτητές να δηλώσουν την προτίμησή τους για μεγάλο αριθμό σχολών είχε ως αποτέλεσμα την παραγνώριση των ενδιαφερόντων τους. Σε έρευνες που έγιναν στους φοιτητές των ελληνικών πανεπιστημίων, ποσοστό λίγο πάνω από το 50% των σπουδαστών φοιτούσαν σε τμήμα της πρώτης προτίμησής τους<sup>6</sup>. Να σημειωθεί ότι ως πρώτη προτίμηση των υποψηφίων υπολογίζεται αυτή που δηλώθηκε στο μηχανογραφικό δελτίο μετά την ανακοίνωση της βαθμολογίας που έλαβαν στις εξετάσεις. Ενδέχεται να είναι η πραγματική πρώτη προτίμησή τους διαφορετική από αυτήν που δήλωσαν ως "πρώτη προτίμηση" στο μηχανογραφικό, καθώς για τη δήλωση αυτή ίσως να συνεκτιμήθηκε μια βαθμολογία χαμηλότερη του αναμενόμενου βαθμού εισαγωγής στη Σχολή της πραγματικής πρώτης προτίμησης. Με άλλα λόγια, το ποσοστό του 50% (που αφορά στους φοιτητές που φοιτούν σε Σχολή της πρώτης προτίμησής τους), θα ήταν πιθανώς μικρότερο, αν αυτές οι δηλώσεις προτίμησης στο μηχανογραφικό γίνονταν σε ουδέτερο χρόνο πριν από τις Πανελλαδικές εξετάσεις (και όχι μετά την ανακοίνωση των βαθμολογιών)<sup>7</sup>.

<sup>6</sup> Ζαγκλαρά Παρασκευή, *Κοινωνιοψυχολογικές διαστάσεις διαμόρφωσης εκπαιδευτικής πολιτικής: η πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση*, Διδακτορική διατριβή, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Τμήμα Ψυχολογίας, 2015

<sup>7</sup> Το 2005 καθιερώνεται η δήλωση του μηχανογραφικού δελτίου να γίνεται μετά τις εξετάσεις.



7. Πάγια θέση του Ε.Ο.Ε. είναι η αύξηση της εξεταστέας ύλης όλων των πανελλαδικώς εξεταζομένων μαθημάτων και η αναγκαιότητα προσδιορισμού της με ολόκληρες θεματικές ενότητες ή κεφάλαια του σχολικού βιβλίου και όχι με σελίδες ή παραγράφους από το σχολικό εγχειρίδιο. Εξηγούμε τον λόγο: Η αυστηρά οριοθετημένη και μικρή σε έκταση εξεταστέα ύλη, μέσα από σελίδες σχολικών βιβλίων, οδηγεί νομοτελειακά στην «παπαγαλία». Πρέπει να υπάρχει ύλη, αλλά να καθορίζεται με επιστημονικές περιοχές, όχι με σελίδες από τα σχολικά βιβλία. Η ύλη των εξεταζόμενων μαθημάτων πρέπει να περιγράφεται στις υπουργικές αποφάσεις με τρόπο γενικό και περιγραφικό και να μην αναλύεται με σχολαστικό τρόπο και λεπτομερείς παραπομπές σε σελίδες, παραγράφους, ενότητες και υποενότητες των σχολικών βιβλίων. Οι συνέπειες της στείρας αποστήθισης είναι καταστροφικές, όχι μόνον για το γεγονός ότι οι υποψήφιοι στερούνται της πραγματικής γνώσης, αλλά κυρίως γιατί δημιουργεί μη σκεπτόμενους πολίτες. Το Δ.Σ. του Ε.Ο.Ε. προτείνει την αύξηση της ύλης των εξεταζόμενων μαθημάτων και ταυτόχρονα τη μείωση του επιπέδου της δυσκολίας των ερωτημάτων, που επιλέγονται από την επιτροπή των εξετάσεων. Στο Παράρτημα δίδεται ένα τέτοιο παράδειγμα εξεταστέας ύλης με το Β.Δ. 277/1965 (ΦΕΚ 88/1965) με το οποίο καθοριζόταν η εξεταστέα ύλη του Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου του 1965.

8. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας επί δεκαετίες έχουν αντεπεξέλθει άριστα στις ιδιαίτερες απαιτήσεις διοργάνωσης των πανελλαδικών εξετάσεων, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στη διατήρηση του κύρους του θεσμού. Ειδικότερα τη σχολική χρονιά 2019–2020, λόγω αφενός μεν του διπλού συστήματος των εξετάσεων (παλαιό και νέο σύστημα), αφετέρου δε των πρωτόγνωρων και ιδιαίτερα δύσκολων συνθηκών εξαιτίας της πανδημίας, δε θα ήταν υπερβολή να πούμε πως το διοικητικό προσωπικό του ΥΠΑΙΘ, που διοργάνωσε τις εξετάσεις του 2020, αλλά και οι Κ.Ε.Ε. , υπερέβαλαν εαυτούς, ώστε οι Πανελλήνιες εξετάσεις να μη χάσουν την αξιοπιστία τους και από την άλλη οι μαθητές να διαγωνιστούν σε ασφαλές περιβάλλον και με τα ίδια κριτήρια του αδιάβλητου, της ισότητας και αντικειμενικότητας που διαγωνίζονται δεκαετίες τώρα οι εκάστοτε μαθητές της Γ' Τάξης του Λυκείου.



9. Θα ήταν πολύ χρήσιμη η θεσμοθέτηση ενός συστήματος παρακολούθησης της πορείας των φοιτητών στα ΑΕΙ φοίτησης κατά τα πρώτα έτη φοίτησης τους, ώστε να υπάρχει πλούτος δεδομένων που θα βοηθήσει στην βελτίωση του συστήματος.





## Νομοθεσία που χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα μελέτη

### Γ.Ε.Λ.

- ν.2525/1997, (ΦΕΚ Α' 188)
- ν.2909/2001, (ΦΕΚ Α' 90)
- ν. 3475/2006, (ΦΕΚ Α' 146)
- ν. 3255/2004 (ΦΕΚ Α' 138)
- ν. 3966/2011, (ΦΕΚ Α' 118)
- ν. 4186/2013, (ΦΕΚ Α' 193)
- ν. 4327/2015, (ΦΕΚ Α' 50)
- ν. 4342/2015, (ΦΕΚ Α' 143)
- ν.4610/2019 (ΦΕΚ Α' 70)
- ν.4635/2019, (ΦΕΚ 167 Α'),
- ν. 4692/2020 (ΦΕΚ Α'111)
- 107268/Δ2/03-07-2019 Υ.Α. (ΦΕΚ Β' 2881)
- Φ.251/25089/Α5/20.2.2020 Υ. Α. (ΦΕΚ Β' 3821)

### Ε.Π.Α.Λ.

- ν. 2009/1992
- ν. 2525/1997 (ΦΕΚ Α' 188)
- ν. 2640/1998 (ΦΕΚ Α' 206)
- ν. 2817/2000 (ΦΕΚ Α' 78)
- ν. 2909/2001 (ΦΕΚ Α' 90)
- ν. 3475/2006 (ΦΕΚ Α' 146)
- ν. 3748/2009 (ΦΕΚ Α' 29)
- ν. 4186/2013
- ν. 4452/2017 (ΦΕΚ Α' 17)
- ν. 4763/2020



253.2/92419/A5/2017 Մ. Ա. (ՓԷԿ Բ՝ 1937)

ՓԷԿ Բ՝ 1904/2019

ՓԷԿ Բ՝ 1940/2019

ՓԷԿ Բ՝ 3130/2020



## Παράρτημα

**Α. Πίνακες με τα συστήματα εξετάσεων για τα ΓΕ.Λ. που εφαρμόστηκαν την περίοδο 2000- 2020.**

**1. Εξετάσεις 2000 βάσει του ΦΕΚ Β' 1057/1997. Ο υποψήφιος εξεταζόταν στα μαθήματα γενικής παιδείας, στα υποχρεωτικά μαθήματα κατευθύνσεων και σε ένα ή δύο μαθήματα επιλογής.**

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΘΕΤΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ
Θρησκευτικά Ξένη Γλώσσα Νεοελληνική Γραμματεία Ιστορία Μαθηματικά Φυσική Βιολογία Ιστορία των Επιστημών και της Τεχνολογίας	Αρχαία Ελληνικά Νεοελληνική Λογοτεχνία Λατινικά Ιστορία Αρχές Φιλοσοφίας	Μαθηματικά Φυσική Χημεία Βιολογία	α) Κύκλος Τεχνολογίας και Παραγωγής  Μαθηματικά Χημεία-Βιοχημεία Μηχανική Τεχνολογία και Ανάπτυξη Ηλεκτρολογία  β) Κύκλος Πληροφορικής και Υπηρεσιών  Μαθηματικά Φυσική Ανάπτυξη Εφαρμογών σε Προγραμματιστικό Περιβάλλον Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων και Υπηρεσιών
	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ Κ.	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΘΕΤΙΚΗΣ Κ.	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ Κ.
	Β' Ξένη Γλώσσα Αρχές Οικονομικής Θεωρίας Κοινωνιολογία Στατιστική Λογική: Θεωρία και Πρακτική) Ιστορία της Τέχνης	Προβλήματα Φιλοσοφίας Β' Ξένη Γλώσσα Αρχές Οικονομικής Θεωρίας Νεοελληνική Λογοτεχνία Στατιστική Λογική: Θεωρία και Πρακτική) Ιστορία της Τέχνης	α) Κύκλος Τεχνολογίας και Παραγωγής  Β' Ξένη Γλώσσα Στοιχεία Γεωπονίας & Αγροτική Ανάπτυξη Βιομηχανική Παραγωγή & Ενέργεια Αρχές Οικονομικής Θεωρίας Στατιστική Αρχές Λογιστικής Σχέδιο (Τεχνικό – Αρχιτεκτονικό) Εφαρμογές Υπολογιστών Ιστορία της Τέχνης



			<p>β) Κύκλος Πληροφορικής και Υπηρεσιών Β' Ξένη Γλώσσα Πολυμέσα-Δίκτυα Εφαρμογές Λογισμικού Αρχές Οικονομικής Θεωρίας Στατιστική Αρχές Λογιστικής Σχέδιο (Τεχνικό - Αρχιτεκτονικό) Εφαρμογές Υπολογιστών Ιστορία της Τέχνης</p>
--	--	--	---



## 2. Εξετάσεις 2001 βάσει του ΦΕΚ Α' 73/2001

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ	ΘΕΤΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΝΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΥ ΕΞΕΤΑΖΟΝΤΑΙ ΓΡΑΠΤΑ ΣΤΙΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΙΟΥΝΙΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΥΠΟΛΟΓΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΓΩΓΗ ΤΟΥ Γ.Μ.Ο. ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ
1.Νεοελληνική Γλώσσα 2.Ιστορία 3.Μαθηματικά 4.Φυσική 5.Βιολογία	Αρχαία Ελληνικά Νεοελληνική Λογοτεχνία Λατινικά Ιστορία	Μαθηματικά Φυσική Χημεία Βιολογία	α) Κύκλος Τεχνολογίας και Παραγωγής  Μαθηματικά Φυσική Χημεία-Βιοχημεία Ηλεκτρολογία  β) Κύκλος Πληροφορικής και Υπηρεσιών  Μαθηματικά Φυσική Ανάπτυξη Εφαρμογών σε Προγραμματιστικό Περιβάλλον Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων και Υπηρεσιών	

Το μάθημα επιλογής «Αρχές Οικονομικής Θεωρίας» εξετάζεται γραπτώς ανάλογα με την προτίμηση του μαθητή, σε κοινά σε εθνικό επίπεδο θέματα ή σε επίπεδο σχολικής μονάδας με αίτηση που υποβάλλει στο σχολείο.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΞΕΤΑΖΟΝΤΑΝ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ: Θρησκευτικά  
Νεοελληνική Λογοτεχνία

Ιστορία των Επιστημών και της Τεχνολογίας

Ξένη Γλώσσα



### 3. Εξετάσεις 2005 βάσει του ΦΕΚ Β' 921/2005

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ				ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
	ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ	ΘΕΤΙΚΗ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ		
			ΚΥΚΛΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ & ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	
ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	ΙΣΤΟΡΙΑ	ΦΥΣΙΚΗ	ΦΥΣΙΚΗ	ΦΥΣΙΚΗ	
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧ. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ	ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	ΧΗΜΕΙΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΧΗΜΕΙΑ – ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ	
ΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΛΑΤΙΝΙΚΑ	ΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑ	
ΦΥΣΙΚΗ					

Από αυτά οι μαθητές εξετάζονταν υποχρεωτικά σε 6. Τα 4 ήταν τα μαθήματα της Κατεύθυνσης, την οποία είχαν επιλέξει και τα 2 ήταν μαθήματα Γενικής Παιδείας. Από τα μαθήματα Γενικής Παιδείας υποχρεωτικά εξετάζονταν στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας και το δεύτερο το επέλεγαν από τα υπόλοιπα μαθήματα. Οι μαθητές όλων των Κατευθύνσεων, εάν το επιθυμούσαν, εξετάζονταν πανελλαδικά επιπλέον των 6 μαθημάτων και στο μάθημα επιλογής «Αρχές Οικονομικής Θεωρίας», εφόσον το είχαν διδαχθεί.



#### 4. Εξετάσεις 2016 με το «Νέο Σύστημα» βάσει του ΦΕΚ Α' 50/2015

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΔΙΑ		ΟΜΑΔΕΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ		
		ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΠΟΥΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
1	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ	1. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ (ΟΠ) (1,3) 2. ΙΣΤΟΡΙΑ (ΟΠ) (0,7) 3. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ 4. ΛΑΤΙΝΙΚΑ (ΟΠ)		
2	ΘΕΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ		1. ΦΥΣΙΚΗ (ΟΠ) (0,7) 2. ΧΗΜΕΙΑ (ΟΠ) 3. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ 4. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ (ΟΠ) (1,3)	
3	ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΖΩΗΣ	1. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ (ΟΠ) 2. ΙΣΤΟΡΙΑ (ΟΠ) 3. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (0,4) 4. ΒΙΟΛΟΓΙΑ (ΓΠ) (0,9)	1. ΦΥΣΙΚΗ (ΟΠ) 2. ΧΗΜΕΙΑ (ΟΠ) (0,7) 3. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ 4. ΒΙΟΛΟΓΙΑ (ΟΠ) (1,3)	1. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ (ΟΠ) 2. Α.Ε.Π.Π. (ΟΠ) 3. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (0,4) 4. ΒΙΟΛΟΓΙΑ (ΓΠ) (0,9)
4	ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	1. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ (ΟΠ) 2. ΙΣΤΟΡΙΑ (ΟΠ) 3. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (1,3) 4. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ (ΓΠ) (0,7)	1. ΦΥΣΙΚΗ (ΟΠ) 2. ΧΗΜΕΙΑ (ΟΠ) 3. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (1,3) 4. ΙΣΤΟΡΙΑ (ΓΠ) (0,7)	1. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ (ΟΠ) 2. Α.Ε.Π.Π. (ΟΠ) 3. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (1,3) 4. ΙΣΤΟΡΙΑ (ΓΠ) (0,7)
5	ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ			1. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ (ΟΠ) (1,3) 2. Α.Ε.Π.Π. (ΟΠ) 3. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ 4. Α.Ο.Θ. (ΟΠ) (0,7)



5. Εξετάσεις 2020 βάσει της αριθμ. Φ.253/11812/Α5/ 28.01.2020 (ΦΕΚ Β' 345)

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΔΙΑ		ΟΜΑΔΕΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ			ΣΠΟΥΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
		ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΠΟΥΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	
1ο	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ	1. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ 2. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ 3. ΙΣΤΟΡΙΑ 4. ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ			
2ο	ΘΕΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ		1 ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ. 2. ΦΥΣΙΚΗ 3. ΧΗΜΕΙΑ 4. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ		
3ο	ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΖΩΗΣ			1. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ 2. ΦΥΣΙΚΗ 3. ΧΗΜΕΙΑ 4. ΒΙΟΛΟΓΙΑ	
4ο	ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ				1. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ 2. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ 3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ 4. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ





**Β. Τα συστήματα εξετάσεων των Τεχνικών και Επαγγελματικών Λυκείων που εφαρμόστηκαν την περίοδο 2000- 2020, καθώς και τα εξεταζόμενα μαθήματα του 2021.**

### **1. Εξετάσεις 2001 Τ.Ε.Ε. Β΄ κύκλου με τον ν. 2909/2001**

Οι υποψήφιοι από τα ΤΕΕ που επιθυμούν να εισαχθούν στα ΤΕΙ διαγωνίζονται σε τρία πανελλαδικά εξεταζόμενα μαθήματα, στα Μαθηματικά, στα Νέα Ελληνικά και σε ένα μάθημα ειδικότητας, ανάλογα με τον τομέα του κάθε υποψηφίου.

Τα μαθήματα που εξετάζονται σε Πανελλαδικό επίπεδο είναι:

- Τα Μαθηματικά 2ου Κύκλου
- Τα Νέα Ελληνικά 2ου Κύκλου
- Ένα μάθημα ειδικότητας, ανάλογα με τον τομέα και την ειδικότητα αποφοίτησης.

Τα μαθήματα των ειδικοτήτων που απαιτούνται για εισαγωγή των πτυχιούχων των ΤΕΕ στα ΤΕΙ είναι τα εξής, κατά τομέα / ειδικότητα:

1. Για όλες τις ειδικότητες του ΤΟΜΕΑ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ κοινό εξεταζόμενο μάθημα το μάθημα «Οργάνωση και Διοίκηση Γεωργικών Επιχειρήσεων».

2. Για τους αποφοίτους ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ειδικότητας:

- I. Μηχανών και Συστημάτων Αυτοκινήτου και της πρώην Αμαξωμάτων εξετάζονται στο μάθημα «Μηχανές Εσωτερικής Καύσης II».
- II. Εργαλειομηχανών CNC εξετάζονται στο μάθημα «Προγραμματισμός CNC Εργαλειομηχανών».
- III. Συντηρητών Κεντρικής Θέρμανσης εξετάζονται στο μάθημα «Στοιχεία Σχεδιασμού Κεντρικών Θερμάνσεων».
- IV. Ψυκτικών Εγκαταστάσεων και Κλιματισμού εξετάζονται στο μάθημα «Εγκαταστάσεις Ψύξης II».
- V. Μηχανοσυνθετών Αεροσκαφών εξετάζονται στο μάθημα «Κινητήρες Αεροσκαφών».

3. Για τους αποφοίτους ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ειδικότητας:

- I. Ηλεκτρονικού Υπολογιστικών Συστημάτων και Δικτύων εξετάζονται στο μάθημα «Δομή και Λειτουργία Μικροϋπολογιστών».
- II. Ηλεκτρονικού Οπτικοακουστικών Συστημάτων και της πρώην Ηλεκτρονικού Επικοινωνιών εξετάζονται στο μάθημα «Εκπομπή και Λήψη Ραδιοφωνικού Σήματος».

4. Για τους αποφοίτους ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ειδικότητας:



I. Ηλεκτρομηχανικών Συστημάτων και Αυτοματισμού Αυτοκινήτων εξετάζονται στο μάθημα «Ηλεκτρομηχανικά και Ηλεκτρονικά Συστήματα Αυτοκινήτου».  
II. Εγκαταστάσεων Κτιρίων και Βιομηχανικών Χώρων εξετάζονται στο μάθημα «Ειδικές Ηλεκτρικές Εγκαταστάσεις».

5. Για τους αποφοίτους του ΤΟΜΕΑ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ειδικότητας:

I. Σχεδιασμού Εσωτερικών Χώρων εξετάζονται στο μάθημα «Κατασκευαστικό Σχέδιο».

II. Συντήρησης Έργων Τέχνης - Αποκατάσταση εξετάζονται στο μάθημα «Συντήρηση Έργων Τέχνης».

III. Γραφικών Τεχνών εξετάζονται στο μάθημα «Γραφιστικές Εφαρμογές».

IV. Επιπλοποιίας εξετάζονται στο μάθημα «Σχεδίαση Επίπλου μέσω Η/Υ».

V. Ψηφιογραφίας - Υαλογραφίας εξετάζονται στο μάθημα «Σχέδιο - Χρώμα Ψηφιογραφίας και Υαλογραφίας».

VI. Κεραμικής - Πηλοπλαστικής εξετάζονται στο μάθημα «Ιστορία Κεραμικής».

VII. Αργυροχρυσοχοΐας εξετάζονται στο μάθημα «Σχέδιο Κοσμηματοποιίας».

VIII. Ωρολογοποιίας στο μάθημα «Θεωρία Ωρολογοποιίας».

6. Για τους αποφοίτους του ΤΟΜΕΑ ΚΛΩΣΤΟΪΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΝΔΥΣΗΣ ειδικότητας Ύφασμα - Ένδυση εξετάζονται στο μάθημα «Ποιοτικός Έλεγχος Υφάσματος».

7. Για τους αποφοίτους του ΤΟΜΕΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ειδικότητας:

I. Κτιριακών Έργων εξετάζονται στο μάθημα «Οικοδομική».

II. Σχεδιαστών Τεχνικών Έργων με Χρήση Η/Υ εξετάζονται στο μάθημα «Αρχιτεκτονικό Σχέδιο (Πολεοδομία και Οικοδομικές Λεπτομέρειες)».

8. Για τους αποφοίτους του ΤΟΜΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ειδικότητας:

I. Υπαλλήλων Οικονομικών Υπηρεσιών εξετάζονται στο μάθημα «Αρχές Οικονομικής Θεωρίας».

II. Υπαλλήλων Διοίκησης εξετάζονται στο μάθημα «Αρχές Οικονομικής Θεωρίας».

III. Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων εξετάζονται στο μάθημα «Αρχές Οικονομικής Θεωρίας».

9. Για τους αποφοίτους του ΤΟΜΕΑ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ ειδικότητας:

I. Βοηθών Νοσηλευτών εξετάζονται στο μάθημα «Στοιχεία Νοσολογίας».

II. Βοηθών Βρεφονηπιοκόμων εξετάζονται στο μάθημα «Στοιχεία Νοσολογίας».

III. Βοηθών Φαρμακείων εξετάζονται στο μάθημα «Στοιχεία Νοσολογίας».

IV. Βοηθών Οδοντοτεχνιτών εξετάζονται στο μάθημα «Στοιχεία Νοσολογίας».

V. Βοηθών Ιατρικών και Βιολογικών Εργαστηρίων εξετάζονται στο μάθημα «Στοιχεία Νοσολογίας».

VI. Βοηθών Ακτινολογικών Εργαστηρίων εξετάζονται στο μάθημα «Στοιχεία Νοσολογίας».

VII. Διατροφής - Διαιτολογίας εξετάζονται στο μάθημα «Στοιχεία Νοσολογίας».



VIII. Κοινωνικών Φροντιστών εξετάζονται στο μάθημα «Στοιχεία Νοσολογίας».  
IX. Βοηθών Φυσικοθεραπευτών στο μάθημα «Στοιχεία Νοσολογίας».

10. Για τους αποφοίτους του ΤΟΜΕΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ειδικότητας:

I. Χημικών Εργαστηρίων και Ποιοτικού Ελέγχου Υλικών και της πρώην Χημικών Βιομηχανιών και Μεταλλείων εξετάζονται στο μάθημα «Ποιοτικός Έλεγχος».

11. Για τους αποφοίτους του ΤΟΜΕΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ - ΔΙΚΤΥΩΝ Η/Υ ειδικότητας:

I. Υποστήριξης Συστημάτων Εφαρμογών και Δικτύων Υπολογιστών και των πρώην Υποστήριξης Συστημάτων και Δικτύων Υπολογιστών, καθώς και Υποστήριξη Συστημάτων και Εφαρμογών Υπολογιστών εξετάζονται στο μάθημα «Μετάδοση Δεδομένων και Δίκτυα Υπολογιστών II».

12. Για τους αποφοίτους του ΤΟΜΕΑ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ - ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ ειδικότητας:

I. Κομμωτικής Τέχνης εξετάζονται στο μάθημα «Στοιχεία Ειδικής Διατροφής».

II. Αισθητικής Τέχνης εξετάζονται στο μάθημα «Στοιχεία Ειδικής Διατροφής».

13. Για τους αποφοίτους του ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ειδικότητας:

I. Πλοιάρχων Εμπορικού Ναυτικού εξετάζονται στο μάθημα «Ναυσιπλοΐα – Ναυτική Μετεωρολογία».

II. Μηχανικών Εμπορικού Ναυτικού εξετάζονται στο μάθημα «Μηχανές Πλοίου I».



**2. Εξετάσεις μετά την καθιέρωση ομάδων Α' και Β' στα ΕΠΑ.Λ. με τον ν.3748/2009.**

Για την Ομάδα Β' ίσχυαν τα εξής;

- Οι σχολές και τα τμήματα στα οποία οι υποψήφιοι της Ομάδας Β' ΕΠΑ.Λ. έχουν πρόσβαση είναι κατανεμημένα σε 5 Ε.Π.
- Εξετάζονταν σε (6) μαθήματα, εκ των οποίων τα τέσσερα (4) είναι γενικής παιδείας και τα δύο (2) ειδικότητας. Ειδικά για την εισαγωγή σε Σχολές και Τμήματα του 5ο επιστημονικού πεδίου οι υποψήφιοι εξετάζονται σε επτά (7) μαθήματα: πέντε (5) γενικής παιδείας και δύο (2) ειδικότητας. Η εξέταση στα μαθήματα γενικής παιδείας ήταν κοινή με τους υποψηφίους των ΓΕ.Λ..

<b>ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΔΙΑ &amp; ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΟΜΑΔΑ Β'</b>	
<b>ΠΕΔΙΟ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑΤΑ - ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΥΞΗΜΕΝΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ</b>
1ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ, ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	1)ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΙΙ 2)ΦΥΣΙΚΗ ΙΙ 3)ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ( X 0,9) 4)ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΤΕΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ( X 0,4) 5) ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ 6) ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ
2ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	1)ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΙΙ ( X 1,3) 2)ΦΥΣΙΚΗ ΙΙ ( X 0,7) 3)ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ 4)ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (οποιοδήποτε) 5) ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ 6) ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ
3ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	1)ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΙΙ 2)ΦΥΣΙΚΗ ΙΙ 3)ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (X 0,4) 4)ΒΙΟΛΟΓΙΑ Ι (X 0,9) ή ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (X 1,3) 5) ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ 6) ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ



4ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	1)ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΙΙ (Χ 1,3) 2)ΦΥΣΙΚΗ ΙΙ (Χ 0,7) 3)ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ 4)ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (οποιοδήποτε) 5) ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ 6) ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ
5ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	1)ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΙΙ 2)ΦΥΣΙΚΗ ΙΙ 3)ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ 4)ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ (Χ 0,7) 5) ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ (Χ 1,3) 6) ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ 7) ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

Για την Ομάδα Α΄ ίσχυαν τα εξής:

- Οι κάτοχοι απολυτηρίου ΕΠΑΛ της ομάδας Α΄ μπορούσαν να διεκδικήσουν θέση στα τμήματα μόνο των ΤΕΙ, καθώς και στις σχολές Αστυφυλάκων, Τουριστικής Εκπαίδευσης και Τουριστικών Επαγγελμάτων, κτλ.
- Εξετάζονταν σε 4 μαθήματα: 2 γενικής παιδείας και 2 ειδικότητας

<b>ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΑ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ</b>			
Νεοελληνική Γλώσσα	Μαθηματικά Ι	Μάθημα ειδικότητας	Μάθημα ειδικότητας
(1,5)	(1,5)	(3,5)	(3,5)



Εξεταζόμενα μαθήματα ειδικότητας Ομάδας Α' και Β'

ΚΥΚΛΟΣ	ΤΟΜΕΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ		
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ	1.ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ & ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ	Στοιχεία Μηχανών Στοιχεία Σχεδιασμού Κεντρικών Θερμάνσεων		
		ΨΥΚΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	Εγκαταστάσεις Ψύξης Εγκαταστάσεις Κλιματισμού		
		2.ΟΧΗΜΑΤΩΝ	ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ	Στοιχεία Μηχανών Μηχανές Εσωτερικής Καύσης II	
				3.ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟΣ	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
	4.ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ	Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες Συστήματα Ψηφιακών Ηλεκτρονικών		
			ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες Συστήματα Ψηφιακών Ηλεκτρονικών	
				5.ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
	6.ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	Γραφιστικές Εφαρμογές Τεχνολογία Εκτυπώσεων		
			ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	7.ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ, ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ Η/Υ
	8.ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ			
				ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	Αρχές Οικονομικής Θεωρίας II Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων
		9.ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ			ΒΟΗΘΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ
				ΒΟΗΘΩΝ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΩΝ	
	ΒΟΗΘΩΝ ΙΑΤΡΙΚΩΝ & ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ				Στοιχεία Αιματολογίας-Αιμοδοσίας



		ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ	Στοιχεία Ανατομίας-Φυσιολογίας II	
	<b>10.ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ</b>	ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ	Φυτική Παραγωγή Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις	
		ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	Αρχές Επεξεργασίας Τροφίμων Υγιεινή και Ασφάλεια Τροφίμων	
			ΕΡΓΩΝ ΤΟΠΙΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Ανθοκηπευτικές Καλλιέργειες Διαμόρφωση Τοπίου
<b>ΝΑΥΤΙΚΟΣ</b>		<b>11.ΝΑΥΤΙΚΟΣ ΠΛΟΙΑΡΧΩΝ</b>	ΠΛΟΙΑΡΧΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ	Ναυσιπλοΐα II Μεταφορά Φορτίων
				<b>12.ΝΑΥΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ</b>



### 3. Εξετάσεις ΕΠΑ.Λ. μετά την κατάργηση των ομάδων Α' και Β' με τον ν. 4452/2017.

Οι υποψήφιοι των Ημερήσιων και Εσπερινών ΕΠΑ.Λ., συμμετέχουν σε πανελλαδικές εξετάσεις 4 μαθημάτων (2 μαθήματα γενικής παιδείας και 2 μαθήματα ειδικότητας) σε κοινή ύλη και κοινά θέματα.

Τα εξεταζόμενα μαθήματα Γενικής Παιδείας:
«Νέα Ελληνικά» και
«Μαθηματικά» (Άλγεβρα).

**Τα δύο μαθήματα ειδικότητας ανάλογα με τον τομέα και την ειδικότητα είναι :**

#### 1. Τομέας Πληροφορικής

- α. Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής
  - i. Προγραμματισμός Υπολογιστών
  - ii. Δίκτυα Υπολογιστών
- β. Τεχνικός Η/Υ και Δικτύων Η/Υ
  - i. Προγραμματισμός Υπολογιστών
  - ii. Δίκτυα Υπολογιστών

#### 2. Τομέας Μηχανολογίας

- α. Τεχνικός Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων και Κατασκευών
  - i. Στοιχεία Μηχανών
  - ii. Στοιχεία Σχεδιασμού Κεντρικών
- β. Τεχνικός Θερμικών και Υδραυλικών Εγκαταστάσεων και Τεχνολογίας Πετρελαίου Και Φυσικού Αερίου.
  - i. Στοιχεία Μηχανών
  - ii. Στοιχεία Σχεδιασμού Κεντρικών
- γ. Τεχνικός Εγκαταστάσεων Ψύξης Αερισμού και Κλιματισμού
  - i. Στοιχεία Μηχανών
  - ii. Στοιχεία Ψύξης και Κλιματισμού
- δ. Τεχνικός Οχημάτων
  - i. Στοιχεία Μηχανών
  - ii. MEK II
- ε. Τεχνικός Μηχανοσυνθέτης Αεροσκαφών
  - i. Στοιχεία Μηχανών
  - ii. Κινητήρες Αεροσκαφών

#### 3. Τομέας Ηλεκτρολογίας, Ηλεκτρονικής και Αυτοματισμού

- α. Τεχνικός Ηλεκτρονικών και Υπολογιστικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων





- i. Δίκτυα Υπολογιστών
- ii. Ψηφιακά Συστήματα
- β. Τεχνικός Ηλεκτρολογικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων και Δικτύων
- i. Ηλεκτροτεχνία 2
- ii. Ηλεκτρικές Μηχανές

#### 4. Τομέας Διοίκησης και Οικονομίας της Ομάδας Προσανατολισμού Διοίκησης και Οικονομίας

- α. Υπάλληλος Διοίκησης και Οικονομικών Υπηρεσιών
  - i. Αρχές Οικονομικής Θεωρίας
  - ii. Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης
- β. Υπάλληλος Αποθήκης και Συστημάτων Εφοδιασμού
  - i. Αρχές Οικονομικής Θεωρίας
  - ii. Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης
- γ. Υπάλληλος Εμπορίας και Διαφήμισης
  - i. Αρχές Οικονομικής Θεωρίας
  - ii. Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης
- δ. Υπάλληλος Τουριστικών Επχειρήσεων
  - i. Αρχές Οικονομικής Θεωρίας
  - ii. Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης

#### 5. Τομέας Γεωπονίας, Τροφίμων και Περιβάλλοντος

- α. Τεχνικός Φυτικής Παραγωγής
  - i. Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις
  - ii. Αρχές Βιολογικής Γεωργίας
- β. Τεχνικός Ζωικής Παραγωγής
  - i. Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις
  - ii. Αρχές Βιολογικής Γεωργίας
- γ. Τεχνικός Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου
  - i. Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις
  - ii. Αρχές Βιολογικής Γεωργίας
- δ. Τεχνικός Τεχνολογίας Τροφίμων και Ποτών
  - i. Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις
  - ii. Αρχές Βιολογικής Γεωργίας

#### 6. Τομέας Υγείας- Πρόνοιας και Ευεξίας

- α. Βοηθός Νοσηλεύτη
  - i. Ανατομία Φυσιολογία II
  - ii. Υγιεινή
- β. Βοηθός Ιατρικών – Βιολογικών Εργαστηρίων
  - i. Ανατομία Φυσιολογία II
  - ii. Υγιεινή
- γ. Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων
  - i. Ανατομία Φυσιολογία II
  - ii. Υγιεινή
- δ. Βοηθός Φυσικοθεραπευτή
  - i. Ανατομία Φυσιολογία II
  - ii. Υγιεινή



- ε. Βοηθός Οδοντοτεχνίτη
  - i. Ανατομίας Φυσιολογία II
  - ii. Υγιεινή
- στ. Βοηθός Ακτινολογικών Εργαστηρίων
  - i. Ανατομία Φυσιολογία II
  - ii. Υγιεινή
- ζ. Βοηθός Φαρμακείου
  - i. Ανατομία Φυσιολογία II
  - ii. Υγιεινή
- η. Αισθητικής Τέχνης
  - i. Ανατομία Φυσιολογία II
  - ii. Υγιεινή
- θ. Κομμωτικής Τέχνης
  - i. Ανατομία Φυσιολογία II
  - ii. Υγιεινή

#### 7. Τομέας Εφαρμοσμένων Τεχνών

- α. Γραφικών Τεχνών
  - i. Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης
  - ii. Τεχνολογία Υλικών
- β. Σχεδιασμού - Διακόσμησης Εσωτερικών Χώρων
  - i. Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης
  - ii. Τεχνολογία Υλικών
- γ. Αργυροχρυσοχοΐας
  - i. Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης
  - ii. Τεχνολογία Υλικών
- δ. Συντήρησης Έργων Τέχνης – Αποκατάστασης
  - i. Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης
  - ii. Τεχνολογία Υλικών
- ε. Σχεδίασης και Παραγωγής Ενδύματος
  - i. Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης
  - ii. Τεχνολογία Υλικών
- στ. Επιπλοποιία – Ξυλογλυπτική
  - i. Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης
  - ii. Τεχνολογία Υλικών

#### 8. Τομέας Δομικών Έργων, Δομημένου Περιβάλλοντος και Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού

- α. Τεχνικός Δομικών Έργων και Γεωπληροφορικής
  - i. Αρχιτεκτονικό Σχέδιο
  - ii. Οικοδομική



#### 4. Εξετάσεις 2021 στα ΕΠΑ.Λ.

Οι υποψήφιοι των Ημερήσιων και Εσπερινών ΕΠΑ.Λ., θα συμμετάσχουν σε πανελλαδικές εξετάσεις 4 μαθημάτων (2 μαθήματα γενικής παιδείας και 2 μαθήματα ειδικότητας) σε κοινή ύλη και κοινά θέματα.

Τα εξεταζόμενα μαθήματα Γενικής Παιδείας:
«Νέα Ελληνικά» και
«Μαθηματικά» (Άλγεβρα).

**Τα δύο μαθήματα ειδικότητας ανάλογα με τον τομέα και την ειδικότητα είναι :**

1. Ο υποψήφιος του Τομέα Γεωπονίας, Τροφίμων και Περιβάλλοντος με ειδικότητα:

- α. Τεχνικός Φυτικής Παραγωγής εξετάζεται στα μαθήματα:
  - i. Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις
  - ii. Αρχές Βιολογικής Γεωργίας
- β. Τεχνικός Ζωικής Παραγωγής εξετάζεται στα μαθήματα:
  - i. Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις
  - ii. Αρχές Βιολογικής Γεωργίας
- γ. Τεχνικός Τεχνολογίας Τροφίμων και Ποτών εξετάζεται στα μαθήματα:
  - i. Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις
  - ii. Αρχές Βιολογικής Γεωργίας
- δ. Τεχνικός Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου εξετάζεται στα μαθήματα:
  - i. Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις
  - ii. Αρχές Βιολογικής Γεωργίας

2. Ο υποψήφιος του Τομέα Διοίκησης και Οικονομίας με ειδικότητα:

- α. Υπάλληλος Διοίκησης και Οικονομικών Υπηρεσιών εξετάζεται στα μαθήματα:
  - i. Αρχές Οικονομικής Θεωρίας
  - ii. Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης
- β. Υπάλληλος Αποθήκης και Συστημάτων Εφοδιασμού εξετάζεται στα μαθήματα:
  - i. Αρχές Οικονομικής Θεωρίας
  - ii. Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης
- γ. Υπάλληλος Εμπορίας και Διαφήμισης εξετάζεται στα μαθήματα:
  - i. Αρχές Οικονομικής Θεωρίας
  - ii. Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης
- δ. Υπάλληλος Τουριστικών Επιχειρήσεων εξετάζεται στα μαθήματα:
  - i. Αρχές Οικονομικής Θεωρίας
  - ii. Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης

3. Ο υποψήφιος του Τομέα Δομικών Έργων, Δομημένου Περιβάλλοντος και Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού με ειδικότητα:

- α. Τεχνικός Δομικών Έργων και Γεωπληροφορικής εξετάζεται στα μαθήματα:
  - i. Αρχιτεκτονικό Σχέδιο
  - ii. Οικοδομική



4. Ο υποψήφιος του Τομέα Εφαρμοσμένων Τεχνών με ειδικότητα:

α. Γραφικών Τεχνών εξετάζεται στα μαθήματα:

i. Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης

ii. Τεχνολογία Υλικών

β. Αργυροχρυσοχοΐας εξετάζεται στα μαθήματα:

i. Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης

ii. Τεχνολογία Υλικών

γ. Συντήρησης Έργων Τέχνης - Αποκατάστασης εξετάζεται στα μαθήματα:

i. Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης

ii. Τεχνολογία Υλικών

δ. Σχεδίασης και Παραγωγής Ενδύματος εξετάζεται στα μαθήματα:

i. Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης

ii. Τεχνολογία Υλικών

ε. Σχεδιασμού-Διακόσμησης Εσωτερικών Χώρων εξετάζεται στα μαθήματα:

i. Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης

ii. Τεχνολογία Υλικών

στ. Επιπλοποιίας - Ευλογλυπτικής εξετάζεται στα μαθήματα:

i. Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης

ii. Τεχνολογία Υλικών

5. Ο υποψήφιος του Τομέα Ηλεκτρολογίας, Ηλεκτρονικής και Αυτοματισμού με ειδικότητα:

α. Τεχνικός Ηλεκτρονικών και Υπολογιστικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων, Δικτύων και Τηλεπικοινωνιών εξετάζεται στα μαθήματα:

i. Δίκτυα Υπολογιστών

ii. Ψηφιακά Συστήματα

β. Τεχνικός Ηλεκτρολογικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων και Δικτύων εξετάζεται στα μαθήματα:

i. Ηλεκτροτεχνία 2

ii. Ηλεκτρικές Μηχανές

6. Ο υποψήφιος του Τομέα Μηχανολογίας με ειδικότητα:

α. Τεχνικός Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων και Κατασκευών εξετάζεται στα μαθήματα:

i. Στοιχεία Μηχανών

ii. Στοιχεία Σχεδιασμού Κεντρικών Θερμάνσεων

β. Τεχνικός Θερμικών και Υδραυλικών Εγκαταστάσεων και Τεχνολογίας Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου εξετάζεται στα μαθήματα:

i. Στοιχεία Μηχανών

ii. Στοιχεία Σχεδιασμού Κεντρικών Θερμάνσεων

γ. Τεχνικός Εγκαταστάσεων Ψύξης, Αερισμού και Κλιματισμού εξετάζεται στα μαθήματα:

i. Στοιχεία Μηχανών

ii. Στοιχεία Ψύξης - Κλιματισμού

δ. Τεχνικός Οχημάτων εξετάζεται στα μαθήματα:

i. Στοιχεία Μηχανών

ii. Μηχανές Εσωτερικής Καύσης II

ε. Τεχνικός Μηχανοσυνθέτης Αεροσκαφών εξετάζεται στα μαθήματα:



- i. Στοιχεία Μηχανών
- ii. Κινητήρες Αεροσκαφών

7. Ο υποψήφιος του Τομέα Ναυτιλιακών Επαγγελματιών με ειδικότητα:

- α. Πλοίαρχος Εμπορικού Ναυτικού εξετάζεται στα μαθήματα:
  - i. Ναυσιπλοΐα II
  - ii. Ναυτικό Δίκαιο - Διεθνείς Κανονισμοί στη Ναυτιλία - Εφαρμογές β. Μηχανικός Εμπορικού Ναυτικού εξετάζεται στα μαθήματα:
    - i. Ναυτικές Μηχανές
    - ii. Ναυτικό Δίκαιο - Διεθνείς Κανονισμοί στη Ναυτιλία - Εφαρμογές

8. Ο υποψήφιος του Τομέα Πληροφορικής με ειδικότητα:

- α. Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής εξετάζεται στα μαθήματα:
  - i. Προγραμματισμός Υπολογιστών
  - ii. Δίκτυα Υπολογιστών
- β. Τεχνικός Η/Υ και Δικτύων Η/Υ εξετάζεται στα μαθήματα:
  - i. Προγραμματισμός Υπολογιστών
  - ii. Δίκτυα Υπολογιστών

9. Ο υποψήφιος του Τομέα Υγείας - Πρόνοιας - Ευεξίας με ειδικότητα:

- α. Βοηθός Νοσηλευτή εξετάζεται στα μαθήματα:
  - i. Ανατομία - Φυσιολογία II
  - ii. Υγιεινή
- β. Βοηθός Ιατρικών - Βιολογικών Εργαστηρίων εξετάζεται στα μαθήματα:
  - i. Ανατομία - Φυσιολογία II
  - ii. Υγιεινή
- γ. Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων εξετάζεται στα μαθήματα:
  - i. Ανατομία - Φυσιολογία II
  - ii. Υγιεινή
- δ. Βοηθός Φυσικοθεραπευτή εξετάζεται στα μαθήματα:
  - i. Ανατομία - Φυσιολογία II
  - ii. Υγιεινή
- ε. Βοηθός Οδοντοτεχνίτη εξετάζεται στα μαθήματα:
  - i. Ανατομία - Φυσιολογία II
  - ii. Υγιεινή
- στ. Βοηθός Ακτινολογικών Εργαστηρίων εξετάζεται στα μαθήματα:
  - i. Ανατομία- Φυσιολογία II
  - ii. Υγιεινή
- ζ. Βοηθός Φαρμακείου εξετάζεται στα μαθήματα:
  - i. Ανατομία- Φυσιολογία II
  - ii. Υγιεινή
- η. Αισθητικής Τέχνης εξετάζεται στα μαθήματα:
  - i. Ανατομία- Φυσιολογία II
  - ii. Υγιεινή
- θ. Κομμωτικής Τέχνης εξετάζεται στα μαθήματα:
  - i. Ανατομία- Φυσιολογία II
  - ii. Υγιεινή





ΤΟΤ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΥΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ  
ΤΗ 20 ΜΑΪΟΥ 1965

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΑΚΟΥ  
88

Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 277

\* Περὶ καθορισμοῦ τῆς ἐξεταστέας ὕλης πρὸς ἀπόκτησιν Ἀκαδημαϊκοῦ Ἀπολυτηρίου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ  
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχόντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 8 τοῦ άρθρου 13 τοῦ Ν.Δ. 4379/1964 (Φ.Ε.Κ. 182 Α') ὑπερὶ ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως τῆς Γενικῆς (Στοιχειώδους καὶ Μέσης) Ἐκπαιδεύσεως μετὰ γνώμην τῆς ὁλομελείας τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου περιλαμβανομένην εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 279-2-1965 πρᾶξιν αὐτοῦ καὶ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατίας περιλαμβανομένην εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 168/1965 πρᾶξιν αὐτοῦ, προτάσει τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὀργανισμῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Ἐξεταστέα ὕλη Ἀκαδημαϊκοῦ Ἀπολυτηρίου τύπου Α'.

Ἄρθρον 1.

Ἡ ἐξεταστέα ὕλη πρὸς ἀπόκτησιν Ἀκαδημαϊκοῦ Ἀπολυτηρίου Τύπου Α' καθορίζεται ὡς κάτωθι :

Ι. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

1. Θέματα :

α) Εἰς τοὺς ὑποψηφίους δίδεται πρὸς μετάφρασιν κείμενον ἀπικτὸν ἢ ἀπικτιζόντος πεζογράφου τοὐλάχιστον δεκαπέντε μέχρι εἴκοσι στίχων ἀπαικτιζόντων ἐν κατὰ τὸ δυνατόν ἀποκλειστικῶν νόημα. Αἱ δυσκολίαι τοῦ κειμένου ἐν ἐπιτρέψει νὰ ὑπερβαίνουσι τὰς ἀποκτηθείσας εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Δευτεροβαθμίου (Μέσης) Ἐκπαιδεύσεως γνώσεις. Πρὸς ἀποφυγὴν παρακουσμάτων τὸ κείμενον ὑπαγορεύεται τρεῖς φορές.

β) Ἐπὶ τοῦ κειμένου δίδονται τρεῖς γραμματικαὶ παρατηρήσεις, ἐκ τῶν ὧστων ἢ μία ἀναφέρεται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ ἐτυμολογικόν (παραγωγή, σύνθεσις). Ἐπίσης δίδονται τρεῖς συντακτικαὶ παρατηρήσεις ἐκ τῶν ὧστων ἢ μία ἀναφέρεται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν χρῆσιν τῶν συνδέσμων (παρατακτικῆ καὶ ὑποτακτικῆ σύνθεσις, ποίους ὄρους ἢ προτάσεις συνδέουσι οἱ σύνδεσμοι τοῦ δοθέντος κειμένου κλπ.). Τέλος δίδεται μία γενικωτέρα γραμματολογικὴ παρατήρησις σχετιζομένη μετὰ γνωστὰ εἰς τοὺς ὑποψηφίους λογοτεχνικά εἶδη τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γραμματικῆς (ἐ-

\* Ἀνοδηγοποιεῖται ὡς ἀπρωλόμενος δημοσιουδὸν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 79/28.4.65 Φ.Ε.Κ. (τεύχος Α').

πος, ἱστοριογραφία, τραγωδία κλπ.), ἢ μετὰ τὸν βίον καὶ τὸ ἔργον συγγραφέων ἐκ τῶν διδασθέντων εἰς τὰ σχολεῖα Δευτεροβαθμίου Ἐκπαιδεύσεως (Ἰόκειον καὶ Γυμνάσιον). Ἡ ἀπάντησις εἰς τὴν γραμματολογικὴν παρατήρησιν δὲν θὰ ἀπαιτῆ ἀνάπτυξιν περισσότεραν τῶν δεκαπέντε στίχων. Ὁ ἐξεταζόμενος ὀφείλει νὰ ἀπαντήσῃ εἰς ὅλας τὰς δοθείσας παρατηρήσεις.

γ) Οἱ ὑποψήφιοι ὑποχρεοῦνται νὰ δώσων σύντομον—μέχρι 10 στίχων— νοηματικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ δοθέντος κειμένου εἰς τὴν νοσηλολογικὴν ἀποφυγόντες κατὰ τὸ δυνατόν τὴν ἐπανάληψιν τῶν ἐκφράσεων τῆς μεταφράσεως.

2. Βαθμολογία.

Κατὰ τὴν βαθμολόγησιν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, πλὴν τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 3 ἀναφερομένων στοιχείων, ἡ ἐπιτυχία εἰς τὴν μετάφρασιν καὶ εἰς τὰς ἀπαντήσεις τῶν δοθειῶν παρατηρήσεων.

3. Διόρθωσις ἐξετάσεως.

Ὡραὶ τρεῖς ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς ὑπαγορευσεως.

II. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Ἡ ἐξέτασις τῶν Νέων Ἑλληνικῶν εἶναι διμερῆς, ὀριζομένης ἄλλης ἡμέρας διὰ τὴν ἐθεθεσιν τῶν ἰδεῶν καὶ ἄλλης διὰ τὴν ἐρμηνησίαν τῶν λογοτεχνικῶν κειμένων. Τὰ γραπτὰ βαθμολογοῦνται χωριστὰ, ὁ δὲ μέσος ὄρος τῆς ἐθεθεσεως καὶ τῆς ἐρμηνησίας, στρουγγυλεσμένος πρὸς τὰ ἄνω, θὰ ἀποτελῆ τὴν βαθμὸν τοῦ ὑποψηφίου εἰς τὰ Νέα Ἑλληνικά.

A' ΕΚΘΕΣΙΣ ΙΔΕΩΝ

1. Θέματα :

Τὰ διδόμενα πρὸς ἀνάπτυξιν θέματα πρέπει νὰ εἶναι θέματα ἰδεῶν καὶ ὄχι περιγραφῶν ἢ συναισθηματικῶν καταστάσεων. Θὰ ἐλέγχεται ὄχι μόνον ἡ ἐκφραστικὴ ἱκανότης τῶν ὑποψηφίων, ἀλλὰ καὶ ὁ βαθμὸς τῆς πνευματικῆς τῶν ὀριμότητος, ἡ ἱκανότης πρὸς ἀνάπτυξιν ἰδιοῦν καὶ σύγκρισιν ἰδιοῦν πρὸς ἄλληλας, ἐν γένει δὲ πρὸς διαπραγματεύσιν ζητημάτων πνευματικῶν ὑπὸ τύπον μικρῶν πραγματειῶν. Ἐς θέματα δύναται νὰ ἐπιλέγονται ρητὰ πρόσφορα εἰς ἀνάπτυξιν, φράσεις μετὰ πνευματικῶν περιεχομένων, ἀποσπάσματα δοκιμῶν συγγραφέων περιέχοντα συνειδητικὴν διατύπωσιν μιᾶς ἰδέας καὶ τέλος στίχοι ἢ καὶ στροφαὶ ποιημάτων προσφερόμενα εἰς τοιαύτην ἀνάπτυξιν.

2. Βαθμολογία.

Κατὰ τὴν βαθμολόγησιν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν κατ' ἰσὴν ἀναλογίαν, πλὴν τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 3 ἀναφερομένων στοιχείων, ὁ τρόπος ἀνάπτυξεως καὶ χειρισμοῦ τοῦ δοθέντος θέματος. Εἰς περίπτωσιν ἀναπτύξεως θέματος παρῶς δια-





φόρου του δοθέντος τὸ γραπτόν βαθμολογείται μὲ μηδέν (0) ανεξαρτήτως τῶν ἄλλων τυχόν ἀρετῶν του.

### 3. Διάρκεια ἐξετάσεως.

\*Ὅροι τρεῖς ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς ὑπαγορεύσεως.

## Β' ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

### 1. Ἐξεταστέα ὄλη:

\*Ὅριζονται πρὸς ἐξέτασιν τὰ ἀκόλουθα κείμενα δοκίμων ποιητῶν καὶ πεζογράφων ἐκ τῶν περιλαμβανομένων εἰς τὰ ἐγκεκριμένα Ἀνωγεινὰ τῆς Β' καὶ Γ' τάξεως τοῦ Λυκείου (Ε' καὶ ΣΤ' τοῦ Ἐξατάξιου Γυμνασίου).

#### Ποίησις :

Δημοτικὰ τραγούδια (τάξ. Ε' σ. 36-42, 112 - 126, τάξ. ΣΤ' σ. 209 - 215).

Κρητικὴ λογοτεχνία : ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ Ἑρωτοκρίτου, τῆς Ἐρωφίλης καὶ τῆς Θυσίας τοῦ Ἀβραάμ (τάξ. Ε' σ. 31 - 36, 43 - 55).

Ρήγας, Χριστόπουλος, Βηλαρῶς (τάξ. Ε' σ. 101 - 106). Σολωμὸς (τάξ. Ε' σ. 106 - 112, τάξ. ΣΤ' σ. 216 - 231) Κάλβος (τάξ. Ε' σ. 268 - 275, τάξ. ΣΤ' σ. 232 - 236) Ποιήματα διαφόρων ποιητῶν (τάξ. Ε' σ. 275 - 304, τάξ. ΣΤ' σ. 237 - 269).

#### Πεζογραφία :

\*Α. Κοραῖ, Πολιτικαὶ Παραινέσεις πρὸς Ἑλληνας (τάξ. ΣΤ' σ. 104 - 109).

Δ. Βικέλα, Ὁ Παπα - Νάρκισσος (τάξ. Ε' σ. 194 - 209).

Μακρυγιάννη, Ἀπομνημονεύματα (τάξ. ΣΤ' σελ. 60 - 65)

\*Α. Καραβίτσας, Τὸ Γιούσουρι (τάξ. Ε' σ. 219 - 228). Ναυαγία (τάξ. ΣΤ' σ. 52 - 55).

Ι. Κονδυλάκη, Ἐπικήδειος (τάξ. ΣΤ' σ. 200 - 206).

Μ. Μητσάκη, Τὸ φέλιμα (τάξ. ΣΤ' σελ. 49 - 51).

\*Α. Παπαδιαμάντη, Ἡ Σταχομαζώγτρα (τάξ. Ε' σ. 209 - 219), Παναγία Γλυκοφιλοῦσα (τάξ. ΣΤ' σ. 33 - 49)

### 2. Τρόπος ἐξετάσεως.

Εἰς τοὺς ὑποψηφίους δίδεται τὸ ἐπιλεγόμενον κείμενον εἰς πολυγραφημένα ἀντίτυπα, ἀπαιτεῖται δέ : α) ἡ γραμματολογικὴ τοποθέτησις τοῦ ἔργου καὶ τοῦ συγγραφῆως (βιογραφικὰ στοιχεῖα, λογοτεχνικὸν εἶδος, σχολή ἢ περίοδος), β) ἀνάλυσις τοῦ κειμένου καθ' ἣν ἰδιαιτέρα προσοχὴ πρέπει νὰ δίδεται εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ κεντρικοῦ νοήματος, εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν ἐπὶ μέρους νοημάτων καὶ εἰς τὴν δομὴν τοῦ κειμένου καὶ τὰς ἐνότητας αἱ ὁποῖαι τὸ ἀπαρτίζουν, γ) παρατηρήσεις σχετικαὶ μὲ τὴν γλῶσσαν καὶ τὸ ὄρος τοῦ δοθέντος συγγραφῆως, ἀποφευγόμενων τῶν ἀορίστων διατυπώσεων. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν τὸ θέμα εἶναι διήγημα, εἶναι δυνατόν νὰ ζητηθῇ καὶ ἀδρομερῆς χαρακτηρισμὸς τῶν ἐρώντων προσώπων ἐὰν τὸ δοθὲν θέμα εἶναι ποιητικόν, εἶναι δυνατόν νὰ ζητηθῇ καὶ μετρικὴ ἀνάλυσις (προσδιορισμὸς τοῦ στίχου, εἶδος στροφῶν, ὁμοιοκαταληξία κλπ).

### 3. Βαθμολογία.

Κατὰ τὴν βαθμολόγησιν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, πλὴν τῶν εἰς τὸ ἄρθρ. 3 ἀναφερομένων στοιχείων, ἡ ὀρθὴ ἀπάντησις εἰς τὰς δοθείσας παρατηρήσεις.

### 4. Διάρκεια ἐξετάσεως.

\*Ὅροι τρεῖς ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς ὑπαγορεύσεως.

## III. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

1. Ἐξεταστέα ὄλη : (ἀπὸ τὰ ἐγκεκριμένα διδακτικὰ ἐγχειρίδια).

Εἰς τοὺς ὑποψηφίους δίδεται ἀνὰ ἓν θέμα ἐκ τῆς Γεωμετρίας, τῆς Ἀλγέβρας καὶ τῆς Τριγωνομετρίας συνιστάμενον εἰς μίαν ἐρώτησιν ἀπὸ τὴν θεωρίαν, ἐπιδεικτικὴν συντόμου ἀπαντήσεως. Ἡ ἐρώτησις αὕτη συνοδεύεται διὰ μὲν

τὴν Ἀλγεβραν καὶ τὴν Τριγωνομετρίαν ἀπὸ ἀντίστοιχον ἀσκήσιν ἀποτελοῦσαν ἐφαρμογὴν τῆς ἀναμεινόμενης ἀπαντήσεως, διὰ δὲ τὴν Γεωμετρίαν ἀπὸ ἓν ἀπλοῦν πρόβλημα, τοῦ ὁποῦ ἡ πραγματεύσεσις βασίζεται εἰς εὐκολον συνδυασμὸν γνώσεων ἐκ τῆς ἐξεταστέας ὄλης μὴ ἀμέσως φανερῶν ἀπὸ τὴν ἐρώτησιν τοῦ προβλήματος. Οἱ ὑποψήφιοι δεύλου νὰ ἀπαντήσουν εἰς ὅλα τὰ δεδομένα θέματα.

### Α) Γεωμετρία :

#### α) Ἐπιπεδομετρία

1. Κοινὸν σημεῖον : α) τῶν διαμέσων τριγώνου, ὁμοίως β) τῶν διχοτόμων τῶν γωνιῶν (κύκλος ἐγγεγραμμένος), γ) τῶν μεσοκαθέτων (κύκλος περιγεγραμμένος), δ) τῶν εὐθειῶν τῶν ὕψων τριγώνου.

2. Ἀναλογίαι μεταξὺ εὐθυγράμμων τμημάτων. Θεώρημα τοῦ Θαλῆ.

3. Θεωρήματα περὶ τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς διαίρεσεως πλευρᾶς τριγώνου ἀπὸ τὴν ἀντίστοιχον ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν διχοτόμον αὐτοῦ.

4. Ἐννοια τῆς ὁμοιότητος τριγώνου. Τρόποι ἐλέγχου τῆς ὁμοιότητος δύο τριγώνων (κριτήρια ὁμοιότητος χωρὶς ἀποδείξεις).

5. Μετρικαὶ σχέσεις εἰς τὸ ὀρθογώνιον τρίγωνον : Πυθαγόρειον θεώρημα καὶ πορίσματα τοῦ.

Μετρικαὶ σχέσεις εἰς τυχόν τρίγωνον (χωρὶς ἀποδείξεις).

6. Ἐμβαδὸν εὐθυγράμμων σχημάτων (ὀρθογωνίου, παραλληλογράμμου, τριγώνου, τραπεζίου, πολυγώνου).

7. Κανονικὰ πολύγωνα. Περιγεγραμμένος κύκλος.

Σχέσις μεταξὺ τῆς πλευρᾶς κανονικοῦ πολυγώνου μὲ τρεῖς ἢ τέσσαρας ἢ ἑξ πλευρᾶς καὶ τῆς ἀκτίνας τοῦ περιγεγραμμένου κύκλου.

\*Ἐφαρμογαὶ τῶν τύπων διὰ τὸ μήκος περιφερείας κύκλου καὶ διὰ τὸ ἔμβαδόν κύκλου.

#### β) Στερομετρία:

1. Εὐθεῖα καὶ ἐπίπεδον εἰς τὸν χώρον. Προσδιορισμὸς ἐπιπέδου. Τομὴ δύο ἐπιπέδων.

2. Εὐθεῖαι παράλληλοι εἰς τὸν χώρον. Εὐθεῖα παράλληλος πρὸς ἐπίπεδον, ἐπίπεδα παράλληλα. Γωνία μὲ πλευρᾶς ἀντιστοίχως παραλλήλους.

3. Εὐθεῖα κάθετος πρὸς ἐπίπεδον. Θεώρημα τῶν τριῶν καθέτων.

Κάθετος καὶ πλάγαι πρὸς ἐπίπεδον ἐξ ἐνὸς σημείου. Γωνία εὐθείας καὶ ἐπιπέδου.

4. Ἐννοια ἀνομβάτων εὐθειῶν καὶ γωνίας αὐτῶν.

5. Ἐννοια διέδρου γωνίας. Ἐπίπεδα κάθετα. Ἐννοια στερεᾶς γωνίας.

6. Πολύεδρα : ὀρθογώνια παραλληλεπίπεδα, παραλληλεπίπεδα, πρίσματα, πυραμίδες. Μέτρησις τῆς ἐπιφανείας καὶ τοῦ ὄγκου των (χωρὶς ἀποδείξεις).

7. Ὀρθὸς κυκλικὸς κώνος καὶ ὀρθὸς κυκλικὸς κώνος. Μέτρησις τῆς ἐπιφανείας καὶ τοῦ ὄγκου των (χωρὶς ἀποδείξεις).

8. Σφαῖρα. Μέγιστοι καὶ μικροὶ κύκλοι σφαίρας. Ἐννοια τοῦ σφαιρικοῦ τμήματος, τῆς σφαιρικῆς ζώνης, τῆς σφαιρικῆς ἀτράκτου.

Τύποι διὰ τὸν ὕπολογισμὸν τῆς ἐπιφανείας σφαιρικῆς ζώνης, τῆς ἐπιφανείας καὶ τοῦ ὄγκου σφαίρας (χωρὶς ἀποδείξεις).

### Β) Ἀλγεβρα:

1. Ἀξιοσημεῖωτα γινόμενα :  $(\alpha + \beta)(\alpha - \beta) = \alpha^2 - \beta^2$ ,

$(\alpha \pm \beta)^2 = \alpha^2 \pm 2\alpha\beta + \beta^2$ ,  $\alpha^2 \pm \beta^2 = (\alpha \pm \beta)(\alpha \mp \alpha\beta + \beta^2)$ .

Ταυτότης :  $\alpha\left(x + \frac{\beta}{2\alpha}\right)^2 + \frac{4\alpha x - \beta^2}{4\alpha} = \alpha x^2 + \beta x + \gamma$  μὲ  $\alpha \neq 0$ .

2. Ἐξίσωσις 1ου βαθμοῦ μὲ ἓν ἀγνώστον. Ἐξίσωσις 1ου βαθμοῦ μὲ δύο ἀγνώστους. Συστήμα δύο ἐξισώσεων 1ου βαθμοῦ μὲ δύο ἀγνώστους. (Ὅρισμὸς καὶ μέθοδοι ἐπιλύσεως).





3. Άπλά προβλήματα επιλύσιμα με την βοήθειαν εξισώσεων 1ου βαθμού.

4. Η έννοια της ρίζης σχετικού αριθμού. Έννοια του άκυβου (του μη ρητού) αριθμού.

5. Ξεξίσωσης 2ου βαθμού με ένα άγνωστον. Άθροισμα και γινόμενον των λύσεων (ριζών) μιᾶς εξισώσεως 2ου βαθμού.

6. Διτετράγωνος εξίσωσης με ένα άγνωστον.

7. Τριώνυμον 2ου βαθμού  $ax^2 + bx + \gamma$ : μετασχηματισμός του εἰς  $a\left(x + \frac{\beta}{2a}\right)^2 + \frac{4a\gamma - \beta^2}{4a}$  καθώς και εἰς

$a(x - r_1)(x - r_2)$ , όταν ἡ εξίσωσις  $ax^2 + bx + \gamma = 0$  ἔχη λύσεις (ρίζας) εἰς τὸ πεδίον τῶν πραγματικῶν ἀριθμῶν.

8. Αριθμητικαὶ καὶ γεωμετρικαὶ πρόοδοι (Όρισμοὶ καὶ τύποι διὰ τὸν νωστὸν ὄρον καὶ διὰ τὸ ἄθροισμα τῶν πρώτων ὄρων).

9. Ἐφαρμογαὶ τῶν δεκαδικῶν λογαριθμῶν θετικῶν ἀριθμῶν εἰς τὸν ὑπολογισμὸν γινόμενων, πηλίκων, δυνάμεων καὶ ριζῶν.

10. Ἐννοια συναρτήσεως. Γραφικὴ παράστασις συναρτήσεως  $\psi$  τῆς μεταβλητῆς  $x$  ὁρισμένην ὑπὸ εξισώσεως τῆς μορφῆς:  $\psi = ax$ ,  $\psi = ax + \beta$ ,  $\psi = ax^2 + bx + \gamma$ ,  $\psi = \frac{\alpha}{x}$  ὅπου  $\alpha, \beta, \gamma$  δεδομένα σταθεραί.

#### Γ) Τριγωνομετρία:

1. Τριγωνομετρικοὶ ἀριθμοὶ  $\eta\mu, \sigma\upsilon\upsilon, \epsilon\phi, \sigma\phi$ , τόξων καὶ γωνιῶν.

2. Βασικαὶ σχέσεις μεταξύ τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν τοῦ αὐτοῦ τόξου (τῆς αὐτῆς γωνίας) καὶ ἑκφράσεις τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν τόξου (γωνίας) συναρτήσεως τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν.

3. Σχέσις μεταξύ τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν δύο συμπληρωματικῶν τόξων (γωνιῶν) περιλαμβανομένων μεταξύ τοῦ  $0^\circ$  καὶ  $90^\circ$ .

4. Τριγωνομετρικοὶ ἀριθμοὶ ἀμβλείας γωνίας (τόξου περιλαμβανομένου μεταξύ  $90^\circ$  καὶ  $180^\circ$ ).

Σχέσις μεταξύ τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν δύο παραπληρωματικῶν τόξων (γωνιῶν) περιεχομένων μεταξύ  $0^\circ$  καὶ  $180^\circ$ .

5. Πίνακες τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν τῶν τόξων (γωνιῶν) τῶν περιλαμβανομένων μεταξύ  $0^\circ$  καὶ  $90^\circ$ .

6. Τριγωνομετρικοὶ τύποι συνδέοντες τὰς πλευράς καὶ τὰς γωνίας ὀρθογωνίων τριγώνων.

7. Ἐπίλυσις ὀρθογωνίων τριγώνων μετὰ τὴν βοήθειαν πίνακων τῶν φυσικῶν τιμῶν τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν.

8. Ἀπλά τοπογραφικαὶ ἐφαρμογαὶ τῆς ἐπιλύσεως τριγώνων.

#### 2. Βαθμολογία:

Ἡ βαθμολογία θὰ δίδεται χωριστὰ δι' ἕκαστον ἀπὸ τοὺς τρεῖς κλάδους, Γεωμετρίαν, Ἀλγέβραν, Τριγωνομετρίαν καὶ ὁ πρὸς τὰ ἄνω στραγγιλευμένος μέσος ὄρος τῶν τριῶν βαθμῶν θὰ ἀποτελῇ τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποψηφίου εἰς τὰ μαθηματικά.

#### 3. Διάρκεια ἐξετάσεως:

Τρεῖς ὄρακι μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκφωνήσεως τῶν θεμάτων.

#### IV. ΦΥΣΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ

Εἰς τοὺς ὑποψηφίους δίδεται ἓκ μὲν τῆς Φυσικῆς καὶ τῆς Χημείας ἀπὸ ἓν ἄπλοῦν θέμα ἀπὸ τὴν θεωρίαν καὶ ἓν πρό-

βλημα, ἐκ δὲ τῆς Ἀνθρωπολογίας δύο ἀπλά θέματα. Τὸ πρόβλημα τῆς Φυσικῆς ἀναφέρεται ἀποκλειστικῶς εἰς θέματα τῆς κατωτέρου ἀναγραφομένης ἐξεταστέας ὕλης καὶ πρέπει νὰ εἶναι ἄπλοῦν. Δι' αὐτοῦ θὰ ἐλέγχεται ἡ ἰκανότης τοῦ ὑποψηφίου νὰ ὑπολογίζῃ ἐν φυσικῶν μέγεθος βάσει γνωστῶν σχέσεων. Εἰς τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος εἶναι δυνατὸν νὰ εἰσέρχονται καὶ ὁρισμένα συνήθη φυσικὰ μεγέθη ἢ φαινόμενα (π.χ. ἡ πίεσις, ἡ εἰδικὴ θερμότης κλπ.), θεωρούμενα γνωστὰ ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν τῆς Φυσικῆς εἰς τὰ σχολεῖα Δευτεροβαθμίου (Μέσης) Ἐκπαίδευσως. Τὸ πρόβλημα τῆς Χημείας πρέπει νὰ εἶναι ἄπλοῦν πρόβλημα ὑπολογισμοῦ βάρους καὶ ὄγκου ἀναφερόμενον εἰς σαφεῖς χημικὰ ἀντιδράσεις καὶ νὰ λαμβάνεται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ θέματα τῆς κατωτέρου ἀναγραφομένης ἐξεταστέας ὕλης. Προκειμένου περὶ ἀερίων ταῦτα λαμβάνονται ὀπὸ κανονικῆς συνθήκας θερμοκρασίας καὶ πίεσεως. Ἀπλά βοηθητικαὶ ἐννοιαὶ ἀφορῶσι τὴν Φυσικὴν καὶ τὴν Χημείαν (π.χ. ἡ πυκνότης, ἡ θερμοκρασία κλπ) θεωροῦνται γνωστὰ ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν εἰς τὰ σχολεῖα Δευτεροβαθμίου (Μέσης) Ἐκπαίδευσως.

Οἱ ὑποψήφιοι ὀφείλουσι νὰ ἀπαντήσουν εἰς ἑκατὸ τὰ ζητούμενα θέματα.

#### 1. Ἐξεταστέα ὕλη:

##### Α'. ΦΥΣΙΚΗ

##### α) Ἀπὸ τὴν Ἐνέργειαν.

1. Ἔργον δυνάμεως καὶ ἰσχύς (ὁρισμοὶ καὶ ἀντίστοιχοι μονάδες).

Ἐνέργεια καὶ μορφαὶ αὐτῆς. Μηχανικὴ ἐνέργεια καὶ αἱ δύο μορφαὶ τῆς: δυναμικὴ καὶ κινητικὴ ἐνέργεια. Μετατροπῆς τῆς μηχανικῆς ἐνεργείας. Ἀρχὴ τῆς ἰσοδυναμίας μάζης καὶ ἐνεργείας.

2. Μέτρησις ποσοτήτων θερμότητος (θερμιδομετρία) μετὰ τὴν μέθοδον τῶν μγμάτων. Μετατροπὴ τῆς μηχανικῆς ἐνεργείας εἰς θερμότητα καὶ τῆς θερμότητος εἰς μηχανικὴν ἐνέργειαν. Μηχανικὸν ἰσοδύναμον τῆς θερμότητος. Ἀρχὴ τῆς διατηρήσεως τῆς ἐνεργείας.

##### β) Ἀπὸ τὴν Ὀπτικήν.

1. Ἀνάλυσις τοῦ φωτὸς διὰ πρίσματος. Ἰδιότητες τῶν ἀκτινοβολιῶν τοῦ φάσματος. Φάσμα τοῦ ἠλιακοῦ φωτὸς. Φάσματα ἐκπομπῆς καὶ ἀπορροφῆσεως. Ὑπερθοιοὶ καὶ ὑπεριώδεις ἀκτινοβολαί.

2. Θεωρίαι περὶ τῆς φάσεως τοῦ φωτὸς (θεωρία ἐκπομπῆς τοῦ NEWTON καὶ θεωρία τῶν κυμάτων τοῦ HUYGENS). Ἐξηγήσει τῶν φαινομένων συμβολῆς καὶ παραθλάσεως.

##### γ) Ἀπὸ τὸν Ἠλεκτρισμὸν.

1. Τὸ στοιχειῶδες ἠλεκτρικὸν φορτίον ( $e$ ) καὶ οἱ φορεῖς του. Ἐξήγησις τῆς ἠλεκτρίσεως τῶν σωμάτων διὰ τριβῆς, ἐπαφῆς καὶ ἐξ ἑπαγωγῆς.

2. Ἐπιρροία τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος (ραβὴ ἠλεκτρονίων), πραγματικὴ καὶ συμβατικὴ φορά του. Ἀποτελέσματα (δράσεις) τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος.

3. Ἔντασις τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ἀντίστασις ὁμογενοῦ, νόμος τοῦ OHM διὰ τμήμα ἀγωγοῦ καὶ διὰ κλειστὸν κύκλωμα.

4. Ἐνέργεια καὶ ἰσχύς τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, νόμος τοῦ JOULE, Ἐφαρμογαὶ αὐτοῦ (λαμπτήρ πυρακτώσεως, συσκευαὶ παραγωγῆς θερμότητος). Ἐνέργεια καὶ ἰσχύς παρεχομένη ὑπὸ γεννητρίας συνεχοῦς ρεύματος εἰς κλειστὸν κύκλωμα.

5. Ἀγωγιμότης τῶν ἀερίων. Ἠλεκτρικαὶ ἐκκενώσεις ἐντὸς ἀραιῶν ἀερίων. Λαμπτήρες μετὰ ἀραιῶν ἀερίων. Καθοδικαὶ ἀκτῖνες. Φύσις καὶ παραγωγή τῶν καθοδικῶν ἀκτῖνων.



6. Αγωγιμότης εἰς τὸ κενόν. Θερμικὴ ἔκπομπὴ ἠλεκτρονίων. Ἀκτῖνες RÖNTGEN. Φῶς τῶν φωτῶν RÖNTGEN. Σωλὴν BRAUN.

δ) Θεμελιώδεις γνώσεις ἀπὸ τῆς Φυσικῆς τοῦ ἀτόμου:

1. Μελέτῃ τῶν ἀκτινοβολιῶν τοῦ ραδίου. Τὰ φυσικὰ ραδιενεργὰ στοιχεῖα. Ἡ μεταστοιχείωσις τῶν φυσικῶν ραδιενεργῶν στοιχείων.

2. Γενικαὶ ἔννοιαι ἐπὶ τῆς δομῆς τῶν ἀτόμων: α) ὁ πυρὴν καὶ τὰ περὶ αὐτοῦ κινούμενα ἠλεκτρόνια, β) τὰ δύο νουκλεόνια (πρωτόνια καὶ νετρόνια), γ) ὁ ἀτομικὸς ἀριθμὸς (Z) καὶ μαζικὸς ἀριθμὸς (A), δ) τὸ ἠλεκτρικὸν φορτίον τοῦ πυρήνος καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐντὸς αὐτοῦ πρωτονίων καὶ νετρονίων, ε) τὰ ἰσότοπα στοιχεῖα.

#### Β' ΧΗΜΕΙΑ

α) Ἀπὸ τῆς Γενικῆς Χημείας :

1. Ἀτομικὴ θεωρία : Ἄτομα. Μόρια. Ἀτομικὸν καὶ μοριακὸν βῆρος. Γραμμομόριον. Γραμμοάτομον.

2. Ὑπόθεσις AVOGADRO. Γραμμομοριακὸς ὄγκος.

3. Χημικὴ συγγένεια καὶ σθένος τῶν στοιχείων.

4. Ὄξέα, βάσεις, ἄλατα, Γενικαὶ ἰδιότητες αὐτῶν.

β) Ἀπὸ τῆς Ἀνόργανου Χημείας :

1. Ὄξυγόνον, ὕδρογόνον.

2. Θεῖον, ὀξείθειον, θεικὸν ὄξύ.

3. Γενικαὶ ἰδιότητες τῶν μετάλλων (διάκρισις μετάλλων καὶ ἀμετάλλων).

4. Κράματα (μεταλλοκράματα, μεταλλουργία).

γ) Ἀπὸ τῶν γενικῶν μέρους τῆς Ὄργανικης Χημείας :

1. Ὄργανικαί ἐνώσεις.

2. Ἀνίχνεισις τοῦ ἀνθρακὸς καὶ τοῦ ὕδρογόνου εἰς τὰς ὀργανικὰς ἐνώσεις.

δ) Ἀπὸ τὸ εἰδικὸν μέρος τῆς Ὄργανικης Χημείας :

1. Ὑδρογονάνθρακες καὶ γενικαὶ ἰδιότητές των. Μεθάνιον, αιθυλένιον, ἀκετυλένιον.

2. Ἀλκοόλαι καὶ γενικαὶ ἰδιότητές των. Αἰθυλικὴ ἀλκοόλη.

3. Ὄργανικὰ ὄξέα καὶ γενικαὶ ἰδιότητές των. Ὄξικὸν ὄξύ.

4. Ὑδατάνθρακες καὶ γενικὰ περὶ ὕδατανθράκων. Κκαλμοσάκχαρον. Ἀμύλον.

#### Γ' ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

1. Κυκλοφορία τοῦ αἵματος (Περιγραφή τῆς κυκλοφορικῆς συσκευῆς.) Αἷμα (σύνταξις καὶ ρόλος τοῦ αἵματος). Μεγάλῃ καὶ μικρᾷ κυκλοφορίᾳ. Μηχανισμὸς τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος.

2. Ἀναπνῆ. Ὄργανα ἀποτελούμενα τῆς ἀναπνευστικῆς συσκευῆς. Κατασκευὴ τοῦ πνεύμονος. Μηχανισμὸς τῆς αναπνευστικῆς συσκευῆς.

γλυκεμένος μέσος ὅρος τῶν τριῶν βαθμῶν θ' ἀποτελεῖ τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποψηφίου εἰς τὰ Φυσικὰ.

3. Διάρκεια ἐξετάσεως.

Ἔσται τρεῖς μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκφωνήσεως τῶν θεμάτων.

#### V. ΙΣΤΟΡΙΑ

Εἰς τοὺς ὑποψηφίους δίδονται ἑξέθεμα ἀνά δύο δι' ἑκάστην περίοδον τῆς Ἱστορίας (Ἀρχαία Ἱστορία μέχρι τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, Μεσαιωνικὴ Ἱστορία, Ἱστορία νέων καὶ νεωτάτων χρόνων). Τὰ θέματα τῆς Ἑκκλησιαστικῆς Ἱστορίας ἐντάσσονται εἰς τὰς ἀντιστοιχοῦς περιόδους τῆς Πολιτικῆς Ἱστορίας. Οἱ ὑποψήφιοι ἀπεύθουν νὰ ἀπαντήσουν καὶ εἰς τὰ ἑξέθεμα.

1. Ἐξεταστέα ὅλα. (Ἐκ τῶν ἐγκριμένων ἐγχειριδίων Ἱστορίας τῶν σχολείων τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐκπαίδευσως).

Α'. Πριλιτικὴ Ἱστορία.

Α' Τάξ.) Ἱστορία τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος.

Κεφάλαιον Ζ'. Οἱ Ἕλληνες εἰς τὰς ἀποικίας.—Κεφάλαιον Η'. Ἡ Ἑλλὰς κατὰ τὸν Ζ' καὶ ΣΤ' αἰῶνα.—Κεφάλαιον Π'. Ἡ Σπάρτη, ὁ Λυκούργος.—Κεφάλαιον ΙΔ'. Ἀθῆναι.—Κεφάλαιον ΙΘ'. Ἐθνικὴ Ἐνότης.

Β' Τάξ.) Ἱστορία τῶν Ἀνατολικῶν λαῶν καὶ τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος ἀπὸ τῶν Μηδικῶν πολέμων μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

Κεφάλαιον Α' παράγρ. 6, Μῆδοι καὶ Πέρσαι. Κεφάλαιον Β', ἀρχὴ καὶ μεγαλειὸν τῆς Ἑλλάδος. Κεφάλαιον Γ', Ἡ Ἀθηναϊκὴ Ἡγεμονία. Κεφάλαιον Δ', Ὄργανοις καὶ λειτουργίᾳ τοῦ ἀθηναϊκοῦ κράτους. Κεφάλαιον ΣΤ', Ὁ αἰὼν τοῦ Περικλέους. Κεφάλαιον Ζ', Ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος. Κεφάλαιον Ι', Ἡ Μακεδονικὴ ἡγεμονία. Κεφάλαιον ΙΑ', Ἡ ἀρχὴ τοῦ Μακεδονικοῦ Ἑλληνισμοῦ. Αἱ μεγάλαι κατακτήσεις. Κεφάλαιον ΙΒ', Ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ κοινωνικῆς καὶ πνευματικῆς ἀπόψεως κατὰ τὸν 4ον αἰῶνα. Γράμματα καὶ Τέχνη.

Γ' Τάξ.) Ἱστορία. Ἑλληνικὴ—Ρωμαϊκὴ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου μέχρι τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου.

Κεφάλαιον Α' (Ἡ ἐν Ἰψῷ μάχη—Διαμελισμὸς τῆς Αὐτοκρατορίας. Τὰ κράτη τῶν Διαδόχων). Κεφάλαιον Γ', Ἡ Ἑλλὰς κατὰ τοὺς ἑλληνιστικοὺς χρόνους. Κεφάλαιον Δ', Ὁ Πολιτισμὸς τῶν Ἑλληνιστικῶν χρόνων. Κεφάλαιον ΙΔ' Αἱ μεγάλαι κατακτήσεις.

Δ' Τάξ.) Ἱστορία τῶν Μέσων χρόνων.

Περίοδος Α' Κεφάλαιον Α', Οἱ χρόνοι τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου. (1. Ὁ Μέγας Κωνσταντίνος 2. Ἡ κτίσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως). Κεφάλαιον Γ', Οἱ χρόνοι τοῦ Ἰουστινιανοῦ (Ἰουστινιανός, Πόλεμικὸν ἔργον τοῦ Ἰουστινιανοῦ, Εἰρηρικῶν ἔργων τοῦ Ἰουστινιανοῦ). Κεφάλαιον Δ', Οἱ χρόνοι τοῦ Ἡρακλείου (Ἡράκλειος).

Περίοδος Β' : Κεφάλαιον Β', Ἡ δυναστεία τῶν Ἰσαύρων.





## Ε' Τάξ.) 'Ιστορία τῶν Νέων χρόνων.

Μέρος Α'. Κεφάλαιον Α', 'Ανακαλύψεις νέων χωρῶν. Κεφάλαιον Β', 'Η 'Αναγέννησις. Κεφάλαιον Δ', 'Θρησκευτική Μεταρρύθμισις.

Μέρος Β'. Κεφάλαιον Η', Μεγίστη ἰσχύς τῆς ἀπολύτου μοναρχίας ἐν Γαλλίᾳ. Οἱ χρόνοι τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ', Κεφάλαιον Θ', 'Ανάπτυξις τοῦ κοινοβουλευτικοῦ πολιτεύματος, εἰς τὴν 'Αγγλίαν.

Μέρος Γ'. Κεφάλαιον ΙΕ', 'Η 'Ανατολικὴ Εὐρώπη τῶν ΙΗ' αἰῶνα (Οἱ Ρῶσοι. Ὁ Μέγας Πέτρος, Αἰκατερίνη Β'). Κεφάλαιον ΙΖ', 'Η διανοητικὴ κίνησις τῶν ΙΗ' αἰῶνα. Κεφάλαιον ΙΗ', ΙΙ, 'Η ἀνεξαρτησία τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν. Κεφάλαιον ΙΘ', 'Η Μεγάλῃ Γαλλικῇ 'Επανάστασις. Κεφάλαιον Κ', 'Η Ναπολεόντειος Αὐτοκρατορία. Κεφάλαιον ΚΤ' (Ὡ 'Ελληνας ὑπὸ τὴν Τουρκικὴν δεσποτείαν.

## ΣΤ' Τάξ.) 'Ιστορία τῶν Νεωτέρων χρόνων.

Κεφάλαιον Α', 'Η κατάστασις εἰς τὴν Εὐρώπην μετὰ τὸ Συνέδριον τῆς Βιέννης. Κεφάλαιον Β', 'Η φιλελευθέρη κίνησις εἰς τὴν Βαλκανικὴν. Κεφάλαιον Γ', 'Η Μεγάλῃ 'Ελληνικῇ 'Επανάστασις. Κεφάλαιον Δ', 'Η α' φάσις τοῦ ἀγῶνος. 'Η πάλῃ πρὸς τὸν Σουλτάνον. Κεφάλαιον Ε', 'Η διοικητικὴ ὁργάνωσις. Ὁ ἐμφύλιος πόλεμος. Κεφάλαιον Στ' 'Η Εὐρώπη ἀπέναντι τῆς 'Ελληνικῆς 'Επανάστασις. Κεφάλαιον Ζ', Δευτέρα φάσις τοῦ ἀγῶνος. 'Η λύσις. Κεφάλαιον Η', Τὸ 'Ελληνικὸν Κράτος. Κεφάλαιον Θ' 'Η Εὐρώπη μέχρι τοῦ 1870. Ὁ ἀγὼν κατὰ τῆς ἀντιδράσεως. Κεφάλαιον Ι' Τὸ 'Ανατολικὸν ζήτημα καὶ ἡ συνταγματικὴ βασιλεία εἰς τὴν 'Ελλάδα. Κεφάλαιον ΙΑ' Μεγάλῃ κρίσις τοῦ 'Ανατολικοῦ ζητήματος. Ὁ Βαλκανικὸς Πόλεμος. Κεφάλαιον ΙΓ', Ὁ πρῶτος παγκόσμιος πόλεμος.

## Β'. 'Εκκλησιαστικὴ 'Ιστορία.

Κεφάλαιον Α' (Παρ. 4, 'Η ζωὴ τῶν πρώτων Χριστιανῶν—'Αγῆται). Κεφάλαιον Β', (παρ. 9, 'Η δευτέρα περίοδος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Αἱ πρώται ἐκκλησίαι ἐν 'Ελλάδι. Κεφάλαιον Ζ', (παρ. 37, 'Ελληνας Διδάσκαλοι καὶ Πατέρες). Κεφάλαιον ΙΒ' (παρ. 61, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, παρ. 64, Αἱ πρὸς τὸ 'Ἔθνος μας ὑπηρεσίαι τῆς Ὀρθοδόξου 'Εκκλησίας).

## 2. Βαθμολογία.

'Εκαστον θέμα βαθμολογεῖται χωριστὰ, ὃ δὲ πρὸς τὰ ἄνω στραγγυλεμένους μέσους ἕως τῶν ἑξ βαθμῶν θὰ ἀποτελῇ τὴν βαθμὴν τοῦ ὑποψηφίου εἰς τὴν 'Ιστορίαν.

## 3. Διάρκεια ἐξετάσεως.

'Ἦραι τρεῖς ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς ὑπαγορεύσεως.

## VI. ΛΑΤΙΝΙΚΑ

## 1) Θέματα

α) Εἰς τοὺς ὑποψηφίους δίδεται πρὸς μετάφρασιν κείμενον ἐκ τῶν Ἱπομνημάτων τοῦ Γαίου Ἰουλίου Καίσαρος (DE BELLO GALLICO, DE BELLO CIVILI) τοὐλάχιστον 15 στίχων στερεοτύπου ἐκδόσεως, ἀνάλογον πρὸς τὰς ἐκ τοῦ ἑξατάξιου Γυμνασίου ἀποκτηθείσας γνώσεις. Τὸ κείμενον ἐν ἀνάγκῃ δύναται νὰ ἀπλοποιηθῇ ἢ καὶ νὰ μετασχηματισθῇ διαφρῶς, ὥστε νὰ ἀποφευχθῶν ἰδιαίτερος στριφνὰ συντάξις ἢ καὶ ἄγνωστοι λέξεις. Πρὸς ἀποφυγὴν παρακουσμάτων τὸ κείμενον ὑπαγορεύεται τρεῖς φορές.

β) Ἐπὶ τοῦ κειμένου δίδονται τρεῖς γραμματικαὶ καὶ τρεῖς συντακτικαὶ παρατηρήσεις. Ὁ ἐξεταζόμενος ὀφείλει νὰ ἀπαντήσῃ εἰς ἑκάς τὰς δοθείσας παρατηρήσεις.

## 2) Βαθμολογία.

Κατὰ τὴν βαθμολόγησιν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, πλὴν τῶν εἰς τὸ ἄρθρ. 3 ἀναφερομένων στοιχείων, ἡ ἐπιτυχία εἰς τὴν μετάφρασιν καὶ εἰς τὰς ἀπαντήσεις ἐπὶ παρατηρήσεων.

## 3) Διάρκεια ἐξετάσεως

'Ἦραι 2 1/2 ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς ὑπαγορεύσεως.

## Ἄρθρον 2.

## ΕΙΔΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Διὰ τὰ Τμήματα 'Αγγλικῶν καὶ Γαλλικῶν Σπουδῶν τῶν Φιλοσοφικῶν Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων 'Αθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης ὡς καὶ Ἱταλικῶν ἢ Γερμανικῶν Σπουδῶν τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης οἱ ὑποψήφιοι ἐξετάζονται ἐπιπροσθέτως γραπτῶς καὶ προφορικῶς.

## 'Η ἐξέτασις συνίσταται:

Γραπτῶς: 1) εἰς γραφὴν καθ' ὑπαγόρευσιν καὶ μετάφρασιν λογοτεχνικοῦ εἴτε ἐπιστημονικοῦ 'Αγγλικοῦ, Γαλλικοῦ, Ἱταλικοῦ ἢ Γερμανικοῦ κειμένου ἀντιστοίχως ἐκ 15 ἕως 20 στίχων ὡς καὶ κειμένου ἐκ στίχων 10—15 διὰ μετάφρασιν ἐκ τῆς 'Ελληνικῆς εἰς τὴν 'Αγγλικὴν, Γαλλικὴν, Ἱταλικὴν ἢ Γερμανικὴν ἀντιστοίχως μετὰ 3 (τριῶν) γραμματικῶν παρατηρήσεων.

## 2) Εἰς σύντομον ἔκθεσιν ἰδεῶν.

Προφορικῶς: Εἰς ἐλευθέρην συζήτησιν διαρκείας δι' ἕκαστον ὑποψήφιον οὐχὶ μεγαλυτέρας τῶν πέντε λεπτῶν.

## Ἄρθρον 3

## ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Ἐπιτρέπεται ἡ χρῆσις τῆς καθαιρεμένης ἢ τῆς δημοτικῆς γλώσσης εἰς ἑκάς τὰ ἐξεταζόμενα μαθήματα κατ' ἐλευθέρην ἐπιλογὴν τοῦ ὑποψηφίου. 'Η προτίμησις τοῦ ὑποψηφίου εἰς μίαν ἐκ τῶν δύο τούτων γλωσσῶν οὐδόλας ἐπιηρεάζει τὴν βαθμολογίαν. Ἐκείνου τὸ ὅποιον δὲν ἐπιτρέπεται καὶ ἐπιηρεάζει τὴν βαθμολογίαν εἶναι ἡ ἀνάμειξις τῶν δύο γλωσσικῶν τύπων. Εἰς περίπτωσιν χρησιμοποίησεως τῆς δημοτικῆς ἀκολουθοῦνται οἱ κανόνες τῆς ὑπὸ τοῦ Ἱπουργείου Παιδείας ἐγκριμένης Νεοελληνικῆς γραμματικῆς τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐκδόσεως Διδακτικῶν Βιβλίων (ἢ τῆς μικρᾶς Γραμματικῆς τοῦ Μ. Τριανταφυλλίδη).

2. Κατὰ τὴν βαθμολόγησιν λαμβάνονται σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν, ἀσχετῶς μαθήματος, ἡ στίξις, ἡ ὀρθογραφία καὶ ἡ ἰκανότης τοῦ ὑποψηφίου νὰ ἐκφράζεται λογικῶς καὶ χωρὶς περιττολογίας.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

'Εξεταστέα ὅλη 'Ακαδημαϊκοῦ Ἀπολυτηρίου τύπου Β'

## Ἄρθρον 4.

'Η ἐξεταστέα ὅλη πρὸς ἀπόκτισιν Ἀκαδημαϊκοῦ Ἀπολυτηρίου Τύπου Β' καθορίζεται ὡς κάτωθι:

## I. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

## 1. Θέματα

α) Εἰς τοὺς ὑποψηφίους δίδεται πρὸς μετάφρασιν κείμενον ἐκ τοῦ Λυσίου, τοῦ Ξενοφάντους, τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Δημοσθένους δεκαπέντε μέχρι εἰκοσι στίχων στερεοτύπου ἐκδόσεως, ἀπαρτιζόμενον ἐν κατὰ τὸ δυνατόν ὀλοκληρωμένον νόημα. Αἱ δυσκολίαι τοῦ κειμένου δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνουν τὰς ἀποκτηθείσας εἰς τὰ σχολεῖα Δευτεροβαθμίου (Μέσης) Ἐκπαιδεύσεως γνώσεις. Πρὸς ἀποφυγὴν παρακουσμάτων τὸ κείμενον ὑπαγορεύεται τρεῖς φορές.

β) Οἱ ὑποψήφιοι ὑποχρεοῦνται νὰ δώσουν σύντομον—μέχρι 10 στίχων—περίληψιν τοῦ διδόμενου κειμένου εἰς τὴν νεοελληνικὴν, ἀποφεύγοντες κατὰ τὸ δυνατόν τὴν ἐπανάληψιν τῶν ἐκφράσεων τῆς μεταφράσεως.

## 2. Βαθμολογία.

Κατὰ τὴν βαθμολόγησιν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, πλὴν τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 5 ἀναφερομένων στοιχείων, ἡ ἐπιτυχία εἰς τὴν μετάφρασιν.

## 3. Διάρκεια ἐξετάσεως.

'Ἦραι δύο ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς ὑπαγορεύσεως.



## II. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Ἡ εξέτασις τῶν Νέων Ἑλληνικῶν εἶναι διμερής, ὁριζομένης ἄλλης ἡμέρας διὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν ἰδεῶν καὶ ἄλλης διὰ τὴν ἐρμηνείαν τῶν λογοτεχνικῶν κειμένων. Τὰ γραπτὰ βαθμολογοῦνται χωριστὰ, μὲ συντελεστὴν 6 διὰ τὴν ἔκθεσιν καὶ 4 διὰ τὴν ἐρμηνείαν τῶν λογοτεχνικῶν κειμένων, ὁ δὲ ἀντίστοιχος μέσος ὅρος στοργυλωμένος πρὸς τὰ ἄνω ἀποτελεῖ τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποψηφίου εἰς τὰ Νέα Ἑλληνικά.

## Α'. Ἐκθεσις Ἰδεῶν.

## 1. Θέματα.

Τὰ διδόμενα πρὸς ἀνάπτυξιν θέματα πρέπει νὰ εἶναι θέματα ἰδεῶν καὶ ὄχι περιγραφῶν ἢ συναισθηματικῶν καταστάσεων. Θὰ ἐλέγχεται ὄχι μόνον ἡ ἐκφραστικὴ ἰκανότης τῶν ὑποψηφίων, ἀλλὰ καὶ ὁ βαθμὸς τῆς πνευματικῆς τῶν ὠριμότητος, ἡ ἰκανότης πρὸς ἀνάπτυξιν ἰδιοῦν καὶ συγκρίσειν ἰδιοῦν πρὸς ἀλλήλας, ἐν γένει δὲ πρὸς διαπραγματεύσειν ζητημάτων πνευματικῶν ὑπὸ τύπον μικρῶν πραγματικῶν. Ὡς θέματα δύνανται νὰ ἐπιλέγωνται ρητὰ πρόσφορα εἰς ἀνάπτυξιν, φράσεις μὲ πνευματικὸν περιεχόμενον, ἀποσπάσματα δοκίμων συγγραφέων περιέχοντα συνοπτικὴν διατύπωσιν μιᾶς ἰδέας καὶ τέλος στίχοι ἢ καὶ στροφαὶ ποιημάτων, προσφερόμενα εἰς τοιαύτην ἀνάπτυξιν.

## 2. Βαθμολογία.

Κατὰ τὴν βαθμολογήσιν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν κατ' ἴσην ἀναλογίαν, πλὴν τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 5 ἀναφερομένων στοιχείων, ὁ τρόπος ἀναπτύξεως καὶ χειρισμοῦ τοῦ δοθέντος θέματος. Εἰς περίπτωσιν ἀναπτύξεως θέματος σαφῶς διαφόρου τοῦ δοθέντος τὸ γραπτὸν βαθμολογεῖται μὲ μηδὲν (0), ἀνεξαρτήτως τῶν ἄλλων τυχόν ἀρετῶν του.

## 3. Διάρκεια ἐξετάσεως.

Ἦραι τρεῖς ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς ὑπαγορεύσεως.

## Β'. Ἐρμηνεία Κειμένου

## 1 Ἐξεταστέα ὄλη.

Ὅριζονται πρὸς ἐξέτασιν τὰ ἀκόλουθα κείμενα δοκίμων ποιητῶν καὶ πεζογράφων ἐκ τῶν περιλαμβανομένων εἰς τὰ ἐγκριμένα Ἀναγνώσματα τῆς Ε' καὶ ΣΤ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου (Β' καὶ Γ' τάξεως τοῦ Λυκείου).

## Ποίησις :

Δημοτικὰ τραγῳδία (τάξ. Ε' σ. 36 - 42, 112 - 126, τάξ. ΣΤ' σ. 209 - 215). Κρητικὴ Λογοτεχνία: ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ Ἐρωτοκρίτου, τῆς Ἐρωφίλης καὶ τῆς θυσίας τοῦ Ἀβραάμ (τάξ. Ε' σ. 31 - 36, 43 - 55).

Ρήγας, Χριστόπουλος, Βηλαρῆς (τάξ. Ε' σ. 101 - 106). Σολωμός (τάξ. Ε' σ. 106 - 112, τάξ. ΣΤ' σ. 216 - 231). Κάλβος (τάξ. Ε' σ. 268 - 275, τάξ. ΣΤ' σ. 232 - 236). Ποιήματα διαφόρων ποιητῶν (τάξ. Ε' σ. 275 - 304, τάξ. ΣΤ' σ. 237 - 269).

## Πεζογραφία :

Ἄ. Κοραΐ, Πολιτικὴ Παραινέσις πρὸς Ἕλληνας (τάξ. ΣΤ' σ. 104 - 109).

Δ. Βυδέλα, ὁ Πάπα - Νάρκισσος (τάξ. Ε' σ. 194 - 209). Μακρυγιάννη, Ἀπομνημονεύματα (τάξ. ΣΤ' σ. 60 - 65). Ἄ. Καραβίτσας, Τὸ Γιούσουφι (τάξ. Ε' σ. 219 - 228). Ναυάγια (τάξ. ΣΤ' σ. 52 - 55).

Ἰ. Κονδυλάκη, Ἐπισκήδειος (τάξ. ΣΤ' σ. 200 - 206). Μ. Μητσάκη, Τὸ φθίμμα (τάξ. ΣΤ' σ. 49 - 51). Ἄ. Παπαδιαμάντη, Ἡ σταγυμαζώγισσα (τάξ. Ε' σ.

τοῦ συγγραφέως (βιογραφικὰ στοιχεῖα, λογοτεχνικὸν εἶδος, σχολὴ ἢ περίοδος), β) Ἀνάλυσις τοῦ κειμένου, καθ' ἣν ἰδιαίτερα προσοχὴ πρέπει νὰ δίδεται εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ κεντρικοῦ νοήματος, εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν ἐπιμέρους νοημάτων καὶ εἰς τὴν δομὴν τοῦ κειμένου καὶ τὰς ἐνότητας αὐτοῦ τῆς ἀπαρτίξεως. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ θέμα εἶναι διήγημα εἶναι δυνατόν νὰ ζητηθῇ καὶ ἀδρομερῆς χαρακτηρισμὸς τῶν δρώντων προσώπων.

## 3. Βαθμολογία.

Κατὰ τὴν βαθμολογήσιν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, πλὴν τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 5 ἀναφερομένων στοιχείων, ἡ ὀρθὴ ἀπάντησις εἰς τὰς δοθείσας παρατηρήσεις.

## 4. Διάρκεια ἐξετάσεως.

Ἦραι τρεῖς ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς ὑπαγορεύσεως.

## III. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

1. Ἐξεταστέα ὄλη (ἀπὸ τὰ ἐγκριμένα διδακτικὰ ἐγχειρίδια).

Ἡ εξέτασις εἰς τὰ Μαθηματικὰ θὰ εἶναι τριμερής, ὁριζομένην τριῶν χωριστῶν ἐξετάσεων διὰ τοὺς τρεῖς κλάδους, Γεωμετρίαν, Ἀλγεβρᾶν, Τριγωνομετρίαν. Τὰ διδόμενα θέματα θὰ εἶναι δι' ἑκαστον κλάδου : α) μία ἐρώτησις ἀπὸ τὴν θεωρίαν, β) μία ἀσκησις ἀποτελοῦσα σχετικῶς εὐκόλου ἐφαρμογὴν θεωρητικῶν γνώσεων καὶ γ) ἐν πρόβλημα τοῦ ὅπου ἡ πραγματεύσις νὰ βασίζεται εἰς συνδυασμὸν γνώσεων ἐκ τῆς ἐξεταστέας ὄλης μὴ ἀμέσως φανερῶν ἀπὸ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ προβλήματος. Οἱ ὑποψήφιοι ὀφείλουσι ν' ἀπαντήσουσι εἰς ἕνα τὰ διδόμενα θέματα.

## Α' Γεωμετρία:

## α) Ἐπιπεδομετρία:

1) Ἐννοια συμμετρίας ὡς πρὸς σημεῖον καὶ ὡς πρὸς εὐθεῖαν εἰς τὸ ἐπίπεδον. Ἀπλάϊ ἐφαρμογὰί.

2) Ἀναλυτικὴ καὶ συνθετικὴ μέθοδος. Ἀπλᾶ σχετικὰ προβλήματα.

3) Ἀπλοὶ γεωμετρικοὶ τόποι. Χρῆσις αὐτῶν εἰς τὴν λύσιν προβλημάτων.

4) Κοινὸν σημεῖον: α) τῶν διαμέσων, β) τῶν διχοτόμων τῶν γωνιῶν, γ) τῶν μεσοκαθέτων, δ) τῶν εὐθειῶν τῶν ἰσῶν τριγώνου.

5) Κύκλοι: ἐγγεγραμμένος, περιγεγραμμένος καὶ παρεγγεγραμμένοι εἰς τρίγωνον.

6) Ἐννοια γωνίας περιφερείας κύκλου καὶ μιᾶς τεμνοῦσης τῆς. Γωνία δύο τεμνομένων περιφερειῶν. Ὀρθογώνια περιφέρεια.

7) Ἀναλογίαι μεταξὺ εὐθυγράμμων τμημάτων. Θεώρημα τοῦ Θαλῆ.

8) Θεωρήματα περὶ τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς διαιρέσεως πλευρᾶς τριγώνου ἀπὸ τὴν ἀντίστοιχον ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν διχοτόμον αὐτοῦ. Ἀπολλώνιος περιφέρεια.

9) Ὅμοια τρίγωνα. Δέσμη εὐθειῶν καὶ σχετικὰ θεωρήματα. Ὅμοια πολύγωνα.

10) Μετρικαὶ σχέσεις εἰς τὸ ὀρθογώνιον τρίγωνον: Πυθαγόρειον θεώρημα καὶ τὰ πορίσματά του. Μετρικαὶ σχέσεις εἰς τυχόν τρίγωνον.

11) Μετρικαὶ σχέσεις εἰς τὸν κύκλον. Δύναμις σημείου ὡς πρὸς περιφερειᾶν κύκλου.

12) Ἀπλάϊ γεωμετρικαὶ κατασκευαί.

13) Κυρτὰ κανονικὰ πολύγωνα. Ἐγγραφή καὶ περιγραφή κανονικῶν πολυγώνων εἰς κύκλον. Κανονικὰ πολύγωνα μὲ 3 4 5 6 8 10 12 ἄκμους.





## β) Στερεομετρία :

- 1) Εξόχεια και επίπεδον εις τὸν χώρον. Προσδιορισμὸς ἐπιπέδου. Τομή δύο ἐπιπέδων.
- 2) Εξόχεια παράλληλοι εἰς τὸν χώρον. Εξόχεια παράλληλος πρὸς ἐπίπεδον. Ἐπίπεδα παράλληλα. Γωνία με πλευρὰς ἀντιστοίχως παραλλήλους.
- 3) Εξόχεια κάθετος πρὸς ἐπίπεδον. Θεώρημα τῶν τριῶν καθέτων. Κάθετος καὶ πλάγια πρὸς ἐπίπεδον ἐξ ἑνὸς σημείου. Γωνία εὐθείας καὶ ἐπιπέδου.
- 4) Ἀσύμβατοι (μὴ συνεπίπεδοι) εὐθεῖαι. Γωνία δύο ἀσυμβάτων εὐθειῶν. Κοινὴ κάθετος δύο ἀσυμβάτων εὐθειῶν.
- 5) Διεφθέρων γωνία. Κάθετα ἐπίπεδα.
- 6) Συμμετρία εἰς τὸν χώρον ὡς πρὸς : α) σημείων, β) εὐθειῶν, γ) ἐπίπεδον. Ἀπλάι ἐφαρμογαί.
- 7) Ὄρθη προβολὴ ἐπιπέδων εὐθυγράμμων σχημάτων ἐπὶ ἐπίπεδον.
- 8) Στερεὰ γωνία. Κατασκευὴ τριέδρου στερεῆς γωνίας. Συμμετρικὰ στερεὰ γωνία. Παραπληρωματικὰ τριέδρου γωνία. Περιπτώσεις ἰσότητος τριέδρων γωνιῶν.
- 9) Πρίσματα. Μέτρησις τῆς ἐπιφανείας καὶ τοῦ ὄγκου των.
- 10) Πυραμὶς καὶ κώλυρος πυραμὶς. Μέτρησις τῆς ἐπιφανείας καὶ τοῦ ὄγκου των.
- 11) Ὅμοια πολυέδρα καὶ σχέσις μεταξύ τῶν ἐπιφανειῶν δύο ὁμοίων πολυέδρων καθὼς καὶ μεταξύ τῶν ὄγκων των.
- 12) Ὄρθος κυκλικὸς κύλινδρος. Ὄρθος κυκλικὸς κώνος καὶ κώλυρος κώνος. Τύποι διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἐπιφανείας καὶ τοῦ ὄγκου των καὶ ἐφαρμογαί αὐτῶν.
- 13) Σφαῖρα. Τομὰι σφαίρας με ἐπίπεδον. Ἐφαπτομένη εὐθεῖα καὶ ἐφαπτόμενον ἐπίπεδον σφαίρας. Σχετικὰ θέσις δύο σφαιρῶν.
- 14) Σφαιρικὴ ζώνη καὶ σφαιρικὸς τομέας, σφαιρικὸν τμήμα, σφαιρικὸς δακτύλιος. Τύποι (χωρὶς ἀποδείξεις) διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἐπιφανείας καὶ ἀντιστοίχως τοῦ ὄγκου των, ἐφαρμογαί αὐτῶν. Ἐμβαδὸν ἐπιφανείας καὶ ὄγκος σφαίρας. Σφαιρικὴ ἀτρακτος καὶ ἐμβαδὸν τῆς.
- 15) Διανύσματα (ἀνύσματα). Ἰσότης διανυσμάτων. Ἀντίθετα διανύσματα Συγγραμμικὰ διανύσματα (δηλαδὴ διανύσματα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ φορέως ἢ ἐπὶ παραλλήλων φορέων). Λόγος δύο συγγραμμικῶν διανυσμάτων.
- 16) Ἄθροισμα δύο ἢ περισσοτέρων διανυσμάτων. Εἰδικὸς ἄθροισμα δύο ἢ περισσοτέρων συγγραμμικῶν διανυσμάτων καὶ θεώρημα τοῦ CHASLES. Ἀνάγκη εἰσαγωγῆς τῆς ἑνότητας τοῦ μηδενικοῦ διανύματος. Ἀνάλυσις διανύματος εἰς ἄθροισμα διανυσμάτων κατὰ δύο διευθύνσεις συνεπιπέδους με αὐτὸ ἢ κατὰ τρεῖς μὴ συνεπιπέδους μεταξύ των διευθύνσεις καὶ ἐφαρμογαί εἰς τὴν Φυσικὴν.
- 17) Διαφορὰ δύο διανυσμάτων. Πολλαπλασιασμὸς διανύματος ἐπὶ πραγματικὸν ἀριθμὸν.

## Β' Ἀλγεβρα:

- 1) Ἀπόλυτος τιμὴ πραγματικοῦ ἀριθμοῦ. Βασικαὶ ἰδιότητες τῆς.
- 2) Ἀξιοσημείωτοι ταυτότητες ἀξιοσημείωτοι πολλαπλασιασμοὶ καὶ διαφρέσεις.
- 3) Ἀνάλυσις παραστάσεως εἰς γινόμενον παραγόντων.
- 4) Ἐξίσωσις 1ου βαθμοῦ με ἓνα ἀγνωστον καὶ σχετικὰ προβλήματα.
- 5) Ἀνίσωσις (ἀνισότης) 1ου βαθμοῦ με ἓνα ἀγνωστον.
- 6) Ἐξίσωσις 1ου βαθμοῦ με δύο ἀγνώστους εἰς τὸ πεδίου των πραγματικῶν ἀριθμῶν. Σύστημα δύο ἐξισώσεων 1ου βαθμοῦ με δύο ἀγνώστους. Σύστημα τριῶν ἐξισώσεων 1ου βαθμοῦ με τρεῖς ἀγνώστους. Ἀπλά σχετικὰ προβλήματα.
- 7) Γενικὰ περὶ ριζῶν πραγματικοῦ ἀριθμοῦ. Ἐννοια τοῦ ἀσυμμέτρου (τοῦ μὴ ρητοῦ) ἀριθμοῦ. Δυνάμεις με ἐκθέτην ρητὸν ἀριθμὸν.
- 8) Μιγαδικοὶ ἀριθμοὶ (εἰσαγωγή καὶ αἱ 4 πράξεις ἐπ' αὐτῶν).
- 9) Ἐξίσωσις 2ου βαθμοῦ με ἓνα ἀγνωστον με πραγματικὸς συντελεστὰς καὶ σχετικὰ προβλήματα. Σχέσις

μεταξύ τῶν συντελεστῶν καὶ τῶν λύσεων (ριζῶν) ἐξισώσεων 2ου βαθμοῦ.

10) Τριώνυμιον 2ου βαθμοῦ  $ax^2 + bx + \gamma$  καὶ μετασχηματισμὸς του εἰς  $a\left(x + \frac{\beta}{2a}\right)^2 + \frac{4a\gamma - \beta^2}{4a}$  καθὼς καὶ εἰς  $a(x - r_1)(x - r_2)$  ὅπου  $r_1, r_2$  αἱ λύσεις (ρίζαι) τῆς ἐξίσωσεως  $ax^2 + bx + \gamma = 0$ .

11) Ἀνίσωσις (ἀνισότης) 2ου βαθμοῦ με ἓνα ἀγνωστον.

12) Σύστημα δύο ἐξισώσεων 2ου βαθμοῦ με ἓνα ἀγνωστον. Σύστημα μιᾶς πρώτοβαθμίου καὶ μιᾶς δευτεροβαθμίου ἐξισώσεως με δύο ἀγνώστους. Ἀπλά σχετικὰ προβλήματα.

13) Ἐξίσωσις με ἓνα ἀγνωστον ἀναγόμενα εἰς ἐξίσωσις 2ου βαθμοῦ. Διτετράγωνοι, ἀντιστροφοί, ἀρρητοί ἐξισώσεις.

14) Ἀριθμητικὰ καὶ γεωμετρικὰ πρόδοι. Σχετικὰ προβλήματα.

15) Λογάρισμοι τῶν θετικῶν ἀριθμῶν με βάσιν οἰονδήποτε θετικὸν ἀριθμὸν. Ἀπλά ἐπιθετικὰ καὶ λογαριθμικὰ ἐξισώσεις.

16) Ὄρισμὸς τῆς θέσεως σημείου εἰς τὸ ἐπίπεδον διὰ τῶν ὀρθογωνίων συντεταγμένων του. Ἐξίσωσις εὐθείας τοῦ ἐπιπέδου ὡς πρὸς ὀρθογώνιον σύστημα συντεταγμένων καὶ συντελεστῆς διευθύνσεως εὐθείας.

17) Συνάρτησις μιᾶς μεταβλητῆς καὶ γραφικὴ παράστασις τῆς. Εἰδικῶς γραφικὴ παράστασις τῶν συναρτήσεων  $\psi = ax + \beta$ ,  $\psi = ax^2 + bx + \gamma$ ,  $\psi = \frac{ax + \beta}{\gamma x + \delta}$ . Συνάρτησις ἀντίστροφος πρὸς τὴν  $\psi = ax^2$  με  $a \neq 0$  καὶ γραφικὴ τῆς παραστάσεως.

## Γ' Τριγωνομετρία:

1) Αἱ κυκλικαὶ τριγωνομετρικὰ συναρτήσεις  $\eta\mu x$ ,  $\sigma\upsilon\eta x$ ,  $\epsilon\pi\eta x$ ,  $\sigma\epsilon\kappa x$  τυχόντος προσημασμένου τόξου  $x$ . Γραφικὴ παράστασις αὐτῶν διὰ  $x$  παριστάνον ἀκτίνα.

2) Ἀναγωγή τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν τυχόντος προσημασμένου τόξου  $x$  εἰς τὸν ὑπολογισμὸν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν τόξου περιλαμβανομένου μεταξύ  $0$  καὶ  $\frac{\pi}{2}$  ἀκτίνα ( $0^\circ$  καὶ  $90^\circ$ ), εἰδικώτερον μεταξύ  $0$  καὶ  $\frac{\pi}{4}$  ἀκτίνα ( $0^\circ$  καὶ  $45^\circ$ ).

3) Σχέσις μεταξύ τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν τοῦ αὐτοῦ τόξου (τῆς αὐτῆς γωνίας) καὶ ἑκφρασις των συναρτήσεων τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν.

4) Τριγωνομετρικοὶ ἀριθμοὶ τοῦ ἄθροισματος καὶ τῆς διαφορᾶς δύο προσημασμένων γωνιῶν (τόξων), εἰδικῶς τριγωνομετρικοὶ ἀριθμοὶ τῶν τόξων  $2\alpha$ ,  $\frac{\alpha}{2}$   $3\alpha$  συναρτήσεων τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν τοῦ τόξου  $\alpha$ .

5) Μετασχηματισμὸς ἄθροισματος ἢ διαφορᾶς δύο ὁμοίων τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν εἰς γινόμενον. Μετασχηματισμὸς τῶν γινόμενων  $\eta\mu\alpha\eta\mu\beta$ ,  $\eta\mu\alpha\sigma\upsilon\eta\beta$ ,  $\sigma\upsilon\eta\alpha\sigma\upsilon\eta\beta$  εἰς ἄθροισματα. Χρῆσις βοηθητικῆς γωνίας διὰ τὴν μετατροπὴν παραστάσεων τῆς μορφῆς  $a \pm b \sqrt{a^2 + b^2}$  εἰς παραστάσεις λογιστὰς διὰ λογαριθμῶν.

6) Ἀνίστροφοι κυκλικαὶ συναρτήσεις: τοξ  $\eta\mu x$ , τοξ  $\sigma\upsilon\eta x$ , τοξ  $\epsilon\pi\eta x$ , τοξ  $\sigma\epsilon\kappa x$ , (ὄρισμοι καὶ ἀπλά ἐφαρμογαί).

7) α) Θεώρημα τῶν ἡμίτων εἰς τυχὸν τρίγωνον:

$$\frac{a}{\eta\mu A} = \frac{b}{\eta\mu B} = \frac{\gamma}{\eta\mu \Gamma} = 2R$$

β) Θεώρημα τῶν συνημιτόνων εἰς τυχὸν τρίγωνον :

$$a^2 = b^2 + \gamma^2 - 2b\gamma\sigma\upsilon\eta A \quad \kappa. \tau. \lambda.$$



γ) Σχέσεις ημ  $\frac{B-\Gamma}{2} = \frac{\beta-\gamma}{\alpha} \sigma\upsilon\nu \frac{A}{2}$  κ.τ.λ.  
 $\sigma\upsilon\nu \frac{B-\Gamma}{2} = \frac{\beta+\gamma}{\alpha} \tau\eta\mu \frac{A}{2}$  κ.τ.λ.  
 εις τυχόν τριγώνων και θεώρημα των έραπτομένων  
 $\epsilon\varphi \frac{B-\Gamma}{2} = \frac{\beta-\gamma}{\beta+\gamma} \sigma\varphi \frac{A}{2}$  κ.τ.λ.

δ) Τύποι διό τó έμβαδόν E τυχόντος τριγώνου ΑΒΓ:  
 $E = \frac{1}{2} \alpha\beta\mu\Gamma$  κ.τ.λ.  
 $E = \frac{a\beta\gamma}{4\Delta t}$ ,  $E = \sqrt{t(t-a)(t-\beta)(t-\gamma)}$

ε) Ειδικεύεις τών άνωτέρω σχέσεων εις τó όρθογώνιον τριγώνων.

δ) Έπιλυσις όρθογωνίων και πλγιογωνίων τριγώνων,  
 α) μέ τήν βοήθειαν πινάκων τών τριγωνομετρικών άριθμών,  
 β) μέ τήν βοήθειαν πινάκων τών λογαρίθμων τών τριγωνομετρικών άριθμών.

9) Άπλαί τριγωνομετρικαί εξισώσεις. Άπλαί τριγωνομετρικαί άνισότητεσ.

10) Άπλα ή συστήματα τριγωνομετρικών εξισώσεων.

### 2. Βαθμολογία.

Τά τρία γραπτά τών Μαθηματικών ένός ύποψηρίου θά βαθμολογούνται χωριστά, ό δέ μέσος όρος τών τριών βαθμών, στρογγυλευμένος πρόσ τά ένω, ή άποτελή τήν βαθμιάν τού ύποψηρίου εις τά Μαθηματικά.

### 3. Διάρκεια εξέτασεωσ.

Έθραι 3 1/2 μετά τó πέρας τής έκφρανήσεωσ τών θεμάτων δι' έκαστον μάθημα.

## IV. ΦΥΣΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ

### 1. Έξεταστέα ύλη.

Η εξέτασις εις τά Φυσικά θά είναι τριμερής, ήριζομένων τριών χωριστών εξέτασεων διά τούσ τρεις κύκλουσ, Φυσικήν, Χημείαν, Άνθρωπολογίαν.

Τά δεδομένα θέματα θά είναι δι' έκαστον εκ τών δύο κλάδων Φυσικήσ και Χημείασ: α) ένα θέμα άπό τήν θεωρίαν, β) μία άσκησις άποτελούσα σχετικώς εύκολον έφαρμογήν θεωρητικών γνώσεων εκ τής εξέταστέασ ύλησ και γ) έν πρόβλημα, διά δέ τήν Άνθρωπολογίαν τρείσ έρωτήσεισ. Οι ύποψήριοι όφείλουν ν' άπαντήσουσ εις όλασ τά δεδομένα θέματα.

### Α' ΦΥΣΙΚΗ

#### α) Άπό τήν Μηχανικήν:

Θεώρημα τών ροπών. Κέντρον βάρουσ. Ίσορροπία στερεού σώματοσ στροφάλτου περί άξονα ή στηριζομένου επί λείου επιπέδου. Έγδρωστατική πίεσις, μετάδοσις τών πιέσεων εις τά ύγρά. Συγκοινωνούντα δοχεία.

Δυνάμεισ άσκούμεναι υπό ίσορροπούντοσ ύγρου επί τού όυζοντίου πυθμένουσ και τών ταινιωμάτων άνωτίου. ώσ και

ναμικός όρισμόσ τής μάζησ και μεταβολή τής μάζησ μετά τής ταχύτητοσ.

Έργον, ισχύσ. Μηχανική ένεργεια (δυναμική και κινητική ένεργεια), μετατροπαί αυτήσ και άρχή τής διατηρήσεωσ τής μηχανικήσ ένεργειασ. Ίσοδυναμία μάζησ και ένεργειασ.

Έφαρμογή τής άρχησ τής διατηρήσεωσ τής μηχανικήσ ένεργειασ εις τάσ άπλάσ μηχανάσ (μοχλόσ, τροχαλία, κωλιζόμενον επίπεδον, βαρούλιον, κοχλίασ).

Όρμη, νόμοσ μεταβολήσ τής όρμησ, άρχή τής διατηρήσεωσ τής όρμησ, έφαρμογαί αυτήσ, πύραυλοσ.

Καμπυλόγραμμαισ κίνησι. Μελέτη τής κυκλικήσ ήμαλής κινήσεωσ, κεντρομόλοσ δόναμισ και νόμοι αυτήσ.

Νόμοσ του Νεύτωνοσ και έρμηνεία του βάρουσ τών σωμάτων. Πεδίον βαρύτητοσ και ιδιαιτέρα σπουδή του γήινου πεδίου βαρύτητοσ. Μεταβολαί του g. Τεχνικοί δορυφόροι τής Γησ.

Νόμοι τής ροήσ (νόμοσ τής συνεχειασ και νόμοσ του BERNOULLI), έφαρμογαί τούτων.

Άντίστασις του άέροσ, πτώσις τών σωμάτων έντέσ του άέροσ.

#### β) Περιοδικά φαινόμενα.

Σπουδή τής άρμονικήσ ταλαντώσεωσ και έφαρμογή τών εξισώσεων αυτήσ εις τó άπλου ένκεκρημέσ.

Διάδοσις κυμάνσεωσ έντέσ ελαστικού μέσου, ένγκάρσι και διαμήκη κύματα, πόλωσις τών ένγκάρσιων κυμάτων.

Συμβολή δύο κυμάνσεων, στάσιμα κύματα.

Άρχή του HUYGENS και έρμηνεία τής ανάκλάσεωσ, διάθλασεωσ και παραθλάσεωσ τών κυμάνσεων.

Έξγκρασκόμενα ταλαντώσεωσ, συντονισμόσ.

Η κυματική φύσις του ήχου, ταχύτησ διαδόσεωσ αυτου, άνάκλασις, διάθλασις και παράθλασις του ήχου.

#### γ) Θερμότησ.

Θερμοκρασία, θερμομετρικαί κλίμακεσ.

Διαστολή τών σωμάτων (στερεών, ύγρων, άερίων) και επίδρασις τής διαστολήσ επί τής πυκνότητοσ αυτών.

Ειδική θερμότησ τών σωμάτων και μέτρησις ποσοτήτων θερμότητοσ.

Ίσοδυναμία θερμότητοσ και μηχανικήσ ένεργειασ.

Σχέσις τής θερμότητοσ πρόσ τήν κίνησιν τών μορίων (κινητική θεωρία).

#### δ) Όπτική.

Άνάκλασις του φωτόσ, κάτοπτρα (επίπεδα και σφαιρικά).

Διάθλασις του φωτόσ, όλική άνάκλασις, διάθλασις διά πλάκοσ μέ παραλλήλουσ έδρασ και διά ποίσιματοσ.





δίων. Μαγνητική επαγωγή και μαγνήτισις. Γήνιον μαγνητικών πεδίων.

Στατικός ηλεκτρισμός. Νόμος του COULOMB, ηλεκτρικών πεδίων. Χωρητικότητα άγωγού, πυκνωτής.

Συνεχές ηλεκτρικόν ρεύμα. Έρμηνεία της παραγωγής του ηλεκτρικού ρεύματος. Αποτέλεσμα του ηλεκτρικού ρεύματος. Αντίστασις άγωγού, νόμος του JOULE και νόμος OHM (διά τμήμα άγωγού και κύκλωμα).

Ίσχυς και ενέργεια του ηλεκτρικού ρεύματος.

Σύνθεσις αντιστάσεων και σύνθεσις γεννητριών. Σύνθετον κύκλωμα.

Ήλεκτρομαγνητισμός. Έπαγωγή.

Μαγνητικόν πεδίου εύθυγράμμου και κυκλικού ρεύματος σπληναειδές και ήλεκτρομαγνηται. Επίδρασις μαγνητικού πεδίου επί ηλεκτρικού ρεύματος (νόμος του LAPLACE).

Έπαγωγή και αύτεπαγωγή. Γεννήτρια και κινητήρες συνεχούς ρεύματος. Ήλεκτρολύσις. Έρμηνεία της ήλεκτρολύσεως, νόμος του FARADAY, ήλεκτρικόν φορτίον των ιόντων. Πάλωσις των ήλεκτροδίων του βολταμέτρου, συσπειρωται. Έναλλασσόμενον ρεύμα. Παραγωγή και ιδιότητεσ του έναλλασσόμενου ρεύματος, ενεργός έντασις και ενεργός τάσις αυτού.

Τριφασικόν ρεύμα. Έναλλακτηρες μονοφασικοί. Μετασχηματισται, μεταφορά της ηλεκτρικής ενεργείας.

Ήλεκτρικά σωματιδιακά φαινόμενα.

Άγωγιμότης των αερίων. Καθοδικαί άκτίνες. Κίνησις ήλεκτρ νίου έντός ήμογενοϋσ μαγνητικού η ηλεκτρικού πεδίου.

Θερμική έκπομπή ήλεκτρονίων, δίοδοσ, ήλεκτρονική λυχνία, σωλήν του BRAUN. Τρίοδοσ ήλεκτρονική λυχνία.

Φωτοηλεκτρικόν φαινόμενον, φωτοστοιχείον, εφαρμογαί. Άκτίνες RONTGEN (παραγωγή, ιδιότητεσ και εφαρμογαί αυτών).

στ) Στοιχεία άπό την Φυσικήν του άτόμου.

Άτομικός και μαζικός αριθμός, αριθμός των πλανητικών ήλεκτρονίων του άτόμου και ήλεκτρικόν φορτίον του πυρήνοσ. Συστατικά του άτομικού πυρήνοσ. Ίσότοπα στοιχεία.

Φυσική ραδιενέργεια, ιδιότητεσ των άκτίνων α,β,γ, αί σειράι των φυσικών ραδιοϊσοτόπων. Νόμος της άραινεργείας. Έρμηνεία της ραδιενεργείας α,β,γ.

Τρόποι μελέτεσ των πυρηνικών άκτινοβολιών (άπειριθμητής GEIGER, θάλαμοσ ιονισμού, φωτοπαθή γαλακτώματα, θάλαμοσ WILSON, σπινθηρισται).

Τεχνητή ραδιενέργεια, επιταχυνται διά την δημιουργίαν βλημάτων (γραμμικοί επιταχυνται, μηχανή VAN DE GRAFF, κύκλωτρον).

Υπερουράνια στοιχεία. Ό πυρήν ώσ πηγή ενεργείας (σχάσις η διάσπασις και σύντηξις). Η σχάσις του πυρήνοσ ουρανίου U<sup>238</sup>, άλυσατή αντίδρασις και διατήρησις αυτής, η άτομική βόμβα Α.

Γενική άρχή του πυρηνικού άντιδραστήροσ και η δι' αυτού παραγωγή ραδιοϊσοτόπων και ήκμεταλλευσίμου ενεργείας.

Η σύντηξις έλαφρών πυρήνων, θερμοπυρηνική αντίδρασις, η βόμβα Η.

ζ) Προβλήματα Φυσικής.

Τά προβλήματα Φυσικής αναφέρονται εις τά θέματα, τά άποία περιλαμβάνονται εις την άνωτέρω κατανομαζόμενην ήξεταστέαν ύλην. Εις τό πρόβλημα πιθανόν νά εισέρ-

χωνται και φυσικά φαινόμενα η μεγέθη (π.χ. σύνθεσις δυνάμεων, πίεσις, πυκνότης κ.ά.) τά άποία θεωροϋνται γνωστά εις της διδασκαλίαν της Φυσικής εις τά σχολεία την 2βαθμίου (Μέσης) Έκπαιδευσίως. Αί μονάδεσ των φυσικών μεγεθών (εις τά συστήματα C.G.S. και M.K.S.A., θεωροϋνται γνωσται, η δε όρθή χρήσις των έλέγχεται κατά την λύσιν του προβλήματο.

Διά του προβλήματον έλέγχεται η άκρίβεια των γνώσεων, η ικανότης διακρίνωσασ συλλογισμών, ώσ και η ικανότης του όρθου ύπολογισμού των φυσικών μεγεθών άπό άριστήμια δεδομένα.

Αί φυσικαί σταθεραί, αί άποία εισέρχονται τυχόν εις τά προβλήματα δίδονται ύποχρεωτικώσ μετά του θέματοσ, δια νά άποφεύγεται η άσκοποσ επιβάρυνσις της μνήμησ με σταθεράσ.

## Β' ΧΗΜΕΙΑ

α) Άπό την εισαγωγήν εις την Χημείαν.

Άτομική θεωρία (άτομα, μόρια, άτομικά και μοριακά βάρη, χημικά ίσοδύναμα γραμμομόριον, γραμματόμον, γραμμοισόδύναμον).

Νόμοι της Χημείας (των LAVOISIER, PROUST, DALTON, και GAY - LUSSAC).

Υπόθεσις του AVOGADRO. Γραμμομοριακόσ όγκοσ. Χημικοί τύποι. Σθένοσ των στοιχείων. Χημική σύγγενεια.

Ήλεκτρονική εξήγησις του σθένουσ και της χημικής συγγενείας.

Χημικαί άντιδράσεισ. Χημικαί εξίσωσεισ.

Ήλεκτρολύται. Όξεία, βάσεισ, Άλατα. Ίσχυς Ξέων και βάσεων.

β) Άπό την Άνώργανον Χημείαν.

Όξυγόνον. Ύδρογόνον. Ύδωρ.

Άλογόνα (γενικώσ). Χλώριον. Ύδρoχλώριον.

Θείον. Ύδρόθειον. Διοξειδιον του θείου. Θεικόν όξύ.

Άζωτον. Άμμωνία. Νιτρικόν όξύ.

Άνθραξ. Μονοξειδιον και διοξειδιον του άνθρακοσ.

Γενικαί ιδιότητεσ των μετάλλων. Κράματα. Γενικαί άρχαί της μεταλλουργείας. Αργύλιον και σίδηροσ (πρόελευσις, μεταλλουργία, ιδιότητεσ και χρήσεισ των δύο τούτων μετάλλων).

γ) Άπό τό γενικόν μέρος της Όργανικής Χημείας.

Όργανικαί ένώσεισ. Ίσομερία και πολυμερία.

Ποστικη και ποστικη άνάλυσις άνθρακοσ, ύδρογόνον, δευτερόνιο και άζώτου εις όργανικάσ ένώσεισ.

Μοριακοί και συντακτικοί τύποι. Όμόλογοι σπειραί και ένώσεισ.

δ) Άπό τό ειδικόν μέρος της Όργανικής Χημείας.

Ύδρογονάνθρακεσ. Μεθάνιον. Αιθυλένιον. Άκετυλένιον. Πετρέλαια. Καυτισοία.

Άλκοόλα (γενικώσ). Μεθυλικη και αιθυλικη άλκοόλη. Ζυμώσεισ.

Άλδευδαί και κέτόνα (γενικώσ). Άκεταλδευδη.

Όργανικα όξεία (γενικώσ). Λιπαρά όξεία. Μυρμηκικόν όξύ, όξικόν όξύ και όξαιλυδόν όξύ.

Εστέρεσ (γενικώσ). Λίπη και έλαια. Σάπωνεσ.

Ύδατάνθρακεσ (γενικώσ). Καλαμοσάκχαρον. Άμιλον Κυτταρίνη.

Άρριματικαί ένώσεισ (γενικώσ). Βενζόλιον.



## ε) Προβλήματα Χημείας.

Προβλήματα αναφερόμενα εις σαφείς χημικές αντιδράσεις από την ανωτέρω κατονομαζομένην εξεταστέαν δλην.

Απλά, βοηθητικά έννοιαι ἀφορῶσαι τῶσον τὴν Χημείαν ὅσον καὶ τὴν Φυσικὴν (ὡς π.χ. ἡ πυκνότης, θερμικρασία, ἡ πίεσις κλπ.), θεωροῦνται γνωσταὶ ἀπὸ τὴν εἰς τὰ σχολεῖα Δευτεροβαθμίου (Μέσης) Ἐκπαιδεύσεως διδασκαλίαν. Κατὰ τὴν πραγμάτωσιν ἐνὸς θέματος πιθανὸν νὰ εἰσέρχωνται καὶ ἀπλά φαινόμενα ἢ μεγέθη, μὴ κατονομαζόμενα εἰς τὴν ἐξεταστέαν δλην. Εἶναι αὐτονόητον ὅτι τὰ φαινόμενα καὶ μεγέθη ταῦτα θεωροῦνται γνωστά ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν εἰς τὰ σχολεῖα Δευτεροβαθμίου (Μέσης) Ἐκπαιδεύσεως.

## Γ'. ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

## α) Σκελετός :

Σύστασις τῶν ὀστέων, σχηματισμὸς αὐτῶν, τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἀξάνεται τὸ ὄστειν, τρόποι συνδέσεως τῶν ὀστέων, εἶδη τῶν ὀστέων, σχέσις τῆς μορφῆς αὐτῶν μὲ τὸν ρόλον των.

## β) Μυϊκὸν σύστημα :

Σύστασις ἐνὸς μυὸς (μορφολογία, ἀνατομία). Εἶδη μυῶν, συστολὴ μυῶν, μυϊκὸς τόνος, μυϊκὸς κῆματος. Ρόλος τοῦ μυϊκοῦ συστήματος.

## γ) Πεπτικὸν σύστημα :

Πεπτικὰ ὄργανα τοῦ στόματος, ρόλος ἐκάστου καὶ διεργασία τῶν τροφῶν εἰς τὸ στόμα. Μηχανισμὸς τῆς καταπόσεως, κινήσεις τοῦ οἰσοφάγου. Ἀνατομικὴ κατασκευὴ τοῦ στομάχου, προϊόντα ἐκκρίσεως τῶν γαστρικῶν ἀδένων καὶ διεργασία τῆς τροφῆς εἰς τὸν στομάχον. Κατασκευὴ τοῦ ἐντερικοῦ σωλήνος, πεπτικὰ ὑγρά προσβάλλοντα τὰς τροφὰς εἰς τὸν ἐντερικὸν σωλήνα. Ρόλος ἐκάστου ὑγροῦ. Παρακολούθησις τοῦ πεπτικοῦ γυλοῦ ἀπὸ τὸ λεπτὸν ἔντερον καὶ πέραν. Εἶδη τροφῶν καὶ ἀξία ἐκάστου εἶδους. Βιταμίναι.

## δ) Κυκλοφοριακὸν σύστημα :

Σύστασις τῆς κυκλοφοριακῆς συσκευῆς (κεντρικὸν ὄργανον, ἀγγεῖα). Αἷμα (σύστασις καὶ ρόλος τοῦ αἵματος. Φυσιολογία τοῦ κυκλοφοριακοῦ συστήματος. Λέμφος (σύστασις, κυκλοφορία).

## ε) Ἀναπνευστικὸν σύστημα :

Ἀναπνευστικὴ συσκευὴ (ὄργανα, ἀνατομία αὐτῶν). Φυσιολογία τῆς ἀναπνοῆς, σκοπὸς αὐτῆς. Καύσεις, ἀπαλλαγὴ τοῦ ὄργανισμοῦ ἀπὸ τὰ προϊόντα τῶν καύσεων.

## στ) Ἐκκρίσεις :

Εἶδη ἀδένων καὶ προϊόντα ἐκκρίσεως ἐκάστου. Ἐπίδρασις ἐκάστου προϊόντος ἐπὶ τοῦ ὄργανισμοῦ. Ὁρμόναι, σημασία αὐτῶν διὰ τὸν ὄργανισμὸν τοῦ ἀνθρώπου.

## ζ) Νευρικὸν σύστημα :

Νευρικὸς ἱστός. Φαΐα καὶ λευκὴ οὐσία. Ἐγκεφαλονωτιαῖον νευρικὸν σύστημα. Ἐγκέφαλος (τμήματα, ἀνατομία καὶ φυσιολογία αὐτοῦ).

Νωτιαῖος μυελὸς (σύστασις καὶ φυσιολογία αὐτοῦ).

Νῆυρα (σύστασις, ἐριθροκίττης, φυσιολογία τοῦ περιφερειακοῦ νευρικοῦ συστήματος). Συμπαθητικὸν καὶ παρασυμπαθητικὸν νευρικὸν σύστημα. Τὰ αὐτόνομα νευρικὰ συστήματα τοῦ ἐντέρου καὶ τῆς καρδίας.

## η) Αἰσθητήρια ὄργανα :

Αἰσθητήριον τῆς ὁράσεως (ἀνατομία, φυσιολογία τῆς ὁράσεως, ὕγιενὴ τῶν ὀφθαλμῶν).

Αἰσθητήριον τῆς ἀκοῆς (ἀνατομία, φυσιολογία, ὕγιενὴ τῶν ὠτῶν).

Τὸ δέρμα ὡς αἰσθητήριον τῆς ἀφῆς (ἀνατομία, φυσιολογία, ὕγιενὴ τοῦ δέρματος).

Αἰσθητήριον τῆς ὀσφύσεως (ἀνατομία, φυσιολογία αὐτοῦ).

Αἰσθητήριον τῆς γεύσεως (ἀνατομία καὶ φυσιολογία αὐτοῦ).

Συνεργασία τῶν διαφόρων συστημάτων καὶ προσαρμοστικὴ λειτουργία τοῦ ὄργανισμοῦ. Προσαρμογὴ εἰς τὰς μεταβολὰς τοῦ περιβάλλοντος. Ζωικὴ θερμότης.

## 2. Βαθμολογία.

Τὰ τρία γράπτα τῶν Φυσικῶν βαθμολογοῦνται χωριστά, ὁ δὲ μέσος ἔρος τῶν τριῶν βαθμῶν, ὑπολογισμένος ἐπὶ τῆς βάσει τῶν ἐξῆς συντελεστῶν : 4 διὰ τὴν Φυσικὴν, 4 διὰ τὴν Λημείαν καὶ 2 διὰ τὴν Ἀνθρωπολογίαν καὶ στρογγυλομένος πρὸς τὰ ἄνω ἀποτελεῖ τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποψηφίου εἰς τὰ Φυσικά.

## 3. Διάρκεια τῆς ἐξετάσεως.

Ἦραι τρεῖς εἰς ἕκαστον ἐκ τῶν δύο κλάδων Φυσικῆς καὶ Χημείας, ὅραὶ 2 1)2 εἰς τὴν Ἀνθρωπολογίαν μετὰ τὸ πέρας τῆς ὑπαγορεύσεως τῶν θεμάτων.

## V. ΙΣΤΟΡΙΑ

Εἰς τοὺς ὑποψηφίους δίδονται ἐξ θεμάτων, ἀνά δύο δι' ἐκάστην περίοδον τῆς Ἱστορίας (Ἀρχαία Ἱστορία μέχρι τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, Μεσαιωνικὴ Ἱστορία, Ἱστορία Νέων καὶ Νεωτέρων χρόνων). Τὰ θεμάτων τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας ἐντάσσονται εἰς τὰς ἀντιστοιχοῦσας περιόδους τῆς Πολιτικῆς Ἱστορίας. Οἱ ὑποψήφιοι ὀφείλουσι νὰ ἀπαντήσουσι καὶ εἰς τὰ ἐξ θεμάτων.

1. Ἐξεταστέα ὅλη (ἐκ τῶν ἐγκριμένων ἐγχειριδίων Ἱστορίας τῆς Δευτεροβαθμίου (Μέσης) Ἐκπαιδεύσεως).

## Α'. Πολιτικὴ Ἱστορία.

Α' Τάξ.) Ἱστορία τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος.

Κεφάλαιον ΙΓ', Ἡ Σπάρτη, ὁ Λυκοῦργος, Κεφάλαιον ΙΑ', Ἀθῆναι.

Β' Τάξ.) Ἱστορία τῶν Ἀνατολικῶν Λαῶν καὶ τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος ἀπὸ τῶν Μηδικῶν πολέμων μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

Κεφάλαιον Β', Ἀκμὴ καὶ μεγαλειὸν τῆς Ἑλλάδος.

Κεφάλαιον ΣΤ', Ὁ Αἰὼν τ' ὁ Περικλέους, Κεφάλαιον Ζ', Ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος. Κεφάλαιον ΙΑ', Ἡ ἀκμὴ τοῦ Μακεδονικοῦ Ἑλληνισμοῦ. Αἱ μεγάλαὶ κατακτήσεις.

Κεφάλαιον ΙΒ', Ἡ Ἑλλάς ἀπὸ κοινωνικῆς καὶ πνευματικῆς ἀπόψεως κατὰ τὸν Δ' αἰῶνα. Γράμματα καὶ Τέχναι.

Δ' Τάξ.) Ἱστορία τῶν Μέσων Χρόνων.

Περίοδος Α', Κεφάλαιον Α', Οἱ χρόνοι τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου (1. Ὁ Μέγας Κωνσταντίνος, 2. Ἡ κτίσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως). Κεφάλαιον Γ', Οἱ χρόνοι τοῦ Ἰουστινιανοῦ (9. Ἰουστινιανός, 10. Πολεμικὸν ἔργον τοῦ Ἰουστινιανοῦ, 11. Εἰρηρικὸν ἔργον τοῦ Ἰουστινιανοῦ).

Περίοδος Β', Κεφάλαιον Θ', Ἡ Δύσις (42. Ἡ τετάρτη Σταυροφορία).

Περίοδος Γ', Κεφάλαιον Γ', Ἡ πτώσις τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους.

Ε' Τάξ.) Ἱστορία τῶν Νέων Χρόνων.

Κεφάλαιον Α', Ἀνακάλυψις Νέων Χωρῶν. Κεφάλαιον Β', Ἡ Ἀναγέννησις. Κεφάλαιον Δ', Θρησκευτικὴ Μεταρρύθμισις. Κεφάλαιον ΙΘ' Ἡ Μεγάλῃ Γαλλικῇ Ἐπαναστάσει.

ΣΤ' Τάξ.) Ἱστορία τῶν Νεωτέρων Χρόνων.

Κεφάλαιον Ι', Ἡ μεγάλη Ἑλληνικὴ Ἐπαναστάσις. Κεφάλαιον Δ', Ἡ πρώτη φάσις τοῦ Ἀγῶνος. Ἡ Πόλις πρὸς τὸν Σουλταῖνον.





Κεφάλαιον Ε', 'Η διοικητική οργάνωσις. 'Ο εμφύλιος πόλεμος.

Κεφάλαιον ΣΤ', 'Η Εθραϊκή ἀπέλασις τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως.

Κεφάλαιον Ζ', Δευτέρα φάσις τοῦ Ἀγῶνος. Ἡ λύσις.

Κεφάλαιον ΙΑ', Μεγάλη κρίσις τοῦ Ἀνατολικοῦ Ζητήματος. Ὁ Βαλκανικὸς πόλεμος.

Κεφάλαιον ΙΓ', Ὁ πρῶτος Παγκόσμιος πόλεμος.

Β' Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία

Κεφάλαιον Α' (παρ. 4, Ἡ ζωὴ τῶν πρώτων Χριστιανῶν. Ἀγάπαι).

Κεφάλαιον Β' (παρ. 9, Ἡ δευτέρα περιοδεία τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Αἱ πρώται ἐκκλησίαι ἐν Ἑλλάδι).

Κεφάλαιον Ζ' (παρ. 37, Ἑλληνες Διδάσκαλοι καὶ Πατέρες).

Κεφάλαιον ΙΒ' (παρ. 61, Τὸ οἰκουμένικόν Πατριαρχεῖον παρ. 64 Αἱ πρὸς τὸ Ἔθνος μας ὑπηρεσίαι τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας).

## 2. Βαθμολογία.

Ἐκαστον θέμα βαθμολογεῖται χωριστά, ὃ δὲ πρὸς τὰ ἀνω στρογγυλευμένους μέσους ὅρους τῶν ἑξ βαθμῶν ἀποτελεῖ τὸν βαθμὸν τοῦ υποψηφίου εἰς τὴν Ἱστορίαν.

## 3. Διάρκεια ἐξετάσεως.

Ὅραι 2 1/2 ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς ὑπαγορεύσεως.

Ἄρθρον 5.

## ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Ἐπιτρέπεται ἡ χρῆσις τῆς καθαρουόσης ἢ τῆς δημοτικῆς γλώσσης εἰς ὅλα τὰ ἐξεταζόμενα μαθήματα κατ' ἐλευθέρην κλογὴν τοῦ υποψηφίου. Ἡ προτίμησις τοῦ υποψηφίου εἰς μίαν ἐκ τῶν δύο τούτων γλωσσῶν οὐδὲν εἰσφέρει εἰς τὴν βαθμολογίαν. Ἐκείνο τὸ ὅποιον δὲν ἐπιτρέπεται καὶ ἐπηρεάζει τὴν βαθμολογίαν εἶναι ἡ ἀνάμειξις τῶν δύο γλωσσικῶν τύπων. Εἰς περίπτωσιν χρησιμοποίησεως τῆς δημοτικῆς ἀκολουθοῦνται οἱ κανόνες τῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας ἐγκριμένης Νεοελληνικῆς Γραμματικῆς τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐκδόσεως Διδακτικῶν Βιβλίων (ἢ τῆς μικρᾶς Γραμματικῆς τοῦ Μ. Τριανταφυλλίδη).

2. Κατὰ τὴν βαθμολόγησιν λαμβάνεται σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν, ἀσχετῶς μαθήματος ἢ στίξεις, ἡ ὀρθογραφία καὶ ἡ ἰκανότης τοῦ υποψηφίου νὰ ἐκφράζεται λογικῶς καὶ χωρὶς περιττολογίας.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἀπριλίου 1965

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ**

β.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ  
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ  
**ΓΕΩΡΓ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ**